ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1259

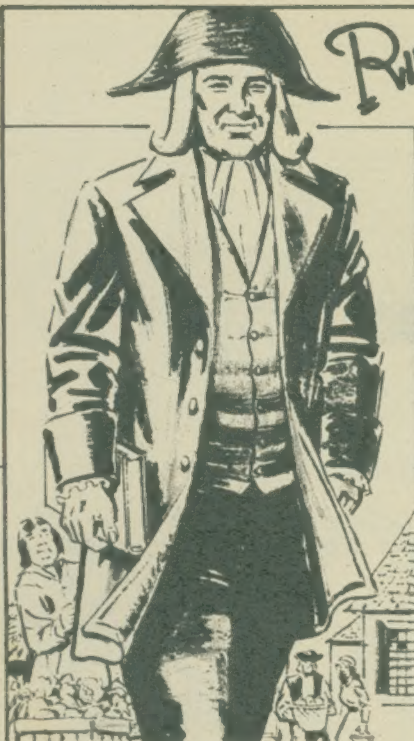
13. 2. 1976. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVII

5 динара

КОМПЛЕТАН СТРИП
ФАНТОМ

Ripley **Веровали или не!**

СВЕ ЗБОГ НАУКЕ

ФРАНСОА КЕСНЕЈ
(1694–1774)
ФРАНЦУСКИ ЕКОНОМИСТА И ЛЕКАР, СВАКОГ ЛЕТА ЈЕ У ТОКУ **18** ГОДИНА **3** ПУТА НЕДЕЉНО ПЕШИЦЕ ОДЛАЗИО ИЗ СВОГ ГРАДА МЕРЕЈА У ПАРИЗ ДА БИ **КУПИО ПО ЈЕДНУ КЊИГУ.**
РАЧУНА СЕ ДА ЈЕ ИЗ ЉУБАВИ ПРЕМА НАУЦИ КЕСНЕЈ ПРОПЕШАЧИО **ДВОСТРУКО ВИШЕ ОД ОБИМА ЗЕМЉЕ.**

РЕКА ЛАФНИ

У ВЕЛСУ ПРОТИЧЕ КРОЗ СРЕДИНУ ЈЕЗЕРА ЛАНГОУРЗ А ИПАК СЕ ЊИХОВЕ ВОДЕ НИКАД НЕ МЕШАЈУ И **РИБЕ ИЗ РЕКЕ НЕ МОГУ СЕ НАЋИ У ЈЕЗЕРУ И ОБРНУТО!**

ХЕНРИ БЛЕКМЕН

(1788–1886)
ИЗ ДАРЛИНГТОНА КОЈЕ ЈЕ УЧЕСТВОВАО У РАТУ 1812. ГОДИНЕ **ЖИВЕО ЈЕ ЈОШ 71. ГОДИНУ ПОСЛЕ ОТПУШТАЊА ИЗ ВОЈСКЕ.**

ЦАРСКИ ПИНГВИНИ

МОГУ ДА ПРЕЖИВЕ БЕЗ ХРАНЕ И ПО **3** МЕСЕЦА.

1259/2

ЏИНОВСКИ АТЛАС

ЕНГЛЕСКОГ КРАЉА ЧАРЛСА II, НАЈВЕЋА КЊИГА У БРИТАНСКОМ МУЗЕЈУ, **ДУГАЧАК ЈЕ 175, А ШИРОК 100 САНТИМЕТАРА.**

Ова Скулптура

НАЂЕНА У ЈЕДНОМ ГРОБУ У ТЕБИ (ЕГИПАТ) УСПОМЕНА ЈЕ НА ЕГИПАТСКЕ МАЧКЕ КОЈЕ СУ ЗАМАКАЛЕ РЕП У РЕКУ ДА БИ ПРИВУКЛЕ РИБЕ **КОЈЕ СУ ЗАТИМ ХВАТАЛЕ КАНЏАМА.**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● карикатуре су цртали и стари Египћани. Нађена је једна добро очувана, карикатура египатског владара Рамзеса III из 13. века пре наше ере.

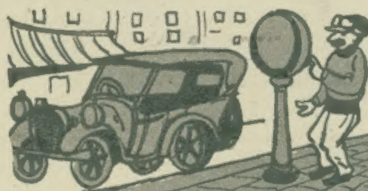
● за прву словеначку оперу „Белин" либрето је написао Иван Д. Дера. Композитор ове опере био је камнички учитељ и органиста Јакоб Зупан. Дело је компоновано 1780. године али се није изводило, а партитура се изгубила.

● мало ко зна да је пластичних, естетских операција било већ пре две хиљаде година. Као проналазачи пластичне хирургије сматрају се Индијци чији су лекари још у 4. веку пре наше ере вршили естетске операције носа. Тврди се чак да је византијском цару Јустинијану (527—565) неки индијски лекар „дотерао" нос који му је у једној борби непријатељ окрзнуо.

● секстант је ручни инструмент за мерење висине небеских тела са брода или авиона. Развио се из квадранта. Поред секстанта, који захвата шестину круга употребљава се квадрант за четвртину и октант за осмину круга.

● прве часовнике за паркирање добио је амерички град Оклахома, и то 18. јула 1935. године. Часовници за паркирање проналазак су неког Карла Мегија.

● нов начин радиографисања изазваће праву револуцију у медицини. Наиме, уместо х-зрака, или неутрона за снимање ће се убудуће користити протони, то јест позитивне електричне честице проистекле из атомског језгра. На овај начин слика ће бити много јаснија, односно биће оивичена црним линијама.

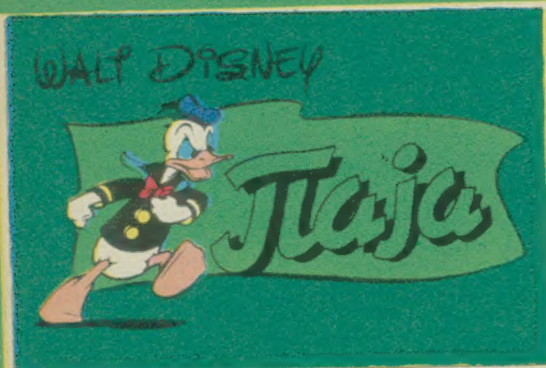

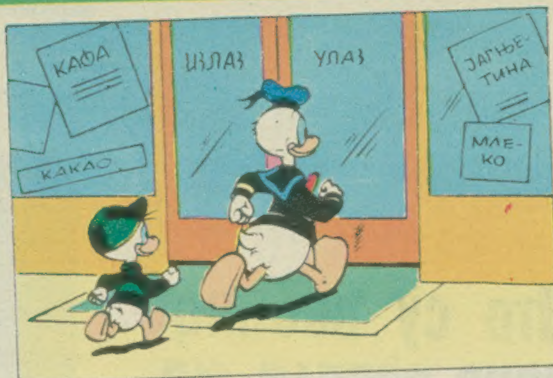

● саго палма, која расте у Источној Индији, даје први плод тек после десет година и одмах затим угине.

● семантика је наука о значењима. Ова грана лингвистике проучава поједине речи, њихове облике и групације као носиоце одређеног смисла.

WALT DISNEY
Паја

КАФА
ИЗЛАЗ
УЛАЗ
ЈАГЊЕТИНА
МЛЕКО
КАКАО

ПАЈО, ТИ УЗМИ КОНЗЕРВУ КОМПОТА ОД БРЕСАКА!
'ОЋУ, УЈКА ПАЈО!

НЕ, ПАЈО! НЕ!
?

НИКАД НЕ УЗИМАЈ ИЗ СРЕДИ-НЕ! СРУШИЋЕ СЕ ЦЕЛА ПИ-РАМИДА!

УВЕК УЗИМАЈ С ВРХА!

ЕВО, ОВАКО!
Distributed by King Features Syndicate

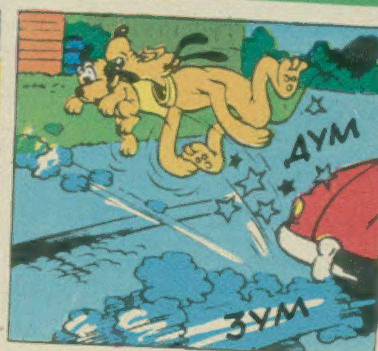

ЦАНГРР

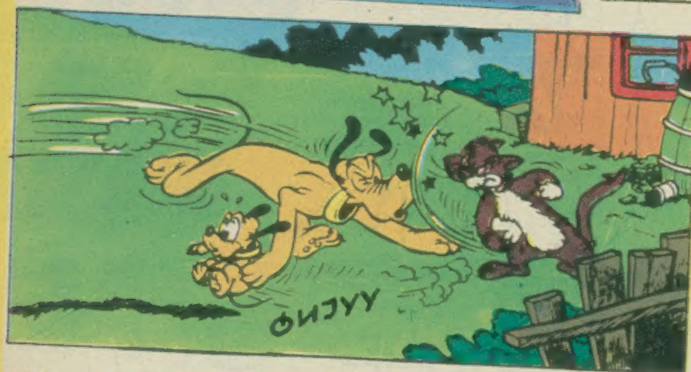

'ОЋЕШ ОПЕТ ДА МИ ОБЈАСНИШ, УЈКА ПАЈО?
Copyright © 1975 Walt Disney Productions World Rights Reserved

Плутон
WALT DISNEY

... И ДОБРО ПАЗИ НА СВОГ МАЛОГ СЕСТРИЋА, ПЛУТОНЕ!
АВ!

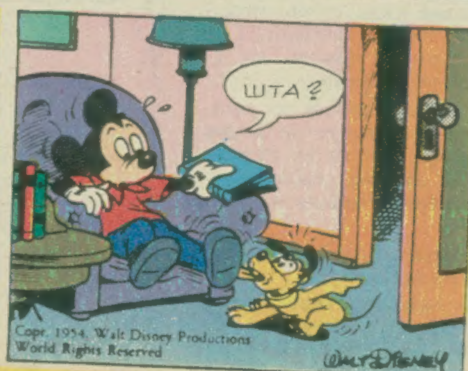

ДУМ
ЗУМ

ФИЈУУ

ПЛОП

ШТА?
Copr. 1954 Walt Disney Productions World Rights Reserved
WALT DISNEY

ТРАПАВКО ТРАПАВИ! СВА СРЕЋА ШТО ЈЕ ТУ ОВАЈ МАЛИША ДА ПАЗИ НА ТЕБЕ!
ТИШИНА
БОЛНИЦА ЗА ПСЕ И МАЧКЕ
1259/3

У ДЕДИНОМ ГРОБУ

Што су песнице више севале, мали Жарко Ђуровић је постајао све одлучнији: ни реч неће проговорити.

Нашао сам се у гробу окружен мирисом иструнулог дрвета, мемлом и црнилом. А изнад мене били су они.

Те ноћи дуго сам се мешкољио и превртао у кревету, али никако нисам могао да заспим. Можда због тога што сам при слабој светлости угледао згрчено лице моје мајке која је, да не бих био сведок њеног узнемирења, фитиљ на петролејској лампи заврнула готово до краја.

— Заспи већ једном, дете! — нежно ми је рекла. — Ноћ је за то да би деца спавала и одморила се.

Док ми је то говорила, и у мене се увлачио неки немир. Слутио сам, по њеним узнемиреним покретима и сетним уздасима, да очекује мог старијег брата Бранка који се, као илегалац, са још два партизана и једном партизанком скривао у близини наше куће. Четници су данима безуспешно трагали за њима.

ЗЛО ТИ СЕ ПИШЕ!

Током те, 1943. године често сам сусретао Бранка, увек на скровитим местима: близу манастира у Острогу, у долини реке Зете, у густом лишћу винограда, у грмљу на брдашцу Подпрло... За време тих кратких сусрета причао сам му о свему што се збивало у нашем селу.

Сада сам опет размишљао о Бранку... И као што сам слутио, он се одједном кришом увукао у кућу. Пришао је мајци, дуго су остали неми и загрљени. Кроз полуотворене очне капке приметио сам како се једном широко осмехнуо.

Када је после неколико минута пошао, мајка му је тутнула у руке грудву сира, мало сувог меса и пола погаче. Отишао је у мрак а ја сам почео да дрхтим...

И баш те ноћи четници су направили заседу — бацили су бомбе на пут којим је пролазио Бранко са својим друговима. Верујући да нико није преживео, с песмом су се вратили у своје збориште на Врелима. Сву ноћ одатле је одјекивао пијани смех — славили су свој велики „подвиг".

Чим је зачула пуцње, горе на путу, мајка је предосетила да су били намењени Бранку. Поглед јој је постао укочен а лице пожутело.

— Да ли је остао жив! — грцала је. Добри мој сине, мало моје дете...

Иако је био тешко рањен, Бранко је успео да се извуче из клопке и уз помоћ неколицине скојеваца напусти регион испод манастира Острога.

Сутрадан, четници су дошли у нашу кућу јер су чули да је Бранко жив.

Мени су првом пришли и грубо ме запитали где се склонио. Иако ништа нисам знао, правио сам се као да нећу да кажем. То их је разжестило па су почели да ме туку кундацима, песницама, свим и свачим.

Посртао сам од удараца, падао на земљу али сам поново устајао.

— Казуј где је или ти се зло пише! — претили су четници. А ја сам се осећао као нека важна личност. Што су песнице више севале, био сам све одлучнији: ништа им нећу рећи!

ДА ЛИ ЈЕ ТО КРАЈ?

— Пази како нас мрзи! — рече један брадоња. — Лако ћемо ти истерати ту болест из главе.

Ударио ме је кундаком у стомак и ја сам се без гласа срушио на земљу.

Помислио сам да је дошао крај када су ме подигли са земље, усправили и наизменично почели да ударају песницама.

— Значи, нећеш да пропеваш? — викнуо је један. — Говори где ти се скрива брат. А ако не кажеш, метак у чело и поједе те земља!

— Нека поједе! — одговорио сам пркосно.

Чуо сам репетирање пушака али сам се правио раван водушним. Шкљоцали су затварачима, гурали метке у цеви али — али нису окретали пушке према мом челу. Плаше ме, хоће да ми изнуде признање, шта ли?

— Нећемо га стрељати — рече један мањи брадоња. — Одвешћемо га у Острог, у штаб, и тамо му узети меру. Одатле ће отићи у интернацију, нека тамо издише..

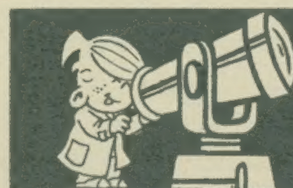
— Па, да га водимо — сложише се други. — Хоћемо ли пред цркве или...

— Пред цркве! — заповеди четник по чијем сам оделу и новим ређеницима закључио да је њихов ста-

ПРОТИВ СНЕЖНОГ СЛЕПИЛА

Један италијански брачни пар, обоје страствени алпинисти, прешли су недавно, на висини од 3.400 метара, заједно са својом догом преко опасног глечера у близини Червиније. Бојећи се за очи свог љубимца, они су и своме псу ставили тамне наочари. Познато је, наиме, да и пси могу да оболе од снежног слепила.

ЗАБАВНИКОВ ТЕЛЕСКОП

НЕМА ПЛАНЕТЕ ЗА НОВИ МЕТАЛ

Научнику који је у петнаестом веку открио нови хемијски елемент, метал сребрнобеле боје — антимон, ово откриће није признато из чудних разлога — на небу није било одговарајућег небеског тела за нови метал. Јер, према ондашњем учењу, које је било под врло великим утицајем мистике и традиције (сматрало се да, а то потиче још

решина. — Тамо ћемо се помолити за његову душу.

МЕМЛА И ЦРНИЛО

Повели су ме гурајући ме испред себе. Никако нисам могао да наслутим шта смерају. Прошли смо поред цркве а сада стигли до гробља. Ту су четници застали. Старешина је последњи пут запитао где ми је брат. Ћутао сам.

— Ако нећеш да кажеш где је Бранко, живог ћемо те стрпати у гроб. Хајде, покажи нам где је сахрањен твој деда — наредили су ми.

Чим сам им показао, неколико четника ми је пришло, ухватили су ме за руке и ноге и понели према дединој гробници. Подигли су бетонску плочу, унутра је све било црно.

— Овај конак биће ти удобан — рече један четник смејући се гласно.

Уста су ми била потпуно сува тако да нисам могао ни реч да изустим. Чак нисам ни разазнавао шта четници међу собом причају, ни да ли уопште причају.

Одједном, нашао сам се у гробу окружен мирисом иструнулог дрвета, мемлом и црнилом. Погледао сам навише... у отвору тробнице угледао сам брадате главе четника. Подругивали су се мени и мом покојном деди.

Не знам колико је дуго трајало то сахрањивање. Био сам скоро онесвешћен од страха и загушен мирисом трулежи када су ме извукли из гроба.

ОН ЈЕ ЈОШ ДЕТЕ

— Да ли си препознао деду? — запитали су ме церекајући се.

И даље сам ћутао. Цело тело ми је дрхтало док ми је срце као помамно ударало.

— Е, сад ћемо да ти премеримо ребра — отегнуто, готово немарно добаци један четник. — Ево како то изгледа!

Поново су навалили на мене, срушили ме на земљу, ударали ципелама не гледајући да ли је то глава или стомак, чупали ме за косу.

Изненада, кроз ту гомилу разјарених људи до мене се пробио један човек. Био је то Никола Дамјановић, жандарм, који је видевши ме онако поцепаног, окрвављеног и у модрицама, пошао да ме отргне од побеснеле руље.

— Зар на њему бес да искаљујете? — повикао је на четнике. **— Убићете га! Па он је још дете!**

Иако од тих његових речи изговорених у једном даху нисам очекивао спас, четници се неочекивано узвропољише. Присуство овог човека није им било по вољи.

Настаде ужасна препирка. Четници почеше да ваде револвере и да репетирају пушке. У том општем метежу жандарм Никола вешто ми направи пролаз кроз гомилу и ја — побегох у поље.

Док сам трчао, нисам могао да верујем да сам остао жив. И тада сам схватио — у жандармској униформи крила се душа човека. Јер, Николи то није био први пут да штити партизанске породице од четничких злочина.

МИНИ КВИЗ

1. Знате ли шта је диктафон?
2. Чији су доживљаји инспирисали Данијела Дефоа да напише роман „Робинзон Крусо"?
3. Које је националности био композитор Верди?
4. Бронза је једињење два метала. Знате ли која?
5. У коју породицу спада видра?

ОДГОВОРИ:

1) Диктафон је апарат који снима и репродукује речи (диктат, предавање, сл.), 2) Доживљаји морнара Александра Селкирка, 3) Ђузепе Верди био је Италијан, 4) Бронза је једињење бакра и калаја, 5) Видра, речни или морски сисар, спада у породицу куна.

ПРВИ ПУШАЧ ИЗ ЕВРОПЕ

Када су се морепловци Кристифора Колумба искрцали на обале бахамског острва Гванахани (касније га је Кристифор Колумбо назвао Свети Салвадор) приметили су тампе широке листове од којих је долазио пријатан мирис. Многи домороци, и мушкарци и жене, те листове су врло вешто савијали у дебеле смотуљке. Затим би их на једном крају запалили и увлачили димове. Били су то листови дувана.

Када су гостољубиви Индијанци понудили странце да испробају ово „задовољство" само је један од њих на то пристао — он је повукао неколико димова и ... свидело му се.

Тако је Родриго Релез, како се звао овај морепловац, постао први пушач дувана из Европе.

од старих Египћана) на Земљи може бити само седам метала пошто толико има одговарајућих небеских тела и то: злату одговара Сунце, сребру Месец, бакру Венера, гвожђу Марс, калају Јупитер, олову Сатурн и живи Меркур.

На небу нема осмог одговарајућег небеског тела, говорила је тада наука, па на Земљи не може бити осам метала, иако је он пронађен.

МЕСЕЦ НИЈЕ ЈЕДИНАЦ

У 19. веку генијални Мендељејев направио је периодни систем елемената у којем је предвидео постојање тада још неоткривених хемијских елемената (тачно им је одредио атомску тежину и редни број) и до данас су откривена 103 елемента. Да су то знали стари Египћани, вероватно би се увредили јер нису познавали хемијске елементе за све „сјајне рупе на небу", како су звали небеска тела...

Многа од безбројних небеских тела не могу да се виде ни најјачим телескопима јер су удаљена милионима и милијардама светлосних година од наше планете. Многа се не виде и због тога што се стално налазе у сенци, са тамне стране свог домаћина — планете. То су сателити, пратиоци. Земља има један сателит: Месец, а имају их и неке друге велике планете.

Планета **Марс** има два сателита: Фобос и Дејмос (страх и ужас, достојни пратиоци Марса, бога рата) који су откривени 1877. године. Фобос је удаљен од Марса само 9500 километара а период обртања око планете му је 7 сати и 39 минута. Дејмос је удаљен од центра своје планете око 23.900 километара а око ње се обрне за 30 часова и 18 минута. Пречник Фобоса је око 15 км, а пречник Дејмоса 8 км. И један и други сателит могу се видети само помоћу великих инструмената.

Јупитер има 12 сателита од којих се 4 лако могу видети обичним догледом а открио их је Галилеј 1610. године. Пречници ова четири сателита позната под именом Ио, Европа, Ганимед и Калисто, износе од 3100 до 520 километара. Осталих седам сателита знатно су мањи.

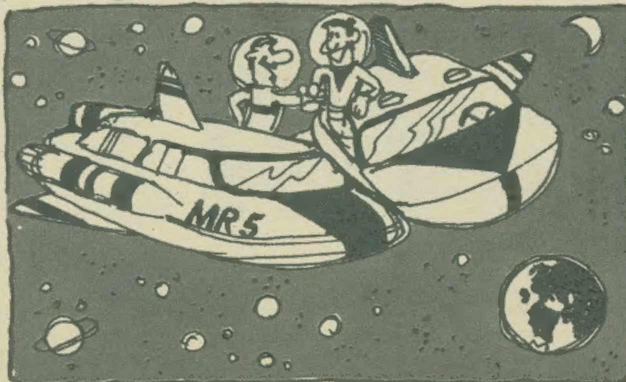
Сатурн има 10 сателита од којих је највећи Титан (откривен 1665. год.).

Уран има 5 сателита који су врло слабог сјаја и могу се видети само помоћу великих инструмената: Миранда, Аријел, Умбријел, Титанија и Оберон. Откривени су између 1787. и 1948. године.

Нептун има два сателита. Први од њих — Тритон, откривен је само неколико недеља пошто је откривена сама планета, а други Нереида откривен је 1949. године.

Меркур, Венера и Плутон немају сателите.

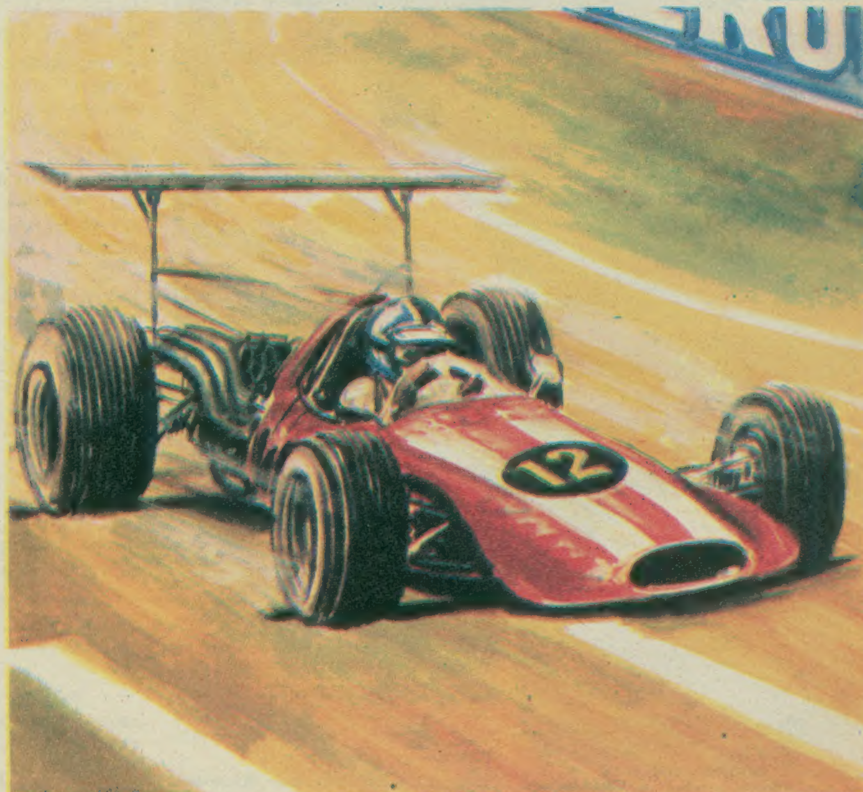
Астрономи су, захваљујући присуству сателита око планета, успели да помоћу трећег Коперниковог закона одреде масе тих планета. Масе сателита ако их планета има, одређују се из узајамних поремећаја у њиховом кретању.

МОДЕРНИ ГЛАДИЈАТОРИ

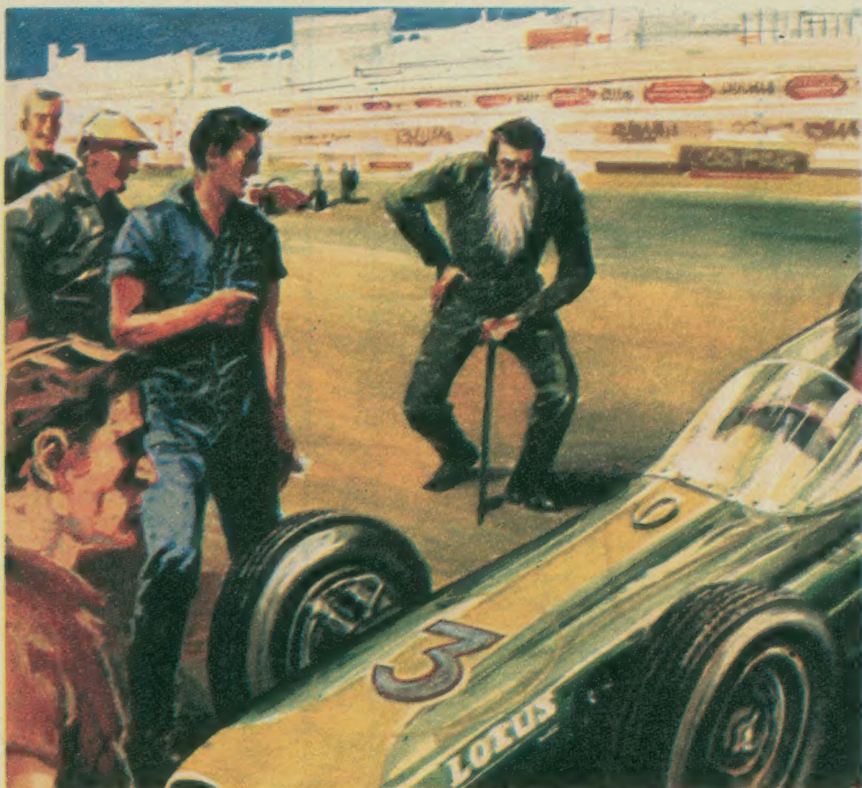
КАМИКАЗЕ

1 **ЧЕТВРТ ВЕКА ГРАН-ПРИЈА — Живот возача формуле 1:** „ферарија“, „марча“, „лотуса“... који по асфалтним пистама јуре брзином већом од 320 километара на час да би добили бодове, новац (годишње зараде достижу и до 5.000.000 динара!) и славу у сталној је опасности. Многи од њих прешли су трновит пут трудећи се да се докажу на мањим тркама и стекну право да седну за управљаче возила формуле 1. Прво званично такмичење за светско првенство ГРАН ПРИ одржано је 1950. године.

2 **КАКО СЕ БОДУЈЕ** — Први светски шампион био је Италијан Ђузепе Фарина а најуспешнији возач свих времена је Аргентинац Хуан Мануел Фанђо, петоструки светски првак и један од ретких који је и данас жив. У сезони ГРАН-ПРИЈА, која по традицији почиње у периоду фебруар — март, одржи се око 40 трка а 15 трка бодује се за светски куп. **Победник једне трке добија 9 бодова, други — 6, трећи — 4, четврти — 3, пети — 2 и шести 1 бод.** Возач који после свих трка сакупи највећи број поена проглашава се за светског првака и добија, поред великих новчаних награда, пехар и ловоров венац.

5 **ПРЕРУШЕНИ ШАМПИОН** — Пре трке, „пилот“ и по неколико дана седи за управљачем, проучава „машину“, проверава кочнице, мењач и разрађује тактику вожње. Те припреме веома исцрпљују возаче. Желећи да покаже публици какве је тешке дане провео на стази, Аустралијанац Џек Бребхем, ветеран писте и троструки светски шампион, појавио се 1966. године на старту трке за „Гран-при Холандије“ прерушен у старца. Смех који га је пратио док је прилазио возилу, после трке се претворио у аплауз — Бребхем је победио. Те године је постао и светски првак.

6 **ЛОВОРИКЕ НА ГРОБ** — Та „хитра, патуљаста возила која сеју смрт“ имају огроман резервоар за гориво. Преко 50% спољашње површине болида су резервоари због чега приликом судара или превртања и сами возачи постају пламтеће буктиње. Ненадмашни Кларк, Ринт, Север, Мекларен и још многи остали су вечни „заточеници“ стазе. Летећи Аустријанац Јохан Ринт погинуо је на тренингу у Монци 5. октобра 1970. године, али је, иако је био мртав, проглашен за светског шампиона јер је већ имао довољан број бодова. Ловоров венац шампиона однесен је на гроб.

НА ТОЧКОВИМА

3 **ЛАУДИНИХ 200 ЉУДИ** — За возача **штала**, како се популарно називају марке снажних аутомобила који имају и преко 500 КС, ради велики број стручњака. Тако тим садашњег светског првака Лауде броји 200 људи. Четири до осам механичара који раде у боксу сваког возила у стању су да за само седам секунди промене гуму или да угасе пожар, оправе инсталације, било који важан део који је отказао. Од њихове брзине и умешности често зависи успех возача за време трке.

4 **ЦРНА ЗАСТАВИЦА** — Руководство **штала** за време трке из боксова сигналима обавештава возаче о сиуацији на писти. Оно помаже возачу да у најповољнијем тренутку крене у напад на свог ривала који се налази испред њега. Некоректна вожња „пилота" који се налазе за управљачем **болида** (аутомобила који имају минималну тежину од 575 кг до 12 цилиндара, до 3000 ccm — прописи за 1975. годину) најстрожије се кажњава. Ако неко омета супарника у претицању, судија трке подиже црну заставицу и такав возач бива искључен из даљег такмичења.

7 **ЛЕТЕЋА ЖЕНА** — У сезони Гран-прија 1974. учествовала је и Италијанка Лела Ломбарди, једина жена међу возачима **формуле 1**. Живот возача брзих аутомобила који је по правилу кратак али интензиван, састоји се од непрекидних путовања, тренинга, трка... Међутим, у јавном саобраћају већина од њих и не помишља да се утркује. Тако, на пример, Џеки Стјуарт, троструки светски првак и апсолутни рекордер у броју освојених ГРАН-ПРИЈА, никад не притиска педалу за гас до краја — вози највише 70 километара на час.

8 **САМО ЗА НАЈБОЉЕ** — Многи млади људи желе да постану возачи „формуле 1" да би надмашили познате асове... Али Комисија Међународне аутомобилске федерације (ФИА) прима само возаче који показују врхунско знање, присебност и одважност на точковима. Јер, свака, и најмања непажња у болиду који у резервоарима носи и по 200 литара горива, може изазвати катастрофу, усмртити возача или публику. Зато Лауда, Фитипалди, Паче, Регацони, Петерсон... на стазе примају само проверене људе који могу с њима да се мере — мајсторе вожње и „фер плеја".

НЕОБИЧНА ЗАНИМАЊА

ОТРОВ ЗА КРИЈУМЧАРЕ

ЧИМ ПУТНИК ПОЧНЕ ДА ПОСТАВЉА ПИТАЊА БЕЗ ВЕЗЕ, ДА ПАЛИ ЦИГАРЕТУ ГЛЕДАЈУЋИ НЕЗАИНТЕРЕСОВАНО КРОЗ ПРОЗОР, ЦАРИНИК ЗНА С КИМ ИМА ПОСЛА...

Међународни брзи воз, уз нагли трзај вагона и шкрипу кочница који су разбудили поспане путнике, зауставио се у Јесеницама. Неколико тренутака касније на вратима једног купеа у последњем вагону зачуо се смирени глас униформисаног службеника:

— Припремите пасоше. Имате ли нешто да пријавите за цариње?

Неколицина је показала транзисторе, магнетофоне, фармерке, сатове... јер све то подлеже царињењу.

— А ви, друже? — обратио се цариник омањем човеку који је седео до прозора. — Зар немате баш ништа?

— Само личну гардеробу.

— Покажите ми свој кофер! — наредио је цариник.

Човек је зевнуо, протресао главом као да се тек пробудио и замолио једног путника да му помогне да из „мреже" скине — велики дрвени сандук, сав излепљен шареним тапетима. И док га је цариник отварао, путник је гледао кроз прозор као да га то уопште не интересује.

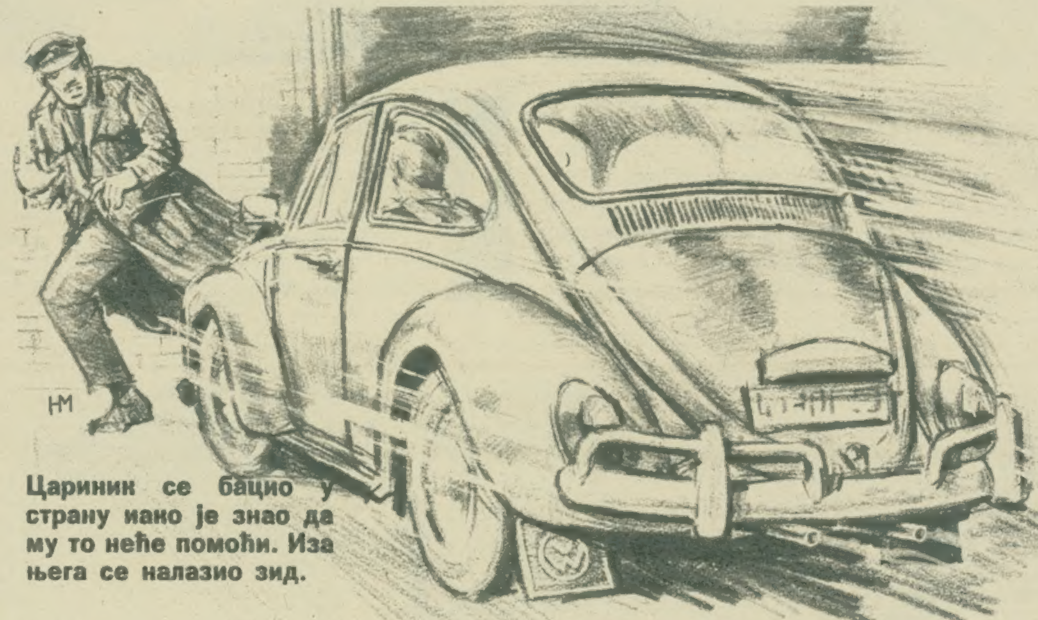
У овом необичном коферу налазиле су се — старе чарапе, испране кошуље, веш и неколико пари изношених ципела. Цариник је упитно погледао путника: зар се то доноси из иностранства? А онда је и сам покушао да подигне сандук. Није успео иако су све ствари у њему биле тешке највише 5—6 килограма. Тада је песницом почео да удара по дну сандука. Одмах је осетио да дрво друкчије „звони".

Избацио је све ствари и шрафцигером развалио дно. Испод њега указала се нова шупљина. А у њој — пет расклопљених пушака без дрвених кундака, перуанске производње.

Царинским прописима одређено је шта сме а шта не да се унесе или изнесе преко границе и за све оно што се кришом преноси, посебно за оружје и друго, предвиђене су строге казне.

МАГАЦИН У ПУЊИ

Неки ће из иностранства донети само лепе утиске а други ће, пак, покушати да пренесу у старој каросерији аутомобила — нов мотор, у пртљажнику — човека који нема документа, пиштоље сакривене у магнетофону, метке у резервној гуми или ће регистарске таблице са дотрајалог „фиће" преместити на нов „мерцедес" или „таунус". А оне ситније „ствари" које су обично и најскупље на црној берзи, дрога или злато сакривају се у високим потпетицама, натапираним пуњђама, зашивају се у поставе одела, у седишта аутомобила или у конзерве. Дужност је цариника да то пронађу.

Цариник се бацио у страну иако је знао да му то неће помоћи. Иза њега се налазио зид.

Њихово радно место је напољу, испред рампе која дели две земље, без обзира пада ли киша, снег или дува ветар. Стоје ту по осам сати дневно, дању или ноћу, зависи од смене, и чекају путнике. И тако 40 година!

— Када их откријемо, многи од тих људи не презају да нас ударе или потегну оружје. Неки се отргну из наших руку, седну у први аутомобил, пробијају рампу и побегну у суседну земљу — каже Мартин Долинар, један од најискуснијих цариника на прелазу код Подкорена, места изнад Јесеница... — Добро се сећам када сам пре неколико година зауставио једног путника који је ишао за Есен. Запитао сам га колико валуте носи а он је одговорио да има само 50 марака. За тај новац није могао да купи ни бензин до тог немачког града.

Долинар је касније код њега пронашао још 3900 марака. Новац му је одузео али му је дозвољено да настави пут. И тада, човек је позвао цариника и — уперио револвер у њега.

— Нисам знао шта да урадим. Цев је била на неколико сантиметара од мог лица. А он је ћутао и нетремице ме посматрао — прича Мартин.

Изненада, човек је тутнуо царинику у руке револвер, потапшао га по рамену и рекао му да жели оружје да депонује на граници. Мартин је касније дуго размишљао о овом случају: да ли се у последњем тренутку код тог човека пробудила савест.

Пред саму Нову 1975. годину на границу је стигао „фолксваген", у њему цела југословенска породица. Све путне исправе биле су у реду, у пртљагу није било ничег сумњивог. И управо кад су се спремали да крену Мартин је подигао хаубу: мотор је био запрљан уљем, учинило му се намерно. Цариник је одвезао кола до гараже и подигао их на „канал". Ту су се потврдиле његове сумње — у стара кола стављен је нов мотор. А путник, угледан лекар, заборавио је да мотор испрска уљем и са доње стране.

ДОКТОР ЈЕ ИЗГУБИО ЖИВЦЕ

Мартин је саопштио лекару да кола морају да остану на граници. А он је љутито сео у кола, упалио мотор, дао гас и појурио на цариника. Овај се бацио у страну али ни то му није помогло, иза њега је био зид. Захуктала машина већ је била испред њега кад су се изненада кола зауставила само на неколико сантиметара од Мартина. Лекар је у последњем тренутку схватио своју грешку.

Код нас не постоји посебна школа за царинике. Млади људи који желе да се баве овим занимљивим али и опасним послом јављају се на конкурс који расписује Савезна управа за царинике. Извесно време проводе на граници посматрајући како њихове колеге раде а затим одлазе у Школски центар где после четири месеца полажу многе стручне испите. Најважнији је, свакако, психологија.

— Путник који нешто крије у свом пртљагу обично се сам ода — каже Митја Межек, млади приправник који је недавно завршио школовање. — Они нервозно пуше цигарете, пале једну на другу, зноје се, дрхте, црвене и постављају питања „без везе"... Сем познавања психологије, морамо да знамо језике, по потреби смо аутомеханичари, електричари...

ВАЖАН ЈЕ НОС

Миломир Миљковић, годину дана ради на том прелазу и каже да је важно имати „добар нос". У пртљагу једног путника који је долазио из Аустрије пронашао је две кутије са пиринчем. На њима је била записана и цена, пиринач је био скупљи него онај што се код нас продаје. Миломиру се то учинило сумњивим јер зашто би путник из иностранства доносио скупљи пиринач па је отворио кутије. У њима је пронашао два пиштоља. Код једног турског држављанина, у канти са свињском машћу пронашао је метке. Посумњао је у тог човека јер се присетио да припадници муслиманске вере у својој исхрани не употребљавају — маст.

☆☆☆

Цариник је „светски" човек: он први сазна какво је време у Шпанији, да ли је престао штрајк поштара у Француској, како изгледа табела италијанске лиге после утакмице Јувентус — Милано. Најзад, цариник је и једина личност која без пасоша сме да пређе границу до својих колега у суседној држави и затражи шибицу да би, рецимо, припалио цигарету. Или, да се шетка по „ничијој земљи".

Б. Јеремић

РЕКОРДИ

... Тоиво Хјаркинен, рекордер у трци „на све четири" освојио је Велику награду филаделфијског „Клуба оптимиста". Кружну стазу од 5 километара Хјаркинен је превалио за 3 часа и 11 минута.

... Апсолутни рекордер у једењу остригa, како по количини тако и у брзини гутања, постао је Елфред Рејбот, службеник из Сиднеја (Аустралија). Он је за свега 24 минута успео да поједе 322 остриге.

... Оборен је „рекорд столећа" који су досад држали студенти Универзитета америчке савезне државе Кентаки. Почетком године њих 225 успело је да се стисне у собу чија је површина свега 30 квадратних метара. Међутим, њихове колеге из Буфала успеле су да у собу исте квадратуре угурају 233 студента.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

НЕК' ГАЈДАШ ЗАСВИРА ТУЖБАЛИЦУ!

ЧИМ СУ ВЕРНИЦИ ИЗАШЛИ ИЗ ЦРКВЕ, РОБ РОЈ ИХ ЈЕ ОПКОЛИО СА СВОЈИМ ЉУДИМА, А ЗАТИМ ИМ ПОСКИДАО ЧИЗМЕ.

Један од најпопуларнијих шкотских хероја Роб Рој Макгрегор, кога поносни Шкоти славе као свога Робина Худа јер је пљачкао богате а помаго сиромашнима, није био баш тако' племенит каквим га данас сматрају његови сународници. Прошла су два века и непријатне епизоде из његовог живота, које је историја забележила, легенда је заборавила или заобишла.

Подаци у старим хроникама кажу да је Роб Рој био прави горштак, риђобрад, крупан, снажан и храбар. На мачу је био непобедив, не само зато што се врло вешто борио њиме већ и стога што је имао изузетно дугачке руке. **Кад би стајао, шаке су му досезале до самих колена.**

Али ни ове особине које су красиле поноситог Роб Роја не могу да прикрију чињеницу да је био и нека врста бандита који је харао у области Лох Ломонда, свом родном крају.

Роб Рој Макгрегор био је угледни трговац стоком све док 1712. године за њим није издата потерница. Он је, наиме, прикупио од неколико племића око хиљаду фунти стерлинга, за оно време велику суму, а затим ишчезао без трага не испоручивши им стоку. Један од преварених био је и војвода од Монтроза који је на темељу пресуде единбуршког суда требало да запалениРојеву кућу и ствари да би наплатио штету.

Све време риђобради горштак крио се у једној пећини из које је изашао тек када је сазнао да су шерифови људи лоше поступали према његовој жени док су је избацивали из куће на обали језера Ломонд. Тада се Роб Рој присетио да су великаши прогањали племе Макгрегорових већ цело столеће, и одлучио је да се освети. Окупио је око себе све Макгрегорове и још неке шкотске кланове који су се борили против енглеске власти и постао одметник.

Скривени у неприступачним планинским пределима,Ројеви људи најчешће су нападали рођаке и савезнике војводе од Монтроза, закупце на њиховим имањима, као и све оне који су 1707. године прихватили припајање Шкотске Енглеској.

ЈЕДНОСТАВАН МЕТОД ПЉАЧКЕ

Роб Рој је, као данас мафија, смислио сигуран и једноставан метод пљачке: отимао би стоку војводе од Монтроза, а затим убеђивао закупце да ће крађе престати ако му редовно буду плаћали за неку врсту заштите. Разљућен, војвода је затражио да држава упути трупе и војници су кренули на север у потеру за РобомРојем. Али су успели да спале до темеља једино кућу Роба Роја — бесни што је увек успевао да измакне њиховим потерама.

Одметник је смислио освету: сазнао је да ће Џон Грахам, управитељ имања војводе од Монтроза, одређеног дана сакупљати месечну ренту, па је одлучио да га изненади. Када су се ситни фармери и крупни закупци сакупили у дворани једног дворца, Роб Рој је, праћен својим људима, са исуканим мачем улетео међу људе и заробио Џона Грахама. Затим је уместо њега сео за сто и мирно наставио да прикупља ренту од унезверених људи.

Војвода од Монтроза је после овога убедио државу да треба да изгради војно утврђење на обали језера Ломонд, као базу за трупе које ће прогонити клан Макгрегорових. Али када је тврђава најзад била завршена, Роб Рој је са својом дружином искористио једну ноћ без месечине, тихо се привукао и изненадио војнике на спавању. Пошто им је одузео пушке и опрему, риђобради Шкотланђанин је наредио да се тврђава запали.

С промењивом срећом Роб Рој је годинама ратовао, кријући се у брдима заједно са својом женом Хеленом која је у међувремену родила и одгајила пет синова. Иако је ратовала у веома тешким условима, његова дружина никада није нападала мирне становнике Шкотске без озбиљног повода.

Један од таквих случајева догодио се 1715. године пред црквом у Арнгаску, у близини Гленгарга. Бежећи неколико дана пред потером, брђани су поцепали чизме па су многи боси и крвавих ногу морали да на ставе пут. Зато су опколили цркву баш у тренутку када је у њој држана служба божја и мирно сачекали да верници изађу напоље. Тада су им поскидали чизме, обули се и отишли даље.

САДА ЈЕ СВЕМУ КРАЈ!

Године су пролазиле и Роб Рој се повукао у миран живот, иако су стара непријатељства између шкотских кланова и даље трајала. У седамдесетој, на самртној постељи, дочекао је да га обилазе и пријатељи и непријатељи. **Тако је 1738. његов стари непријатељ Мекларен дошао да га посети баш у тренутку када се осећао веома лоше. Лежећи у кревету, Роб је наредио својој жени:**

— Оваквог ме не сме видети. Дај ми да се обучем!

Достојанствено и миран, Роб Рој је дочекао госта на ногама — иако су му колена клецала од слабости и болести. **Када је посетилац отишао, горди горштак је рекао:**

— Сада је свему крај. Зовите гајдаша да засвира тужбалицу.

Поново је легао у кревет и пре него што је свирач завршио тужбалицу — био је мртав.

НАША СРЕДЊОВЕКОВНА ПОВЕСТ

СПАС У

Изгубивши српску деспотовину падом Смедерева 1439. године, Ђурађ Бранковић се повукао у своју наследну деспотовину Зету. Живео је у Будви скоро годину дана када је, у пролеће 1441. године, нагло донео одлуку да напусти зетско приморје и склони се у Дубровник. Деспот је, наиме, сазнао од својих сталних обавештача, дубровачких трговаца, да се турски вазал Стефан Вукчић Косача и неки виђенији људи из најмоћнијег зетског племена Црнојевића, спремају да га издају Турцима за велику суму новца.

Нашавши се у великој невољи, Ђурађ се упутио у пријатељски Дубровник који је у то време преживљавао тешке дане јер су Турци захтевали да им град плаћа харач, па се чак спремали и да га нападну. Па ипак, Дубровчани нису хтели да изневере старог пријатеља и савезника. Као прави становници „слободног града" они су одбили султанов захтев да му предају Ђурђа Бранковића као турског непријатеља, иако им је том приликом било запрећено ратом.

ЛОЗИНКА ЈЕ ГЛАСИЛА „ЉИЉАН"

КАДА СЕ ПРОПАЛИ ГЛУМАЦ ПОЈАВИО У РЕДАКЦИЈИ ЈЕДНОГ ЛИСТА У ТОРОНТУ, УСПЕО ЈЕ ДА УВЕРИ САМО НОВИНАРЕ ДА ГОВОРИ ИСТИНУ. СВЕТ ГА ЈЕ ПРОГЛАСИО ВАРАЛИЦОМ ЈЕР КАЉА УСПОМЕНУ НА НЕНАДМАШНОГ ЧОВЕКА У ДУПЛИКАТУ.

Може ли исти човек да се истовремено налази на два места удаљена стотинама километара? Сви ће се данас насмејати на такво питање, па ипак, 1937. године оно није изгледало тако бесмислено становницима Канаде који су познавали Луиса Роџерса, чувеног Човека у дупликату. У пролеће те године канадске новине биле су пуне извештаја о овој необичној особи која је поседовала невероватну способ ност да се истовремено показује на два места.

У почетку, доктор Мартин Спенсер, директор Института за психолошка истраживања у Онтарију, одбијао је да поверује разним причама чврсто верујући да је Роџерс обична варалица, истина вештија од других. Међутим, ускоро је под притиском јавности морао да му поклони пажњу и да на научној основи утврди: на који начин Човек у дупликату може да раздваја своју физичку личност.

СУСРЕТ НА УЛИЦИ

Луис Роџерс родио се у Енглеској, али је цео живот провео у Канади где се бавио сумњивим пословима видовњака и медијума. Био је леп и шармантан човек коме је рад с лаковерним људима доносио велике приходе. Многи су га просто прогањали молбама да ступи у везу с њиховим умрлим рођацима, наравно за добар новац, а он им је излазио у сусрет, падао у транс и причао шта се „на другом свету" дешава с њиховим најближим.

Роџерс је уживао да се прави тајанственим и његови клијенти ништа нису зна ли о њему. Говорио је често да стоји духовима на располагању и да их походи када га позову, па зато не зна колико ће одсуствовати из Торонта. Али праву славу, о којој није ни сањао, донео му је један случајан сусрет на улици. Две познанице су застале да порazговарају и једна од њих је рекла:

— Нисам знала да се господин Роџерс преселио. Моја сестра га је у четвртак срела у Монтреалу и водила с њим дуг разговор.

— То је немогуће! — рекла је друга жена. — Он је тај дан провео у мојој кући, овде у Торонту!

Тако се по целој Канади пронео глас да Луис Роџерс може оно што физика тврди да је неизводљиво: да се једно тело у исто време налази на два места. Човек у дупликату је, наравно, умео да искористи ове приче, али је на сва питања љубопитљивих клијената одговарао ћутањем и тајанственим смешком.

Ускоро је почео да се јавља све већи број сведока који су поткрепљивали ове гласине. Сведока је било толико, а већина га није лично ни познавала, да су неки неповерљиви Канађани израчунали да би Човек у дупликату морао да има стотинак копија да би стигао свуда где су га наводно видели.

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА РУЧАТЕ СА МНОМ?

Али Роџерс је упорно одбијао да се појави пред неким научним скупом и докаже своје способности. Најзад, притиснут с једне стране нестрпљивим јавним мњењем а с друге новинама које су претиле да ће га прогласити варалицом, Роџерс је пристао на експеримент.

Испитивање је предузео доктор Мартин Спенсер и ангажовао неколико људи да свакодневно у стопу прате Човека у дупликату, иако је овај прихватио услов да за време трајања експеримента не сме да напусти Торонто. Три дана касније један од Спенсерових сарадника из Монтреала јавио се с необичном вешћу: неки човек се пријавио у једном од градских хотела под именом Луис Роџерс!

— Да, ја сам Луис Роџерс — рекао је кад му се Спенсеров сарадник представио. — Управо сам стигао из Торонта. Хоћете ли да ручате са мном?

Збуњени човек је затражио телфонску везу с Торонтом и рекао доктору Спенсеру:

— Човек у дупликату је у Монтреалу.

— Немогуће! — одвратно је Спенсер — Роџерс је овде.

— А ја управо сада ручам с њим!

Спенсер се није дао сместити. Одмах је посумњао у трик: било која варалица вешта у прерушавању у лик Луиса Роџерса могла се појавити у Монтреалу под његовим именом.

— Проверите све детаље у вези с њим! — наредио је доктор свом помоћнику, али тобожњи Човек у дупликату није хтео да „прогута удицу".

— Ваша сумњичавост ме прилично замара. Нећу вам допустити да ме даље гњавите. Али да бих вам доказао своје натприродне способности, обећавам вам да ћу 12. априла последњи пут демонстрирати шта све могу. А сад одлазите и оставите ме на миру!

УНАПРЕД ДОГОВОРЕНО

Реченог дана Роџерс је дошао у канцеларију доктора Спенсера која је закључана по његовом уласку. У присуству три сведока затражио је од доктора да каже прву реч која му падне на памет.

— Љиљан! — казао је Мартин Спенсер.

Затим су ћутке седели око један час док није зазвонио телефон. На другој страни Жице био је Монтреал.

— Овде Луис Роџерс — — зачуо се кроз крчање линије познати глас Човека у дупликату. — Лозинка гласи „љиљан". Понављам... „љиљан".

Роџерс је умро пет година касније за време другог светског рата. Изгледало је да је његова тајна ишчезла с њим и да ће свет имати још једну мистерију више о којој ће дуго лупати главу, све док се није појавио један пропали глумац у највећем дневном листу у Торонту.

— Ја сам двојник Луиса Роџерса — рекао је он. — — Нас двојица смо извели ону чувену превару 1937. године. Када сам стигао у Монтреал, одређивао сам сараднику доктора Спенсера већ унапред договорени текст и правећи се увређен заказао сам за 12. април нови експеримент. Тога дана је прави Роџерс, када је доктор Спенсер изговорио реч „љиљан", гласно поновио лозинку пролазећи као случајно крај закључаних врата. А напољу, у чекаоници, налазио се вратар Института за психолошка истраживања кога је Роџерс већ раније поткупио. Он је чуо гласно изговорену реч и из своје портирнице телефонирао ми у Монтреал. Просто, зар не?

Да би доказао своју тврдњу, глумац се зачас прерушио у покојног Роџерса и чак проговорио његовим гласом. То је било довољно да убеди новинаре али не и већину Канађана који су остали верни причи да је у њиховој земљи некад живео човек натприродних способности. По њиховом мишљењу, пропали глумац је заиста варалица — јер жели да укаља сећање на чувеног медијума и ненадмашног Човека у дупликату!

М. Р.

ДУБРОВНИКУ

У Дубровнику је српски деспот остао до јесени 1441. године када је отпутовао за Угарску, после пада Новог Брда у турске руке. Био је то за њега велики ударац јер је новац, извор моћи у средњовековној Европи, престао да притиче Ђурђу Бранковићу.

СЛАВНЕ ЛИЧНОСТИ

ВОЛТЕР

РУГА СЕ И КРАЉУ — Један од најизразитијих представника епохе просвећености и најслободоумнијих духова ондашње Европе је француски књижевник, историчар и филозоф Франсоа Мари Аруе, познат под именом Волтер. Слободољубив и снажног духа, био је један од првих који се усудио да разобличи племство. и наруга се тадашњој владајућој класи, да јавно устане против клера и његових догми. Волтер се није устезао да се наруга чак и краљу, мада је живео од новца — из краљеве касе! Осим у његовом животу не мања противуречност огледа се и у његовом делу. Огорчени борац против цркве, чији је поклич: „Уништите бестидницу!" одјекнуо Европом. био је ипак уверен да су бог и религија потребни народу.

ПО ОЧЕВОЈ ЖЕЉИ — Волтер је рођен 21. новембра 1694. године у Паризу. Када му је било седам година, отац га је на васпитање поверио опату од Шатонефа који је у дечаку открио не само таленат за писање стихова већ и велику љубав према позоришту. Пошто је завршио језуитску школу, Волтер је по очевој жељи почео да студира права. Међутим, ускоро је његов отац увидео да младића студије нимало не занимају па је одлучио да га пошаље на село. Тамо Волтер проводи годину дана, потпуно се посвећујући читању и писању.

У САЛОНУ ВОЈВОТКИЊЕ ОД МЕНА — По повратку у Париз, већ познат као писац епиграма и сатиричар, Волтер се придружује групи књижевника који су се окупљали у салону војвоткиње од Мена. Док проводи весео и безбрижан живот у овом кругу, у Волтеру се развија тежња ка слободним и неспутаним односима у друштву и сумња у владајуће моралне и религиозне ауторитете. Написао је неколико оштрих сатира које су се односиле на регента Филипа Орлеанског, иначе омраженог непријатеља војвоткиње од Мена, и због тога бива ухапшен 1717. године.

УНИШТИТЕ БЕСТИДНИЦУ!

ИЗ БАСТИЉЕ НА ДВОР — За време једанаестомесечног тамновања у Бастиљи Волтер је написао трагедију „Едип". Овај његов позоришни првенац донеће му огроман успех. Већ тада се о њему говори не само као о талентованом наследнику Корнеја и Расина већ га славе и као првог песника Француске. Захваљујући томе, Волтер се из затвора обрео на двору. Од тада до 1725. године Волтер ниже успех за успехом. Али, због свађе са витезом од Роане, који је својим лакејима наредио да избатинају Волтера, приморан је да напусти Француску.

„ФИЛОЗОФСКА ПИСМА" У ПЛАМЕНУ — Као своје привремено уточиште Волтер је изабрао Енглеску. Ту се упознаје с филозофским идејама Њутна, Лока и других и одушевљен је тиме како високо место у енглеском друштву заузимају научници и књижевници. Када се 1729. године вратио у Француску, бива срдачно примаn чак и на двору али за кратко: проглашавајући његова „Филозофска писма" скандалозним и саблажњавајућим, париски суд их спаљује и увређени Волтер одлази у Сири, на имање своје пријатељице маркизе Шателет.

ТРАГЕДИЈЕ У СИРИЈУ — Десет година у Сирију је најплодоноснице раздобље Волтеровог стварања: поред „Трактата о метафизици" настају и трагедије „Заир", „Алжир", „Меропа". Из Сирија, на позив пруског краља Фридриха с којим се спријатељио преко писама, Волтер одлази у Потсдам, у замак Сан-Суси. Присно пријатељство с с краљем с којим је водио дуге и духовите разговоре, убрзо се охладило. После отворених Фридрихових прогона, Волтер је 1953. године напустио Потсдам и настанио се у Фермију, у Швајцарској.

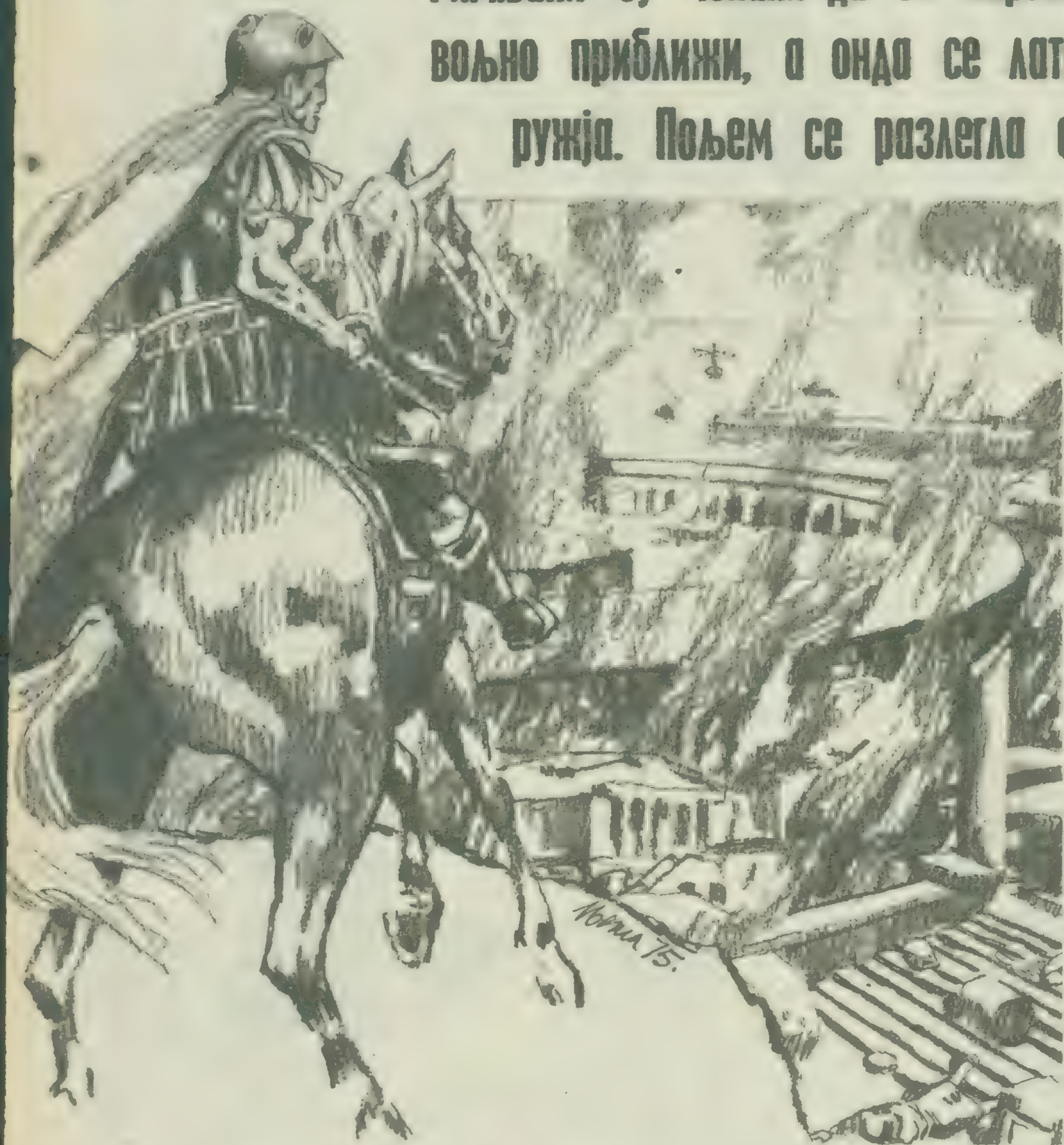
ПОСЛЕДЊА ПОЧАСТ — У овом живописном месташцу, у близини Женеве, Волтер је написао ремек-дело француског просветитељства — „Кандид". Овај филозофски роман представља пародију на тада широко распрострањени грађански авантуристички роман. Волтер се 1778. године ипак враћа у Париз. За време извођења трагедије „Ирена" његова биста на позорници бива овенчана ловоровим венцем. Само три месеца касније, 30. маја, Волтер је умро. Последња почаст француском великану одата је 1791. године када је његово тело пренето у Пантеон.

СЛОНОВИ СУ ИЗДАЛИ ХАНИБАЛА

Римљани су чекали да се картагинска војска довољно приближи, а онда се латили свог тајног оружја. Пољем се разлегла страшна јека.

Једини човек кога се смртно бојао моћни Рим био је Ханибал. Столећима после његове смрти Римљанке су плашиле децу речима: „Будите мирни! Ханибал је пред вратима". Да га нису издали слонови, они исти који су му донели победу на тлу данашње Италије, вероватно би овај неустрашиви Картагињанин променио ток историје.

Када су Римљани покорили Картагину, најзначајнију трговачку луку старог света на северној обали Африке, војсковођа Хамилкар на самртној постељи заклео је своја два сина да мрзе Рим докле год крв струји у њиховим жилама и да се освете за поразе које је Картагина претрпела. Један од њих, Ханибал, рођен 247. године пре нове ере добро је запамтио очеве речи.

Из разорене Картагине Ханибал је побегао у Сирију.

Пропустите легионаре

Као осамнаестогодишњи младић Ханибал је разрадио смео план: уместо да нападне Римљане у Иберији (данашња Шпанија) где су га очекивали, одлучио је да, избегавајући борбу, продре преко Галије (данашња Француска) и Алпа у срце Римске Империје. Његов брат Хаздрубал био је задужен да изведе праву ратну варку: прво да навали на Римљане у Иберији, претварајући се као да Картагињани ту припремају одлучну битку, а затим да пожури за Ханибалом.

Одлучни и млади војсковођа прешао је 229. година пре нове ере Средоземно море са армијом у којој су били, поред одлично увежбаних картагинских војника, полудивљи ратници неких афричких номадских племена и 37 слонова. Прелаз преко Алпа стајао га је много људских живота, тако да је само око 50.000 људи сишло са снегом завејаних планина у низију северне Италије.

У бици код Кане Рим је супротставио Ханибалу 86 хиљада изванредно увежбаних војника. Иако знатно слабији, картагински војсковођа храбро их је дочекао, поставивши насупрам непријатеља своју армију у полукружни поредак. **Чувени римски легионари, прекаљени у многим битками, нису знали да им је припремљена тактичка клопка и насрнули су право у средиште картагинског полукруга.**

Ханибал је наредио својим војницима да пропусте захуктале легионаре, а затим је затворио клешта: на његов знак најбољи картагински ратници, које је поставио на крилима, кренули су у напад праћени слоновима. Настало је страшно крвопролиће. Опкољени Римљани падали су као снопље, ужаснути огромним животињама које дотле или никад нису виделе или нису очекивали да ће сусрести у борби. **На пољу код Кане погинуло је преко 70.000 легионара, а то се сматра, барем у погледу губитака, највећим поразом у историји ратовања** А Картагињани су изгубили само 6.000 људи.

Хаздрубал, међутим, никад није стигао са својом војском да помогне брату и то је омело Ханибала да освоји Рим. Једног дана Римљани су послали у картагински логор гласника с крвавим поклоном — одсеченом Хаздрубаловом главом. Ојађени и разљућени картагински војсковођа петнаест година је лутао Италијом са својом армијом жарећи и палећи куд год би прошао. Никад није располагао довољним бројем људи да нападне и сам Рим, а Римљани, опет, сећајући се страшног пораз код Кане, нису се усуђивали да му се поново супротставе у некој одлучујућој бици.

Дуго очекивана освета

Зато су одлучили да надмудре Ханибала. Напали су Картагину надајући се да ће Ханибал пожурити у помоћ родном граду. Били су у праву. Коначна битка одиграла се 146. године на обали северне Африке код места Заме.

Видевши пред собом римску армију од само 36.000 ратника, самоуверени Ханибал је послао у напад своје покретне тврђаве — слонове. Али Римљани су овог пута били спремни и достојни свог лукавог противника. Чекали су да им се слонови довољно приближе а тада, на знак команданта, стотине трубача дунуло је у своје инструменте.

Пољем се разлегла ужасна јека од које су се слонови упаничили и појурили на све стране газећи војнике око себе. Картагински борбени редови били су бесповратно поремећени, већ на ивици расула кад је уследио страховит контранапад Римљана. Избезумљени од страха, Картагињани су постали лак плен непријатеља жељног освете.

Ханибал је успео да побегне а Картагина је пала и после крвавог победничког пира, потпуно разорена. Картагински војсковођа је нашао уточиште у Сирији где је годинама предводио њену војску у борби против Римљана. Али када су и Сирији најзад потучени, Ханибал је пре изабрао смрт него предају заклетим непријатељима. Испио је отров 182. године пре нове ере.

М. Р.

ИСТОРИЈСКА РЕЧЕНИЦА

И он ће бити Црна Гора

Када је Омер-паша Латас 1853. године упутио проглас црногорским племенима да се предају јер окружени турском војском, мучени оскудицом и глађу, неће моћи још дуго да издрже, одговорио му је књаз Данило у име свих Црногораца:

— Црногорци се неће предати док иједног траје, а кад остане онај последњи и он ће бити Црна Гора и бориће се док му не искапље последња кап крви.

КАРТАГИНА-СТРАХ И ТРЕПЕТ СРЕДОЗЕМЉА

ДАРЕЖЉИВИ ПОГЛАВИЦА

1. непријатељски бродови
2. спољна лука са трговачким бродовима
3. улаз у спољну луку могао је да се затвори ланцима
4. унутрашња лука
5. ратни бродови у унутрашњој луци
6. улаз у унутрашњу луку
7. велика адмиралска тврђава
8. зидање утврђења

Не постоје поуздани подаци о томе када је основана Картагина, један од најмоћнијих градова старог века. Према једној претпоставци подигла га је око 814. године пре нове ере принцеза Дидо, кћи феничанског краља Матона. По неким римским записима, она се, бежећи од свог брата Пигмалиона, склонила на обалу северне Африке (данашњи Тунис) и ту од локалног поглавице добила комад земље на којем је подигла град који су Феничани назвали Картхадштат (Нови град). За 100 година Картагина се развила не само у један од највећих градова античког света већ и у веома моћну државу која је почела на све стране да оснива своје колоније. **Око 500 година пре нове ере под влашћу Картагине налазила се читава афричка обала од залива Сидре до Гибралтара, Балеарска острва, Сардинија, Корзика и један део Сицилије.** Да би свој град, смештен на стеновитом полуострву, одбранили од напада с мора, Картагињани су не само изградили читав систем бедема већ се постарали да непријатељ не сазна број бојних бродова којима располажу. То су постигли на тај начин што су подигли две луке: спољну, у којој су били укотвљени само трговачки бродови, и унутрашњу, у облику круга, ограђену високим зидинама које су скривале ратне бродове. У центру унутрашње луке налазила се тврђава са које су стражари будно мотрили на пролаз с мора. Картагином је управљао Савет од 30 чланова, бираних из најимућнијих породица на челу са двојицом судија-суфета који су, када су то прилике захтевале, били и војни команданти. **У 3. веку пре н. е. Картагина борећи се за превласт на Сицилији и Тиренском мору, отпочела је рат са Римом који је са прекидима трајао од 246—146. године пре нове ере (пунски ратови).** Дотле непобедива Картагина почела је да трпи пораз за поразом да би крах доживела 146. године пре нове ере када су је римске легије до темеља срушиле и разориле.

ЧУВАЈТЕ СЕ ПОДМОРНИЦА!

Наш танкер препун авионског горива био је у пламену, а ми се нисмо усуђивали да позовемо у помоћ.

Ватрогасцима је најзад пошло за руком да противпожарну пену убаце у отвор за вентилацију.

Тихе и мирно изговорене речи старијег радио-телеграфисте изазвале су у мени паничан страх.

— Брод је у пламену, синко — рекао је. — Пребаци се на таласну дужину за С.О.С. сигнале и чекај на знак да пошаљеш позив за помоћ.

Руке су ми дрхтале док сам скидао слушалице и бирао међународну таласну дужину резервисану само за случај највеће нужде. Имао сам само осамнаест година и превише разлога да будем смртно уплашен.

„Француски гроф", наш танкер од 10.000 тона носивости, препун авионског горива налазио се у водама недалеко од Чилеа, али без пратње ратних бродова. А тада, октобра 1942. године то је значило мање-више сигурну смрт од немачких подморница које су ловиле савезничке бродове.

Зар је требало — размишљао сам — да препловимо хиљаде миља не сусревши ниједну подморницу да бисмо сад изгорели?

ТАЛАСИ КАО КУЋА

Неколико месеци раније пловили смо у конвоју преко Атлантика када нам се догодила прва незгода: покварио се уређај за покретање крме и морали смо да заостанемо. Некако смо доопловили до Њујорка где је квар отклоњен, а затим смо добили налог да у Кирасу укрцамо смртоносни терет. Месец дана касније кренули смо кроз Панамски канал у Тихи океан одакле је требало да наставимо пут на југ, опловимо рт Хорн и упутимо се што брже можемо кроз јужни Атлантик према Кептауну.

Прва невоља на другом путовању задесила нас је пре но што смо стигли до рта Хорн. Небо се натуштило и изненада је дунула снажна бура. Невреме је трајало три дана а запенушано море шибало наш танкер без милости и предаха. Таласи високи као куће запљускивали су брод изазвавши мање оштећење на палуби и командном мосту, јер је лађа била врло чврсте грађе. То је била наша срећа пошто моћне машине нису могле ни да помере танкер у тој страшној бури. Вртели смо се стално на истом месту молећи се само да невреме прође пре но што озбиљније оштети „Француског грофа".

А дубоко доле, у просторијама где су се налазиле машине, главна пумпа за подмазивање почела је да отказује послушност. Брод се три дана тресао од силних удара таласа и командићи рђе су, како смо касније установили, запушили цеви којима је притицало уље за подмазивање. Машина је почела да се прегрева а десетине литара уља претворило се у експлозивну пару и испунило просторију у којој се налазила пумпа.

ВАТРА! ВАТРА!

Бура је почела да се смирује и сви смо одахнули не знајући да нас највећа искушења тек чекају. Кувар је први пут после три дана припремио топао оброк, а капетан је наредио да се настави пловидба на југ. Ја сам управо био дежуран у радио-кабини када сам чуо страшну вест. **Ни сада не знам чега сам се више плашио: да ћу изгорети на броду или да пошаљем С. О. С. сигнал и тако одам наш положај немачким подморницама.** Тај позив био би раван самоубиству и зато је капетан оклевао с тражењем помоћи преко радија.

Зграбио сам бродски покретни радио-одашиљач и пожурио на командни мост да будем поред капетана у тренутку кад изда заповест. Гледајући кроз прозоре кабине, просто нисам могао да поверујем својим очима. Пламенови високи као катарка, бар тако ми се чинило, сукљали су из отвора за вентилацију потпалубља где су се налазиле машине. Када сам изашао на мост, осетио сам на лицу врео ветар, иако је пламен био удаљен педесетак метара.

Срећом, бура још није са свим престала и таласи су, ваљајући се преко ниске палубе, хладили већ врели челик резервоара пуних авионског горива. У води су се гасиле искре које су високо у небо летеле из отвора за вентилацију. **Бродска ватрогасна бригада већ је ступила у дејство и топови су избацивали противпожарну пену, али је пламен толиком силином избијао кроз узани отвор да је густу пену развејавао свуда унаоколо као да је обична сапуница.** Најзад је ватрогасцима пошло за руком да се, обучени у азбестна одела, довољно приближе отвору да би у њега убацили црево из кога је шикљала пена а затим га затворили одозго поклопцем. Још неколико минута око поклопца су се, уз прасак, пробијали пламенови, а ми смо стајали около као слеђени, чекајући тренутак када ће зажарени танкер да експлодира као џиновска бомба и пошаље нас у небо.

НАЈОПАСНИЈА ОБАЛА НА СВЕТУ

Најзад после неколико тренутака дугих као вечност, уместо пламена почео је испод поклопца да се појављује густ и лепљив дим. Ватра је била угашена, а ми смо остали живи. Пожурих у кабину да наставим дежурство и када се први радио-телеграфиста појавио на вратима, рекох му весело:

— Зар се не радујете, шефе? Најзад смо спасени:

— Зар? — одврати он. — Мотори не раде а струја нас носи према најопаснијој обали на свету. Прерано си се обрадовао, синко!

Погледао сам на карту Чилеа и схватио све. Обала је личила на зупце неке тестере и била препуна подводних стена, плићака и оштрих хриди. Стотинама километара унаоколо није било друма нити људских насеља. Само пуста дивљина. **Чак је и на поморској карти стајало упозорење да се ту не треба искрцавати ни у случају нужде. Најближи реморкер који би нас одвукао налазио се удаљен хиљаду морских миља чак у Валпараизу.** А пре њега стигле би свакако немачке подморнице привучене нашим радио-позивима.

Два дана нас је струја носила према обали, док су наши инжењери и монтери падали с ногу од умора покушавајући да оспособе машине. Најзад, у смирај другог дана, кроз труп брода прође познати дрхтај. То је моћни мотор прорадио, пошто се прво закашљао, затресао и најзад ухватио прави ритам. Били смо спасени.

П. Неклин

Цртице из историје

ПРЕДОСТРОЖНИ СУЛТАН

На султановом двору у Једрену престоници Турака Османлија владала је посебна сумњичавост у погледу странаца, па и државних изасланика. Нико од њих није могао да говори директно са

Муратом II, поготову што се налазио на приличној удаљености, док су га испод руке чврсто држала два турска чувара. Такву аудијенцију доживео је 1433. године и Радивоје, син босанског краља Остоје, који је дошао у Турску да тражи помоћ од султана у борби против краља Твртка II.

Овај обичај Турци су увели после Косовске битке, 1389. године где је султан погинуо од руке „неверничког посланика" кога је примио седећи спокојно у свом шатору. Константин Филозоф (биограф Стевана Лазаревића) наводи да је Мурата убио српски племић по имену Милош.

СПАВАО ТРИ ГОДИНЕ

ПОСЛЕ 27 ОПЕРАЦИЈА, ЛЕКАРИ СУ МУ РЕКЛИ ДА ЋЕ ОСТАТАК ЖИВОТА ПРОВЕСТИ У ИНВАЛИДСКИМ КОЛИЦИМА, АЛИ БИВШИ МОТОЦИКЛИСТА НИЈЕ СЕ ПРЕДАО.

Дивно сам се осећао возећи снажни мотоцикл друмом у смирај тог сунчаног летњег дана. Изненада, један аутомобил је скренуо право пред мене.

Од тада ничег се више нисам сећао. Тек кад сам се пробудио у болници, чуо сам неки глас који је помињао месец јун. То ми се у први мах учинило чудно, јер мотоцикл сам возио 26. јула. Касније сам схватио истину: заиста је био јун али јун 1965. године.

Сазнао сам да су ме пре три године амбулантна кола донела у Краљевску болницу у Единбургу, у Шкотској и да је на упуту писало да сам погинуо у саобраћајној несрећи. Заиста је право чудо што сам остао жив. Изгубио сам три године живота, али не и живот.

Да се Фред не оштети!

Био сам заљубљен у мотоцикле. На неколико трка чак сам стигао први и то ме је уверило да могу постати прави ас. Мотоцикл сам правио сам, део по део; коштао ме је много, али је зато могао да постигне више од 200 километара на час. **Много сам волео тај мотоцикл који сам звао просто Фред.** Када сам свом силином ударио у аутомобил, сећам се да сам једино помислио: „Само да се Фред не оштети!"

Примивши ме у болницу, један лекар се латио посла да ме врати из мртвих. Успео је да поново покрене срце и те прве ноћи пет пута је морао да ми спасава живот јер је толико пута оно престајало да ради. За њега је то свакако био заморан посао, али сам му дубоко захвалан због тога јер ми је спасао живот.

Није ни чудо што сам те ноћи умирао пет пута јер су ми биле сломљене обе ноге изнад и испод колена и обе руке код подлактице и мишице, поломљено лево раме, смрскано пет ребара, пиш̂ао сам пре... вратног и шест озлеђених кичмених пршљенова.

Био сам запањен када сам од главног хирурга сазнао да се уопште није бринуо за ове силне преломе. Највећу пажњу поклонио је бројним напрслинама лобање која је донекле издржала ударац иако је мој тркачки шлем био смрскан. Данас место комада кости имам платинску плочицу, а косом скривам неколико места на којима длака више не расте.

Првих тренутака када сам дошао себи, нисам знао ни ко сам ни како се зовем. Оца који је седео крај постеље, а смењивао се са мајком три године дању и ноћу, уопште нисам препознао. Ни храну нисам могао да гутам, а из уста, кад год бих покушао да говорим, излазили су потпуно неразговетни звуци. Знао сам шта желим да кажем али то нисам могао да претворим у речи. А када сам најзад проговорио, са чуђењем сам приметио да више не муцам!

Иако жив и свестан, још је дуг пут био преда мном до оздрављења. Чекало ме је 27 различитих операција! Хирурзи су уградили у моје тело четири усправне и девет водоравних платинских шипки које су држале сломљене кости и пет платинских дискова на местима где је кичма била озлеђена. Оцу сам често говорио у шали:

— Немој да ме случајно сахраниш ако умрем! С оволиком платином у себи мора бити да много вредим.

А затим, када су све операције остале за мном, сазнао сам да ћу остатак живота морати да проведем у инвалидским колицима. „Сад ми бар није жао што сте мотоцикл продали као старо гвожђе", шалио сам се са родитељима, али сам у себи чврсто одлучио да се не предам.

Само Фред да остане читав — помислио сам кад сам свом силином ударио у аутомобил.

Полудела косилица

Чим сам се довољно опоравио, почео сам да напорно вежбам уз помоћ физиотерапеута. У почетку сам могао само да пузим на рукама, али касније, кад су ми мишићи ојачали, успевао см да се усправим на разбоју.

Физиотерапеут је викао: „Престани, Кен! Паднеш и повредићеш се!" Али сам ја тврдоглаво настављао да вежбам. Свакодневно сам пливао у болничком базену иако сам делимично могао да покрећем само једну ногу. Мало-помало, уз помоћ лекара и гоњен упорном вољом, успео сам да покренем своје укочене удове.

Године су пролазиле и ја сам најзад постигао немогуће: сада могу да ходам уз помоћ штапа, а кад путујем, сам возим свој мали аутомобил с аутоматским мењачем.

Чекајући да ми социјални радници пронађу одговарајући лакши посао, упознао сам Етел која је радила у једном таквом центру. Данас сам срећно ожењен, имам добро запослење у Маселбергу и једино мотоцикле никад нисам могао да прежалим.

У њих сам и сад заљубљен: када ми је један пријатељ донео на поправку мали мотор са косилице за траву, нисам могао да одолим срцу а да га не „исфризирам". Следећег дана пријатељ ме је посетио да ме пита како сам „поправио" мотор. Када је ставио у покрет косилицу, ова баштенска машина се претворила у бештију, пробила ограду и изјурила на улицу.

Значи, нисам изгубио способност за прерађивање обичних мотора у тркачке и то ме је много обрадовало. Ако већ не могу да возим, посветићу се убудуће фризирању мотоцикла за трке.

К. Вилсон

СА СТАРИХ СТРАНИЦА

ВОЖЊА НА МАДЕРИ

На Мадери се возе не каруцама с точковима већ на санкама мада на острву овом снег никада не пада. Тако отмене даме одлазећи на бал или у храм путују санкама које волови вуку. Њихове кочије састоје се из салинаца на које је нешто на подобу старовремског фијакерског коша постављено. Уместо коња упрегнути су волови. На тај начин даме уз шкрипу по камену и песку клизе, док кочијаш, мадерски сељанин с плавом капом на глави и палицом са оштрим гвозденим врхом наоружан, шиљком тим и оштрим крицима лењиве животиње на убрзање корака тера. На такав, за нас необичан, начин вожње на Мадери острвљане састав земљишта нагони. Кочије с точковима тамо су сасма неподесне стога што једна стрмина другу смењује, а базалт је веома гладак. При условима таквим вожња на колима с точковима крајње опасна би била, а санке клизе лако, као код нас по снегу.

(1863)

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ШРАФНО

ФАНТОМ: ТАЈАНСТВЕНА ТОРБА

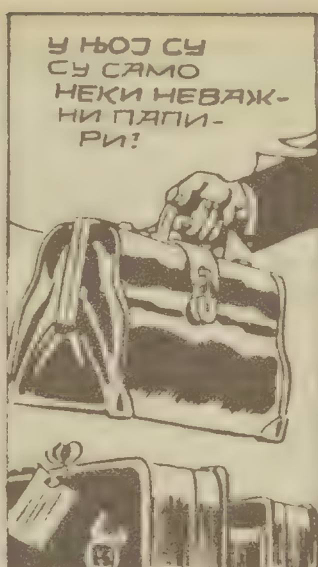

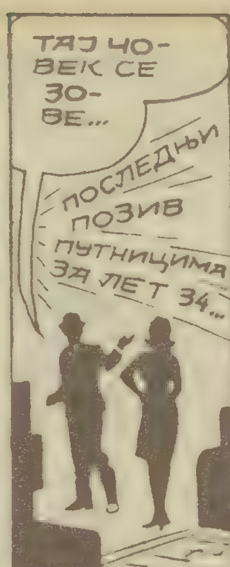

ОВАКО ЈЕ БРЖЕ И СИГУРНИЈЕ! НЕЋЕ ВАМ ЗАДАТИ МНОГО МУКЕ!
?

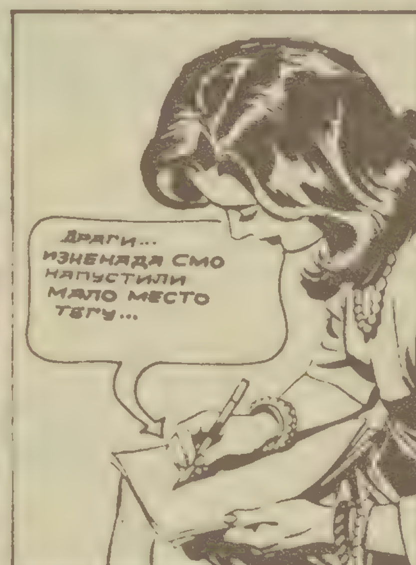

У ЊОЈ СУ СУ САМО НЕКИ НЕВАЖНИ ПАПИРИ!

ТАЈ ЧОВЕК СЕ ЗОВЕ...
ПОСЛЕДЊИ ПОЗИВ ПУТНИЦИМА ЗА ЛЕТ 34...

ОХ, НИСАМ ЧУЛА ИМЕ! НИЈЕ ВАЖНО, ОН ЋЕ МЕ ИОНАКО ПОЗВАТИ ТЕЛЕФОНОМ!

ТОРБА ЈЕ У АВИОНУ, ГЕНЕРАЛЕ!
СЈАЈАН СИ, ДОКТОРЕ!

ДА БИ МИ БРЖЕ ПРОШЛО ВРЕМЕ ЊЕМУ ЋУ НАПИСАТИ КОЈИ РЕД!

Драги... изненада смо напустили мало место Тегу...

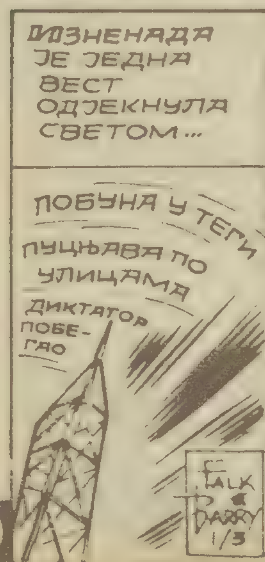

НЕКОЛИКО ЧАСОВА КАСНИЈЕ У ТЕГИ...

...СУ ОДЈЕКИВАЛИ ПУЦЊИ, ПРАШТАЛЕ БОМБЕ.

ПОБУНА ЈЕ ПОЧЕЛА ПРЕ НЕГО ШТО САМ ОЧЕКИВАО!
СВЕ ЈЕ СПРЕМНО ЗА БЕКСТВО, ГЕНЕРАЛЕ!

...И пошто нисам имала много пртљага, месни доктор ме је замолио...

"...ДА ПОНЕСЕМ ЈЕДНУ ТОРБУ ЗА ЊЕГОВОГ ПРИЈАТЕЉА."

ИЗНЕНАДА ЈЕ ЈЕДНА ВЕСТ ОДЈЕКНУЛА СВЕТОМ...
ПОБУНА У ТЕГИ
ПУЦЊАВА ПО УЛИЦАМА
ДИКТАТОР ПОБЕГАО
FALK & BARRY 1/3

НА ВРЕМЕ СМО НАПУСТИЛИ ТЕГУ, АЕРОДРОМ ЈЕ ЗАТВОРЕН!
!
!

КО ВАМ ЈЕ РЕКАО ДА ЋЕ ИЗБИТИ ПОБУНА?
САМ ДИКТАТОР!

желела бих да те видим! Пуно те поздравља Дијана
П.С. управо су јавили да су у Теги избили немири.

ЕНО ЈЕ!
ЗДРАВО! ОДМАХ ДОЛАЗИМ!
ДИЈАНА!

МОЛЕ СЕ ПУТНИЦИ ДА ПОДИГНУ СВОЈ ПРТЉАГ!
ЕВО НАШИХ СТВАРИ!

ОВО ЈЕ, ИЗГЛЕДА МОЈ ПРТЉАГ!

НЕ ДИРАЈТЕ ТО!

И ПРЕ НЕГО ШТО ЋЕ НЕПОЗНАТИ КРЕНУТИ...
ДАЈТЕ МИ ТУ ТОРБУ!

... СНАЖНО ЈЕ ЗАМАХНУО.
!

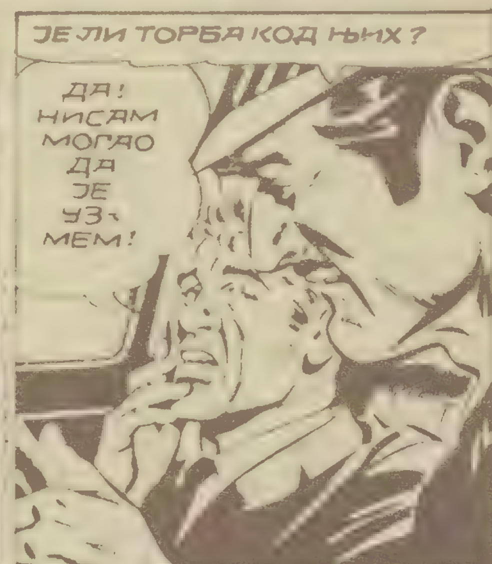

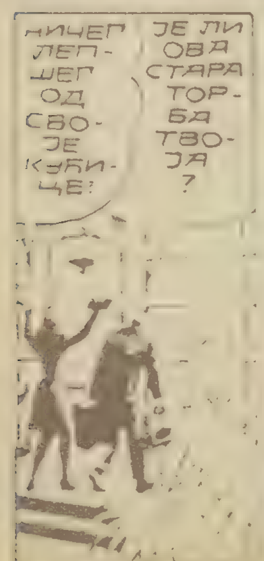

ДОБАР СТАРИ ЏУДО ЗАХВАТ!
СЈАЈНО СТЕ ТО ИЗВЕЛИ!

ИЗВИНИТЕ! ПОГРЕШИО САМ!
ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ГА ПРИЈАВИТЕ?
НЕ! СВИ МОЖЕМО ДА ПОГРЕШИМО!

ВИДИМО СЕ У БОЛНИЦИ, ДИЈАНА!
ДО ВИЂЕЊА!
?

МАМА! УЈКА ДЕЈВ!
ДИЈАНА!

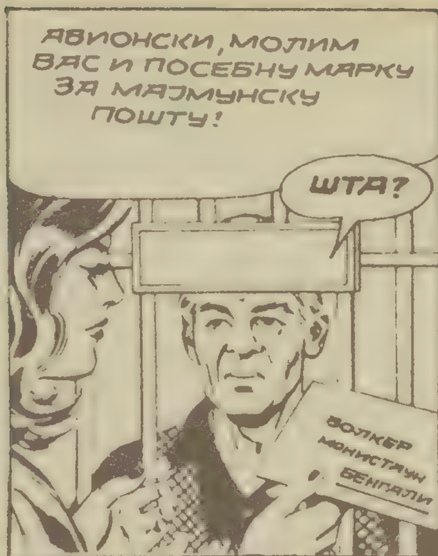

ЈЕ ЛИ ТОРБА КОД ЊИХ?
ДА! НИСАМ МОГАО ДА ЈЕ УЗМЕМ!

НИЧЕГ ЛЕПШЕГ ОД СВОЈЕ КУЋИЦЕ!
ЈЕ ЛИ ОВА СТАРА ТОРБА ТВОЈА?

НЕ! НЕКО ТРЕБА ДА ДОЂЕ ПО ЊУ!
ЗАШТО ЛИ ЈЕ ЗАТВОРЕНА КАТАНЦЕМ?

ОХ, ЗАБОРАВИЛА САМ ДА БАЦИМ ПИСМО!
ДАЈ ГА МЕНИ! ИЋИ ЋУ У ГРАД КАСНИЈЕ!
ВОЛКЕР
МОНИСТАУН
БЕНГАЛИ

НЕ! МОРАМ ГА ОДМАХ ОДНЕТИ НА ПОШТУ!
ЕНО ЈЕ!

АВИОНСКИ, МОЛИМ ВАС И ПОСЕБНУ МАРКУ ЗА МАЈМУНСКУ ПОШТУ!
ШТА?
ВОЛКЕР МОНИСТАУН БЕНГАЛИ

АВИОНСКИ САМО!
ТРЕБАЛО БИ ДА ЗНА КАКО СЕ ПИСМО МОЖЕ УРУЧИТИ ТАМО!

ДА ЈЕ УХВАТИМО?
НИЈЕ НАМ ПОТРЕБНА ОНА ВЕЋ ТОРБА!

А САД ДА СЕ РАСПАКУЈЕМ! ШТА ДА РАДИМ С ОВОМ ТОРБОМ?

ОСТАВИЋУ ЈЕ ОВДЕ!
ТУ НИКОМ НЕЋЕ СМЕТАТИ!

МАМА, АКО НЕКО ДОЂЕ ПО ОВУ ТОРБУ...
ДИЈАНА, СИЂИ ДА ЧУЈЕШ ВЕСТИ!

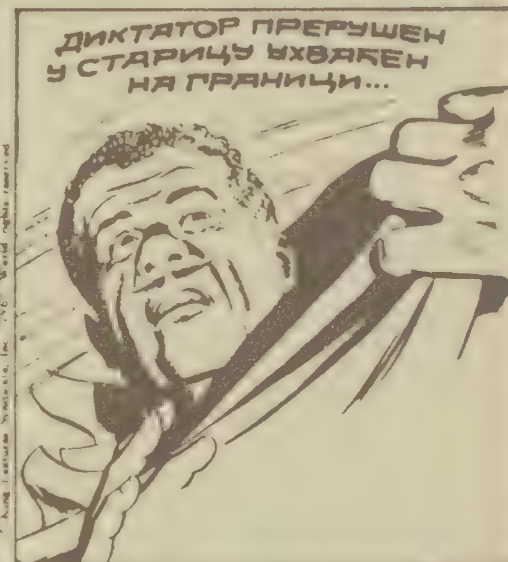

НОВ ВОЈНИ САВЕТ ПРЕУЗЕО ВЛАСТ У ТЕГИ! ДИКТАТОР ПОБЕГАО!

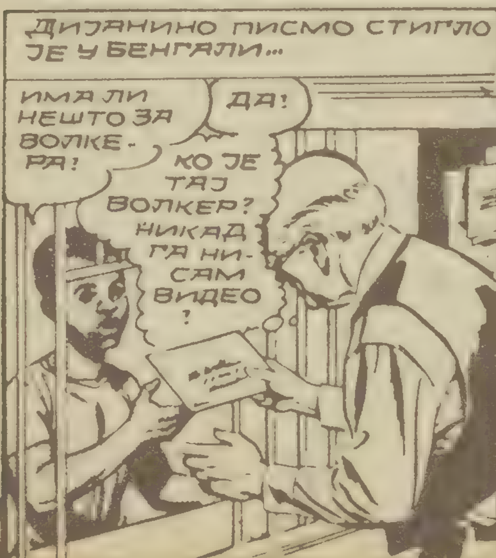

ЗА ТО ВРЕМЕ НА ГРАНИЦИ ТЕГЕ...
ПОКАЖИТЕ ПАСОШ!

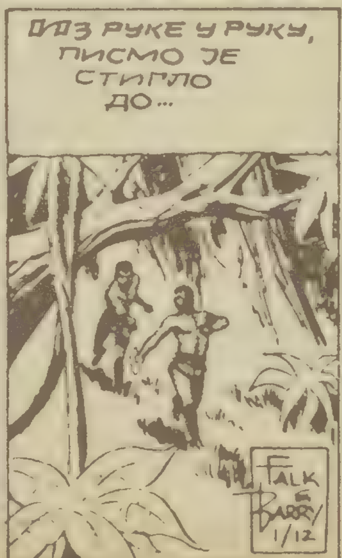

ЗАУСТАВИТЕ ИХ!
БЕЖИМО!
!

!
СКЛАЊАЈ СЕ!

ЗНАМО ДА СТЕ ТО ВИ ГЕНЕРАЛЕ! БАЦИТЕ ПИШТОЉ!

ДИКТАТОР ПРЕРУШЕН У СТАРИЦУ УХВАЋЕН НА ГРАНИЦИ...

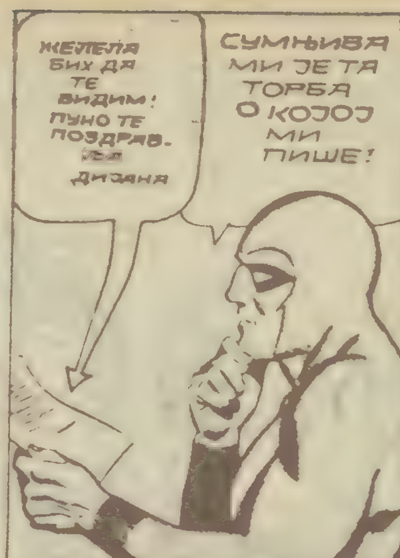

ДИЈАНИНО ПИСМО СТИГЛО ЈЕ У БЕНГАЛИ...
ИМА ЛИ НЕШТО ЗА ВОЛКЕРА!
ДА!
КО ЈЕ ТАЈ ВОЛКЕР? НИКАД ГА НИСАМ ВИДЕО?

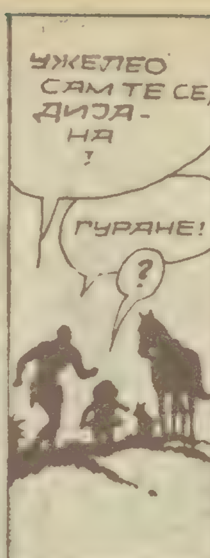

ИЗ РУКЕ У РУКУ, ПИСМО ЈЕ СТИГЛО ДО...

...ВЕЛИКЕ МОЧВАРЕ ГДЕ ГА ЈЕ ПРЕУЗЕЛА МАЈМУНСКА ПОШТА...

...И НАЈЗАД ДО ЈЕДНЕ ПЕЋИНЕ ДУБОКО У ШУМИ.
ПИСМО!

ОД ДИЈАНЕ ЈЕ!
ДОБРО ДА ЈЕ НА ВРЕМЕ НАПУСТИЛА ТЕГУ!

ЖЕЛЕЛА БИХ ДА ТЕ ВИДИМ! ПУНО ТЕ ПОЗДРАВ-
ДИЈАНА
СУМЊИВА МИ ЈЕ ТА ТОРБА О КОЈОЈ МИ ПИШЕ!

УЖЕЛЕО САМ ТЕ СЕ, ДИЈАНА!
ГУРАНЕ!
?

ТИ ЋЕШ СЕ О СВЕМУ БРИНУТИ ДОК СЕ ЈА НЕ ВРАТИМ!
ДА! ОН КАО ДА ЈЕ КРЕНУО У ШЕТЊУ, А НЕ НА ТАКО ДАЛЕК ПУТ!

ДУГО СЕ ВЕЋ НИСМО ВИДЕЛИ, ДИЈАНА!

БРИНУЋЕШ СЕ О МОМ КОЊУ, ТОМЕ!
СВАКАКО!

С ВРЕМЕНА НА ВРЕМЕ ФАНТОМ НАПУШТА ЏУНГЛУ...
КАКО ЈЕ ДАНАС СРЕТАН!
ЛА ЛА ЛА...

...И ОДЛАЗИ У ГРАД...

ДВЕ КАРТЕ... ЗА ВАС И СУПРУГУ?
НЕ, ЗА МЕНЕ И МОГ ПСА!

АЛИ НЕ МОЖЕТЕ С ЊИМ У АВИОН!
ЗАР ОПЕТ?
ОН НИЈЕ ПАС ВЕЋ ВУК!

ВУК?! ОВДЕ ПИШЕ ДА ЈЕ ЗАБРАЊЕНО УВОДИТИ ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ!
ОН ЖИВИ У ЏУНГЛИ!

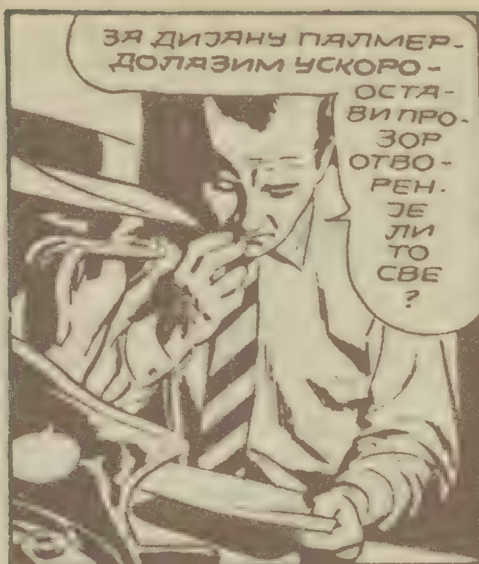

ШМЕРЦ, МОЖЕТЕ ЛИ ДА ИЗИЂЕТЕ НА ТРЕНУТАК?
ШМЕРЦ ДИРЕКТОР

НИ СЛУЧАЈНО! СВИМ ЖИВОТИЊАМА ЈЕ ЗАБРАЊЕН ПРИСТУП У АВИОН!

ДИВЉЕ ЖИВОТИЊЕ МОГУ СЕ ПРЕВОЗИТИ САМО УЗ ПОСЕБНУ ДОЗВОЛУ!
АЛИ ОН НИЈЕ ДИВАЉ!

ФАНТОМ ЈЕ УПОРАН...
НИКОМЕ НЕЋЕ СМЕТАТИ, ВЕРУЈТЕ МИ!
УХ!

ПА, ДОБРО! ИЗДАЈТЕ МУ ДВЕ КАРТЕ!
У РЕДУ, ШМЕРЦ!

ЗА ДИЈАНУ ПАЛМЕР- ДОЛАЗИМ УСКОРО - ОСТАВИ ПРОЗОР ОТВОРЕН.
ЈЕ ЛИ ТО СВЕ?

А ПОТПИС?
НИЈИ ПОТРЕБАН!

„ОСТАВИ ПРОЗОР ОТВОРЕН!" МОРА ДА ЈЕ ЛОЗИНКА!
НЕОБИЧАН НЕКИ ТИП!

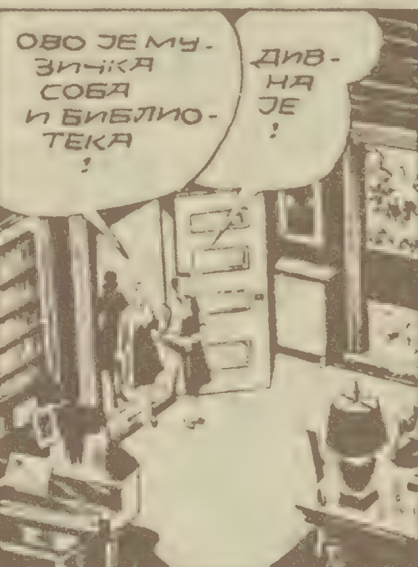
БЕЖИТЕ СЕ, МОЛИМ ВАС! УУУ!
FALK & BARRY 1/18

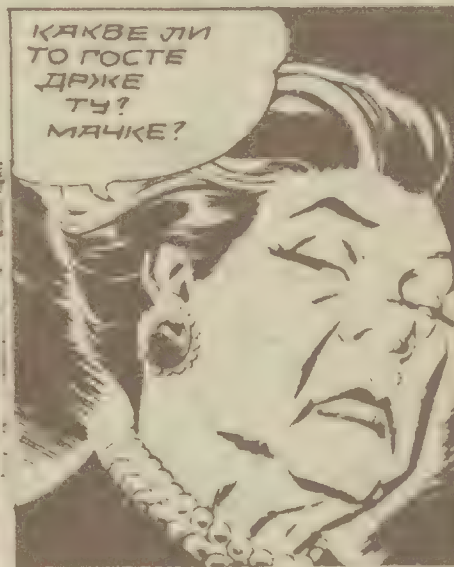
ОД КОГА ЈЕ ТЕЛЕГРАМ, ДИЈАНА?
ОД ЊЕГА!

СИГУРНО ЋЕ ДОВЕСТИ И ОНУ СТРАШНУ ЖИВОТИЊУ!
МЕНИ ЈЕ БАШ СИМПАТИЧНА!

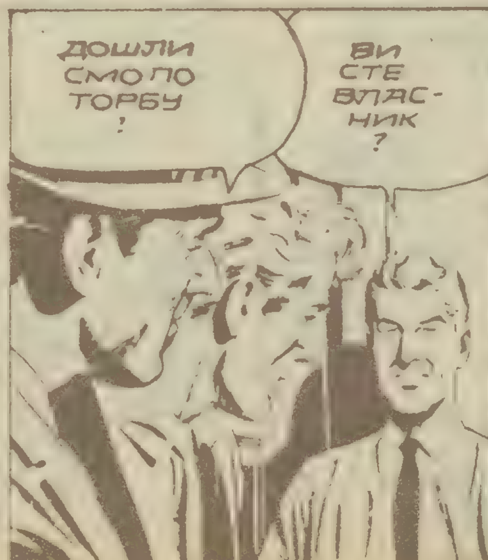
ДОЛАЗИ! НЕ МОГУ ЈОШ ДА ПОВЕРУЈЕМ У ТО!

ТАКО САМ СРЕЋНА!
FALK & BARRY 1/19

МОЈА КЋЕРКА ДИЈАНА!
ИМАТЕ ЛЕПУ КУЋУ! ВОЛЕЛА БИХ ДА ЈЕ РАЗГЛЕДАМ!

ОВО ЈЕ МУЗИЧКА СОБА И БИБЛИОТЕКА!
ДИВНА ЈЕ!

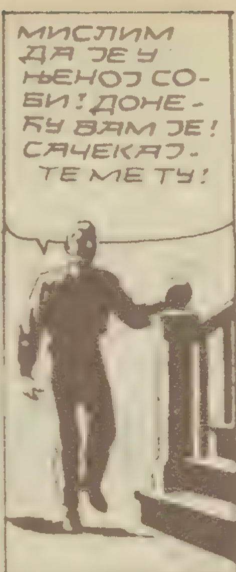
А ОВА СОБА?
ХМ...ОВАЈ... ТО ЈЕ ГОСТИНСКА СОБА!

КАКВЕ ЛИ ТО ГОСТЕ ДРЖЕ ТУ? МАЧКЕ?

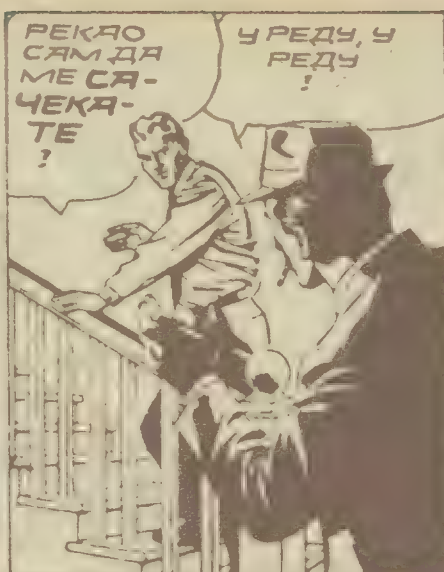
УЈАЧЕ, ИДЕМ У БОЛНИЦУ! АКО НЕКО ДОЂЕ, А ТИ ЗНАШ КО, ТЕЛЕФОНИРАЈ МИ!
НЕ БРИНИ!

FALK & BARRY

ДОШЛИ СМО ПО ТОРБУ!
ВИ СТЕ ВЛАСНИК?

ШТА ЛИ ЈЕ У ТОЈ СТАРОЈ ТОРБИ?

ВАША КЋЕРКА ЈУ ЈЕ ДОНЕЛА ИЗ ТЕГЕ!
ВИ СТЕ СИГУРНО ЊЕН ПРИЈАТЕЉ!

МИСЛИМ ДА ЈЕ У ЊЕНОЈ СОБИ! ДОНЕЋУ ВАМ ЈЕ! САЧЕКАЈТЕ МЕ ТУ!

РЕКАО САМ ДА МЕ САЧЕКАТЕ?
У РЕДУ, У РЕДУ!

НЕ ДОПАДАЈУ МИ СЕ ОВА ДВОЈИЦА! ЗАР СЕ ДИЈАНА ДРУЖИ С ТАКВИМ ТИПОВИМА?
FALK & BARRY 1/23

МОРА ДА ЈЕ ТУ НЕГДЕ!
FALK & BARRY 1/24

ЛИЛИ, ГДЕ ЈЕ ДИЈАНА ОСТАВИЛА ТУ ТОРБУ?
НИЈЕ У ЊЕНОЈ СОБИ?

НЕ МОГУ ДА ЈЕ ПРОНАЂЕМ!
НАВРАТИТЕ ПО ПОДНЕ КАД СЕ ДИЈАНА ВРАТИ!

НЕ! САДА ЋУ ЈЕ ДОБИТИ!

ОДВЕДИТЕ МЕ ДО ЊЕНЕ СОБЕ!
ШТА ВАМ ЈЕ?
FALK & BARRY 1/25

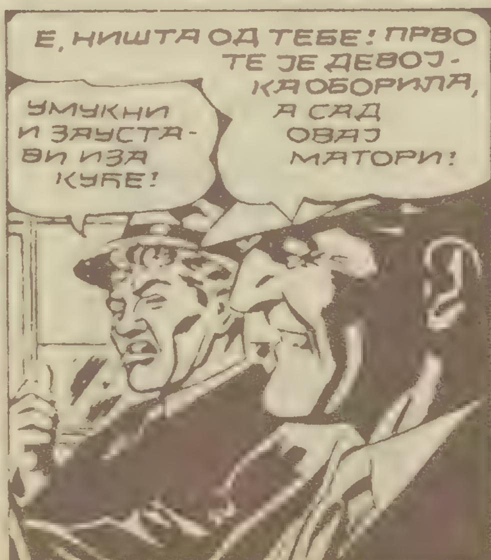

ДЕЈВ ЈЕ ЏУДИСТА...

...И ИМА ЦРНИ ПОЈАС.
УУХ!

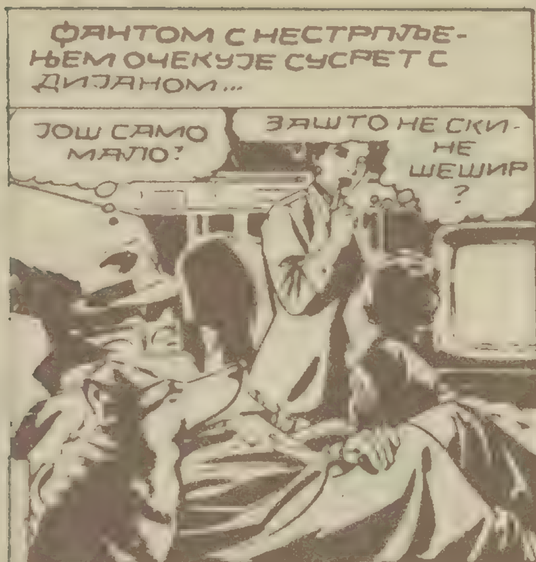

ХЕЈ, ЗАБОРАВИЛИ СТЕ ПИШТОЉ!

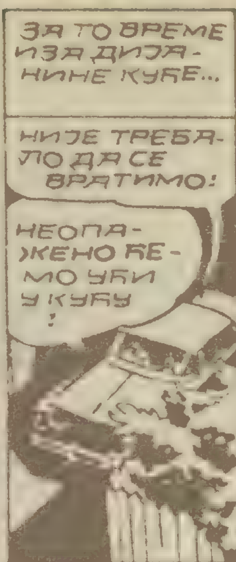

ДЕЈВ, ПУСТИ ИХ!
СТАНИТЕ, ПУЦАЋУ!

БИО СИ СЈАЈАН!
ШТА ЛИ СЕ НАЛАЗИ У ТОЈ ТОРБИ?
FALK & BARRY 1/26

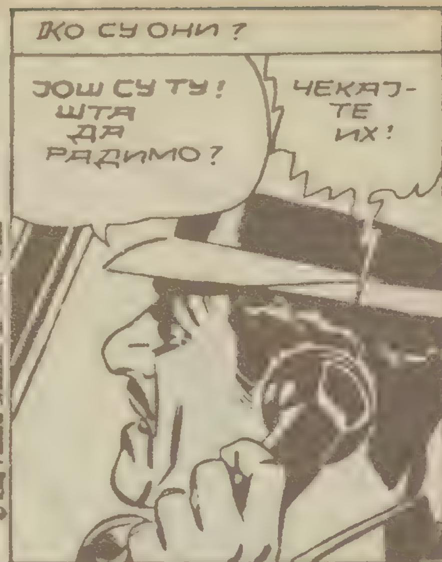

Е, НИШТА ОД ТЕБЕ! ПРВО ТЕ ЈЕ ДЕВОЈКА ОБОРИЛА, А САД ОВАЈ МАТОРИ!
УМУКНИ И ЗАУСТАВИ ИЗА КУЋЕ!

ЛУД СИ!
АКО СЕ САДА НЕ ДОКОПАМО ТОРБЕ, НИКАДА ЈЕ ВИШЕ НЕЋЕМО ВИДЕТИ!

ФАНТОМ С НЕСТРПЉЕЊЕМ ОЧЕКУЈЕ СУСРЕТ С ДИЈАНОМ...
ЈОШ САМО МАЛО!
ЗАШТО НЕ СКИНЕ ШЕШИР?

ЗА ТО ВРЕМЕ ИЗА ДИЈАНИНЕ КУЋЕ...
НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА СЕ ВРАТИМО!
НЕОПАЖЕНО ЋЕМО УЋИ У КУЋУ!

НЕДАЛЕКО ОДАВДЕ НЕКО ИХ ПОСМАТРА...

КО СУ ОНИ?
ЈОШ СУ ТУ! ШТА ДА РАДИМО?
ЧЕКАЈТЕ ИХ!

ПОЧЕЛО ЈЕ ВЕЋ ДА СЕ СМРКАВА...
ЈОШ МАЛО ПА ЋЕМО КРЕНУТИ У АКЦИЈУ!
ДОКОПАЈУ ЛИ СЕ ТОРБЕ, МИ ЋЕМО СЕ ДОКОПАТИ ЊИХ!

ВИШЕ ЉУДИ ЈЕ, ИЗГЛЕДА, ЗАИНТЕРЕСОВАНО ЗА СТАРУ ТОРБУ...

ШТА МИСЛИШ, ДЕЈВ, ШТА СЕ НАЛАЗИ У ЊОЈ?
ПОЈМА НЕМАМ!

МОЖДА ЈЕ ОДГОВОР У ДАЛЕКОЈ ТЕГИ...
ДИКТАТОР ИЗВЕДЕН ПРЕД СУД!

УСТАНИЦИ СУ ТАМО ЗБАЦИЛИ ДИКТАТОРА...

БИЋЕ ВАМ ПРАВЕДНО СУЂЕНО, ШТО ВИ НИКАДА НИСТЕ ЧИНИЛИ, ГЕНЕРАЛЕ!
БАХ! МЕНИ ДА СУДЕ!

ДЕВОЈКА ЈЕ СТИГЛА КУЋИ С ТОРБОМ, ГЕНЕРАЛЕ!
ДОБРО ЈЕ!

КАСНИЈЕ, НА СУДУ...
ВИ СТЕ ИСПРАЗНИЛИ ДРЖАВНУ КАСУ!
ЛАЖ!

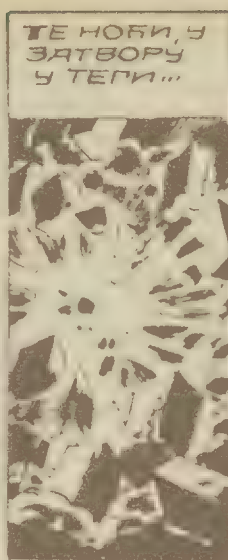

ГДЕ ЈЕ НОВАЦ КОЈИ ПРИПАДА НАРОДУ ТЕГЕ?
ОТКУД ЈА ТО ДА ЗНАМ?

ЗНАТЕ ЈЕР СТЕ ГА ВИ УКРАЛИ!
КАКО СЕ УСУЂУЈЕШ?

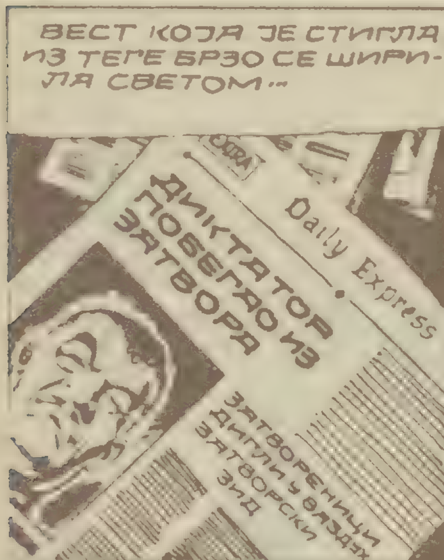

СУЂЕЊЕ СЕ ПРЕКИДА! ИЗВЕДИТЕ ОПТУЖЕНОГ!

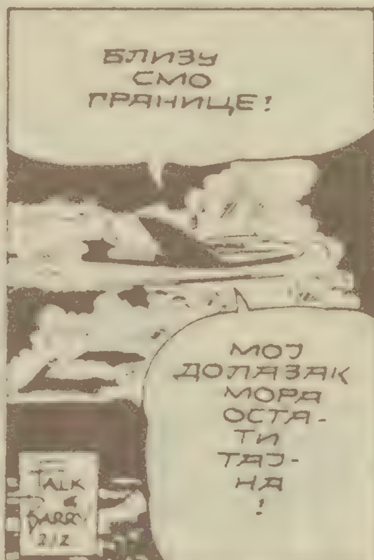

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
ВИ СТЕ ДОКТОР! СМИРИТЕ ГА!

ОДЛИЧНО СТЕ СЕ ДРЖАЛИ!
МОРАО САМ ДА ОДЛОЖИМ СУЂЕЊЕ ДО СУТРА! А ДОТЛЕ ВИШЕ НЕЋЕМО БИТИ ОВДЕ!

ТЕ НОЋИ, У ЗАТВОРУ У ТЕГИ...

ПУТ ЈЕ СЛОБОДАН!
ОВОГ ПУТА МОРАМО УСПЕТИ!

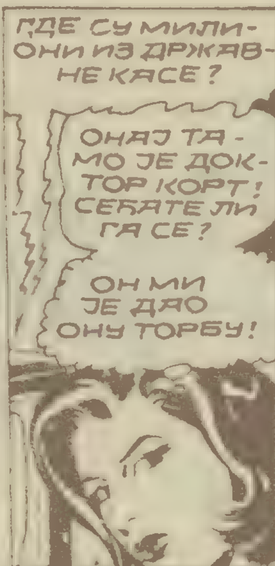

ВЕСТ КОЈА ЈЕ СТИГЛА ИЗ ТЕГЕ БРЗО СЕ ШИРИЛА СВЕТОМ...
Daily Express
ДИКТАТОР ПОБЕГАО ИЗ ЗАТВОРА
ЗАТВОРЕНИЦИ ДИГЛИ У ВАЗДУХ ЗАТВОРСКИ ЗИД

БЛИЗУ СМО ГРАНИЦЕ!
МОЈ ДОЛАЗАК МОРА ОСТАТИ ТАЈНА!

УСКОРО НА ЈЕДНОМ НАПУШТЕНОМ АЕРОДРОМУ...

ДОБРО ДОШЛИ, ГЕНЕРАЛЕ!
ЧИМ ПОКУПИМ НОВАЦ, ОДЛАЗИМ ОДАВДЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ДИЈАНИНОЈ БОЛНИЦИ...
ПСТ! ВЕСТИ ИЗ ТЕГЕ!
ОВО ЈЕ ПОСЛЕДЊИ СНИМАК ДИКТАТОРА И ЊЕГОВИХ ПРИЈАТЕЉА!

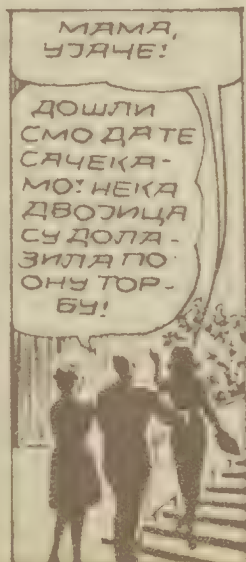

ГДЕ СУ МИЛИОНИ ИЗ ДРЖАВНЕ КАСЕ?
ОНАЈ ТАМО ЈЕ ДОКТОР КОРТ! СЕЋАТЕ ЛИ ГА СЕ?
ОН МИ ЈЕ ДАО ОНУ ТОРБУ!

КО БИ СЕ ТОМЕ НАДАО!
И ГДЕ ЛИ ЈЕ ТАЈ НОВАЦ СКРИВЕН?

МОЖДА У ТОРБИ!

ИПАК НЕ МОГУ У ТО ДА ПОВЕРУЈЕМ!

ДИЈАНА, ЗАР НЕЋЕМО ЗАЈЕДНО НА РУЧАК?
ЖАО МИ ЈЕ! МОРАМ ДА ИДЕМ!

МАМА, УЈАЧЕ!
ДОШЛИ СМО ДА ТЕ САЧЕКАМО! НЕКА ДВОЈИЦА СУ ДОЛАЗИЛА ПО ОНУ ТОРБУ!

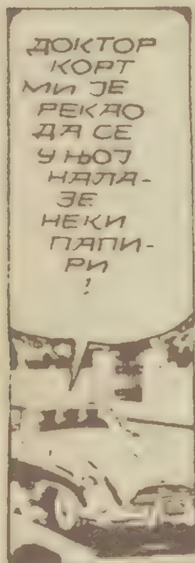

КУЋА ЈЕ ПРАЗНА!
САД ЈЕ ТРЕНУТАК ДА УЂЕМО УНУТРА!

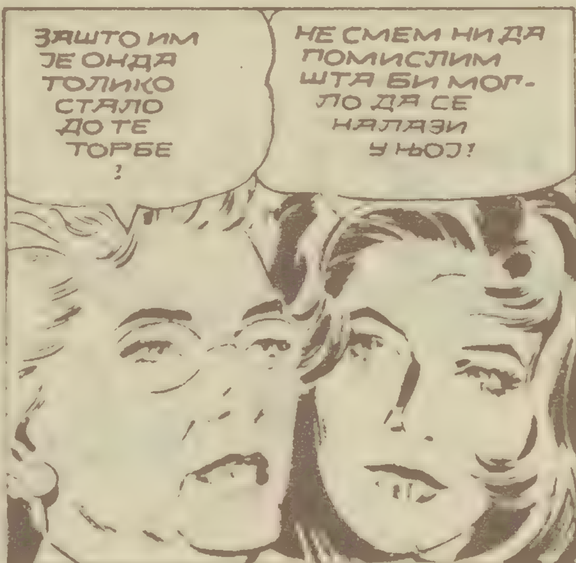

ДОЛАЗИЛИ СУ ПО ТОРБУ?
ДА!
ДЕЈВ ИХ ЈЕ ИЗБАЦИО ИЗ КУЋЕ!

НИСАМ ЗНАО ГДЕ ЈЕ А ЈЕДАН ОД ЊИХ ЈЕ ИЗВУКАО ПИШТОЉ!
У СОБИ У ПОТКРОВЉУ ЈЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
САД ЋЕМО УЋИ!
МОРАМО ЈЕ СЕ ДОКОПАТИ!

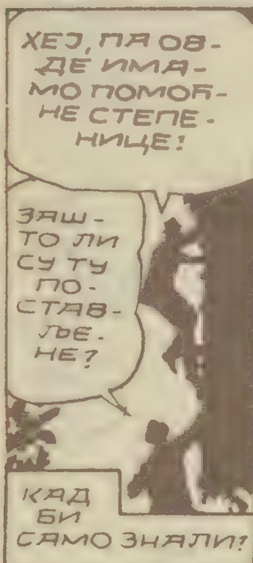

ДА ИХ ЗАУСТАВИМО?
САМО АКО СЕ ПОЈАВЕ С ТОРБОМ!

ДОКТОР КОРТ МИ ЈЕ РЕКАО ДА СЕ У ЊОЈ НАЛАЗЕ НЕКИ ПАПИРИ!

ЗАШТО ИМ ЈЕ ОНДА ТОЛИКО СТАЛО ДО ТЕ ТОРБЕ?
НЕ СМЕМ НИ ДА ПОМИСЛИМ ШТА БИ МОГЛО ДА СЕ НАЛАЗИ У ЊОЈ!

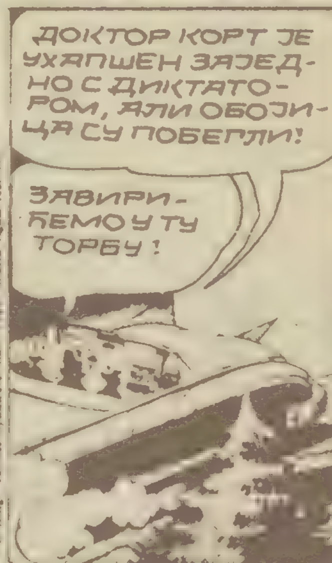

ЊЕНА СОБА ЈЕ НА ДРУГОМ СПРАТУ!
ОНО ТАМО ЈЕ ЊЕН ПРОЗОР!

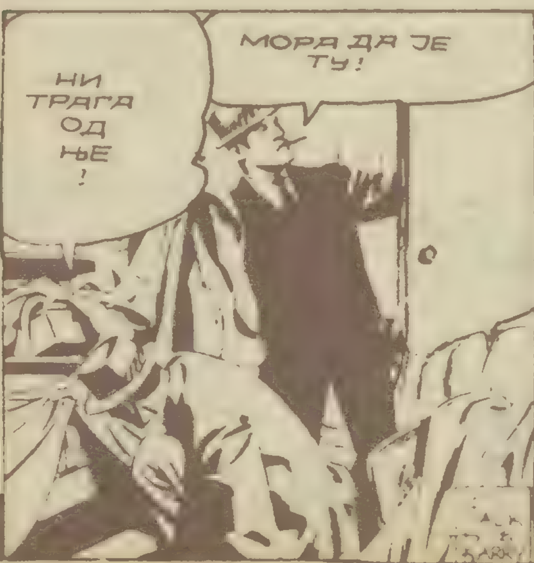

ЏЕКО ИХ НЕ ИСПУШТА ИЗ ВИДА...
ПОКУШАВАЈУ ДА СЕ УВУКУ У КУЋУ!
ОСТАНИТЕ ТУ! ПРИДРУЖИЋЕМО ВАМ СЕ...

ХЕЈ, ПА ОВДЕ ИМАМО ПОМОЋНЕ СТЕПЕНИЦЕ!
ЗАШТО ЛИ СУ ТУ ПОСТАВЉЕНЕ?
КАД БИ САМО ЗНАЛИ!

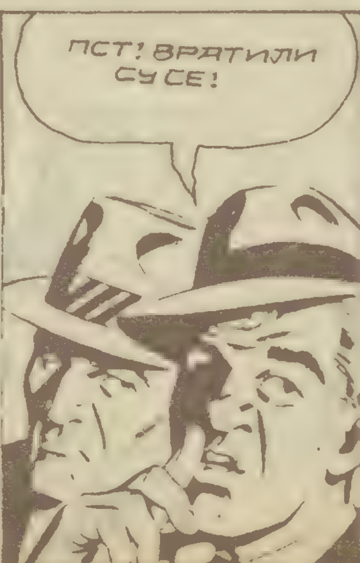

ГЛЕ, НЕМА НИКАКВОГ НАМЕШТАЈА! ТО СИГУРНО НИЈЕ ЊЕНА СОБА!
НЕ! ЊЕНА ЈЕ ОДМАХ ДО ОВЕ!
FALK & BARRY 2/8

ТУ СМО! А САД СВЕ ЛЕПО ДА ПРЕТРАЖИМО!

ДОКТОР КОРТ ЈЕ УХАПШЕН ЗАЈЕДНО С ДИКТАТОРОМ, АЛИ ОБОЈИЦА СУ ПОБЕГЛИ!
ЗАВИРИЋЕМО У ТУ ТОРБУ!

НИ ТРАГА ОД ЊЕ!
МОРА ДА ЈЕ ТУ!

ИДЕМО ОДМАХ ГОРЕ!
ЈА БИХ ПРВО ДА ПОПИЈЕМО ЧАЈ!
КАСНИЈЕ, МАМА!

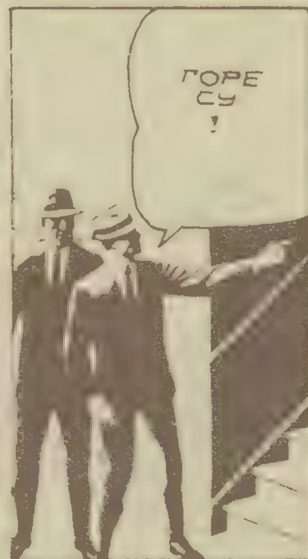

ПСТ! ВРАТИЛИ СУ СЕ!

КАКАВ НЕРЕД У МОЈОЈ СОБИ! МИСЛИЛА САМ ДА САМ ЈЕ УРЕДИЛА!

Я МОЖДА И НИСАМ! УОСТАЛОМ НИЈЕ НИ ВАЖНО!

ИДЕШ ЛИ, УЈАЧЕ!
ИДЕМ, ИДЕМ!

ЕВО ТОРБЕ!
МОЖДА СУ МИЛИОНИ У ЊОЈ!

ШТА ДА РАДИМО!
ОТВОРИМО ЈЕ!

ГОРЕ СУ!

ЧАЈ ЈЕ ГОТОВ!
ОНА САМО БРИНЕ ДА НИСМО ГЛАДНИ!
КАО И СВЕ МАМЕ!

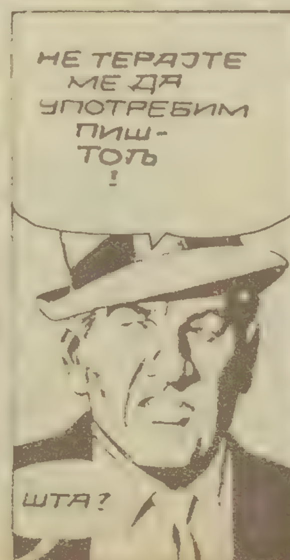
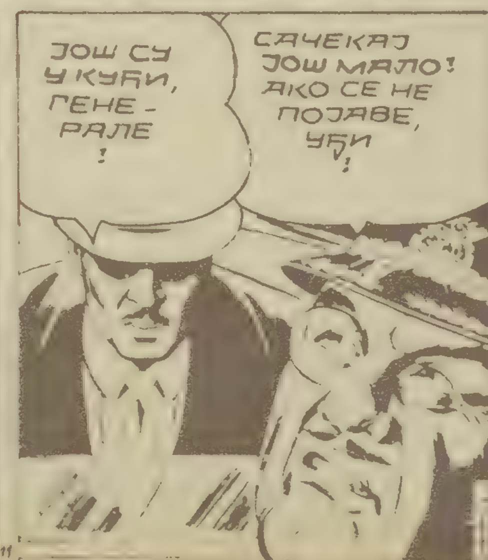
СИЛАЗИМО ЗА МИНУТ!

СТАВИ ПРИГУШИВАЧ! МОЖДА ЋЕШ МОРАТИ ДА ГА УПОТРЕБИШ!
ДА!

ДИЈАНА, ДОЛЕ СУ ОНА ДВОЈИЦА ШТО СУ ПОКУШАЛА ДА УЗМУ ТОРБУ!

НЕ МРДАЈТЕ! ГДЕ ЈЕ ТОРБА?
!?

ВИ СТЕ ПОКУШАЛИ ДА МИ ЈЕ УКРАДЕТЕ НА АЕРОДРОМУ!
ТОРБА НИЈЕ ВАША! ДАЈТЕ МИ ЈЕ!

НЕ ЗНАМ ГДЕ ЈЕ!
НЕ ЛАЖИТЕ! СЕДИТЕ НА ЊОЈ!

НЕ ТЕРАЈТЕ МЕ ДА УПОТРЕБИМ ПИШТОЉ!
ШТА?

ЈОШ СУ У КУЋИ, ГЕНЕРАЛЕ!
САЧЕКАЈ ЈОШ МАЛО! АКО СЕ НЕ ПОЈАВЕ, УЂИ!

НИ РЕЧ НИЈЕ ПРОГОВОРИО!
ДОЗВОЛИЛИ СУ МУ ДА ПОВЕДЕ ПСА?

ЗА КОЈИ ТРЕНУТАК ЋЕМО ЈЕ ВИДЕТИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
УСТАНИТЕ!
УРАДИ КАО ШТО ТИ КАЖЕ!

ТОРБА! НАЈЗАД!

ЧАЈ СЕ ОХЛАДИО!
ЈЕ ЛИ ТО НЕОПХОДНО!
ДА!
ОДМАХ, ЛИЛИ!

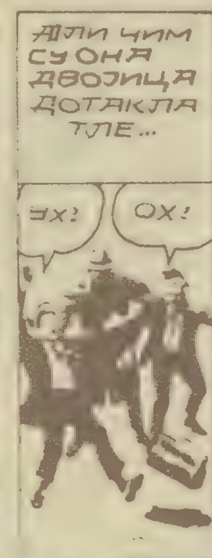

НЕЋУ ВИШЕ ДА ВАС ЧЕКАМ! САМА ЋУ ПОПИТИ ЧАЈ!

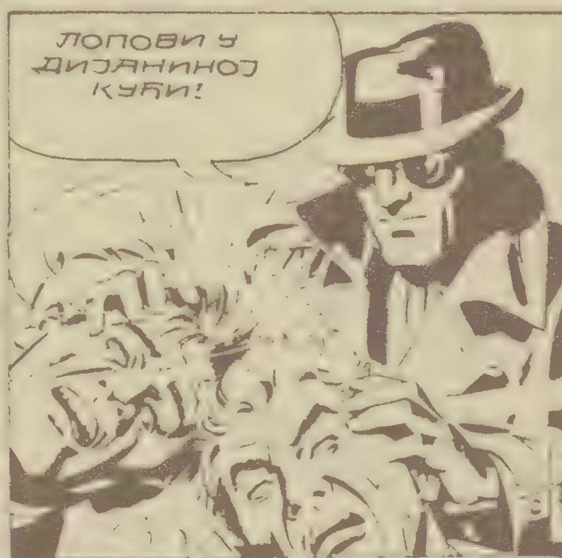

ГЛЕ, КОЛИКО АУТОМОБИЛА! ЗАШТО СВИ ГЛЕДАЈУ У ДИЈАНИНУ КУЋУ?

?

ЈОШ НЕ МОГУ ДА ПОВЕРУЈЕМ ДА ЈЕ ТОРБА НАША!
ПСТ! ПРОСЛАВИЋЕМО ТО!

ЕНО ИХ! НОСЕ ТОРБУ!
СВИ СМО СПРЕМНИ!

АЛИ ЧИМ СУ ОНА ДВОЈИЦА ДОТАКЛА ТЛЕ...
ЕХ!
ОХ!

ЛОПОВИ У ДИЈАНИНОЈ КУЋИ!

У ПРАВИ ЧАС САМ СТИГАО!
ОВИ ЋЕ НЕКО ВРЕМЕ БИТИ НЕПОМИЧНИ!

ТИ ЋЕШ ОСТАТИ ОВДЕ ДА МОТРИШ НА ЊИХ!

ХЕЈ! ЈЕДАН ОД ОНЕ ДВОЈИЦЕ ВРАТИО СЕ У КУЋУ С ТОРБОМ!

ДИЈАНА, ДЕЈВ! ПОШТО ВИ НЕЋЕТЕ ДА ДОЂЕТЕ, ЈА ЋУ ВАМ ДОНЕТИ ЧАЈ?

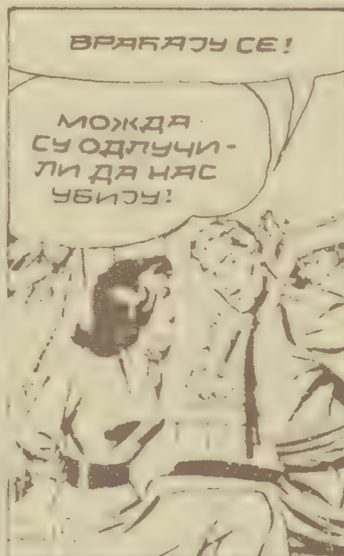

ЈЕСИ ЛИ ТО ТИ, ДИЈАНА?

НЕ! ТО САМ ЈА!

УХ, ОХ!

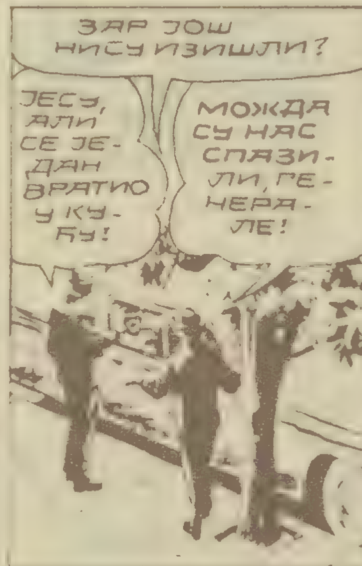

ЖАО МИ ЈЕ ШТО САМ ВАС ПРЕПАО! У ВАШОЈ КУЋИ СУ БИЛИ ЛОПОВИ! ГДЕ ЈЕ ДИЈАНА?
ЛОПОВИ?! ОНА ЈЕ У СОБИ У ПОТКРОВЉУ!

ВРАЋАЈУ СЕ!
МОЖДА СУ ОДЛУЧИЛИ ДА НАС УБИЈУ!

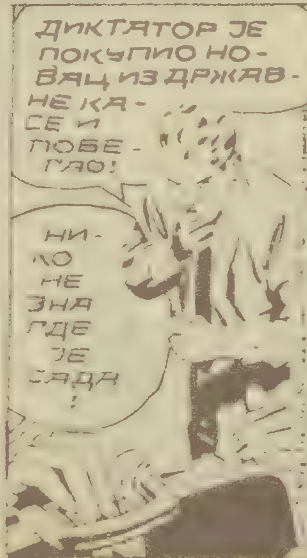

НЕМОГУЋЕ!
ОХ!
!

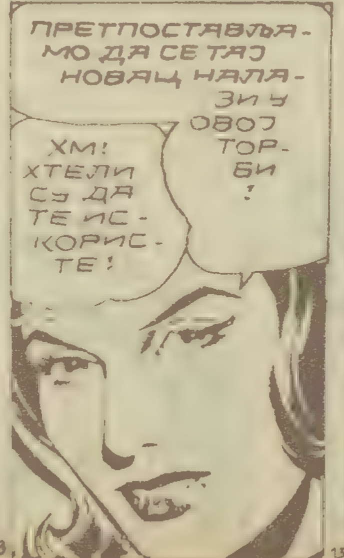

ЈОШ НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ ДА СИ ТО ТИ!
СРЕДИО САМ ОНУ ДВОЈИЦУ ШТО СУ ПОКУШАЛИ ДА УКРАДУ ПОРОДИЧНИ НАКИТ!
НАКИТ! ТО СУ СИГУРНО МИЛИОНИ КОЈЕ ЈЕ УКРАО ЗБАЧЕНИ ДИКТАТОР!

ЗАР ЈОШ НИСУ ИЗИШЛИ?
ЈЕСУ, АЛИ СЕ ЈЕДАН ВРАТИО У КУЋУ!
МОЖДА СУ НАС СПАЗИЛИ, ГЕНЕРАЛЕ!

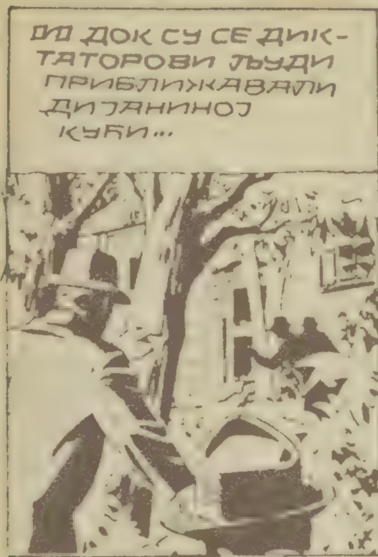

ДОСТА САМ ЧЕКАО! ПОКУПИ СВЕ НАШЕ ЉУДЕ! ДОНЕСИТЕ ТОРБУ!

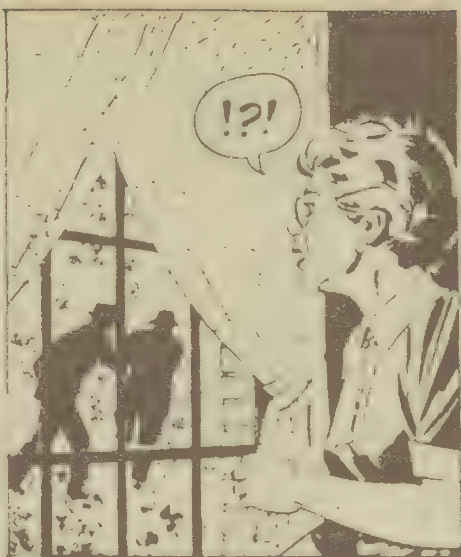

ДОКТОР КОРТ ИЗ ТЕГЕ ДАО МИ ЈЕ ОВУ ТОРБУ ЗА НЕКОГ СВОГ ПРИЈАТЕЉА! У МЕЂУВРЕМЕНУ ЈЕ ИЗБИЛА ПОБУНА У ТЕГИ!

ДИКТАТОР ЈЕ ПОКУПИО НОВАЦ ИЗ ДРЖАВНЕ КАСЕ И ПОБЕГАО!
НИКО НЕ ЗНА ГДЕ ЈЕ САДА!

ПРЕТПОСТАВЉАМО ДА СЕ ТАЈ НОВАЦ НАЛАЗИ У ОВОЈ ТОРБИ!
ХМ! ХТЕЛИ СУ ДА ТЕ ИСКОРИСТЕ!

ШТА ЋЕМО ДА РАДИМО СА ОНИМА У КУЋИ?
СВЕДОКА НЕ СМЕ БИТИ!
ДА, ГЕНЕРАЛЕ!

И ДОК СУ СЕ ДИКТАТОРОВИ ЉУДИ ПРИБЛИЖАВАЛИ ДИЈАНИНОЈ КУЋИ...

!?!

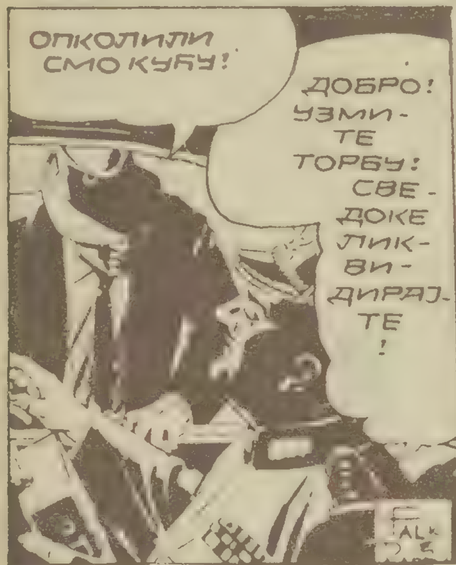

ПОГЛЕДАЈТЕ КРОЗ ПРОЗОР!
!
?

ОКО КУЋЕ СЕ ВРЗМАЈУ НЕКИ ЉУДИ!
ЗАИСТА! ИМА ИХ ОКО ДВАНАЕСТ!

СИГУРНО СУ ТО ДИКТАТОРОВИ ЉУДИ ДОШЛИ ПО ТОРБУ!
ЗОВИ ПОЛИЦИЈУ!

КАСНО ЈЕ! ОСТАНИТЕ СВИ ТУ И ЗАКЉУЧАЈТЕ ВРАТА!
ЈА ЋУ СЕ ПОЗАБАВИТИ ЊИМА!

ОПКОЛИЛИ СМО КУЋУ!
ДОБРО! УЗМИТЕ ТОРБУ! СВЕДОКЕ ЛИКВИДИРАЈТЕ!

ЗАР НИЈЕ ПАМЕТНИЈЕ ДА ИМ ДАМО ТОРБУ?
ГДЕ СЕ НАЛАЗЕ ЕЛЕКТРИЧНИ ОСИГУРАЧИ?
МАМА, ПУСТИ ГА!

НА ТАВАНУ!
НЕ МРДАЈТЕ ОДАТЛЕ!
ЧУВАЈ СЕ, ДРАГИ!

ТАКО!
FUSE BOX

НЕСТАЛА ЈЕ СТРУЈА!
ПСТ! ОН ЈЕ ИСКЉУЧИО!

ВИДЕЛИ СУ НАС! УГАСИЛИ СУ СВЕТЛОСТ!
ПРЕСЕЦИ ТЕЛЕФОНСКИ КАБЛ!

САД НЕ МОГУ ДА ТЕЛЕФОНИРАЈУ ПОЛИЦИЈИ!

НИГДЕ ЖИВЕ ДУ-ШЕ!
ПСТ! ПРОНА-ЂИ ИХ! ПРОНАЂИ ТОРБУ!

ГЕНЕРАЛ ЈЕ РЕКАО ДА СВЕДОКА НЕ СМЕ БИ-ТИ!

НА ПРВОМ СПРАТУ НЕМА НИ-КОГ!
ПРЕТРАЖИТЕ ПОДРУМ И ГОРЊИ СПРАТ!

СВИ ЗНАТЕ КАКО ТОРБА ИЗГЛЕДА! НАЂИТЕ ЈЕ!
НЕ БРИ-НИ!

ГЛБ!

ОВА СОБА ЈЕ ПРАЗНА!

ЏИМЕ, ГДЕ СИ?

ЏИ-МЕ!

УХ!

ЧУЈЕТЕ ЛИ ТО ТУМАРАЊЕ ПО КУЋИ? ТРА-ЖЕ ТОР-БУ!
И НАС!
ШШШ!

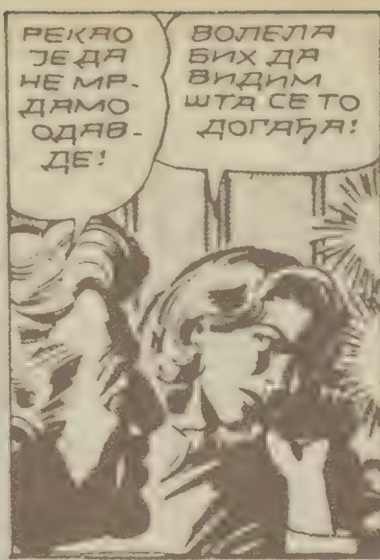
НЕМА СВЕТЛОС-ТИ! ГДЕ ЛИ СУ НАШИ?

ХЕЈ!

ААХ!

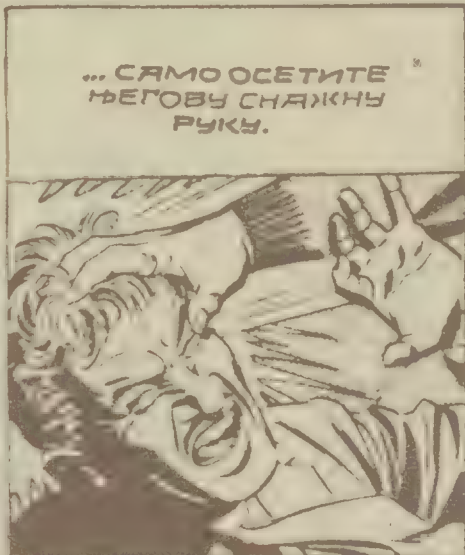

ЈОШ ИХ НЕМА, ГЕНЕРАЛЕ!
ПА ШТА РАДЕ ТОЛИКО ДУГО?

ИЗГЛЕДА ДА СЕ НЕ ОДВИЈА СВЕ ОНАКО...
АХ!

...КАКО ЈЕ ДИКТАТОР ИСПЛАНИРАО.
ОХ!
FALK & BARRY 5/6

РЕКАО ЈЕ ДА НЕ МРДАМО ОДАВДЕ!
ВОЛЕЛА БИХ ДА ВИДИМ ШТА СЕ ТО ДОГАЂА!

ФАНТОМ СЕ КРЕЋЕ БРЗО И НЕЧУЈНО...
УХ!

ПРИЧА СЕ ДА СЕ ДУХ КОЈИ ХОДА ПРИКРАДА КАО ВЕЛИКА МАЧКА...
ААА!

НЕ ВИДИТЕ ГА, НЕ ЧУЈЕТЕ ГА...
КО ЈЕ ТО ТАМО?

...САМО ОСЕТИТЕ ЊЕГОВУ СНАЖНУ РУКУ.

ГЕНЕРАЛЕ, ЈОШ НИСМО ПРОНАШЛИ ТОРБУ!

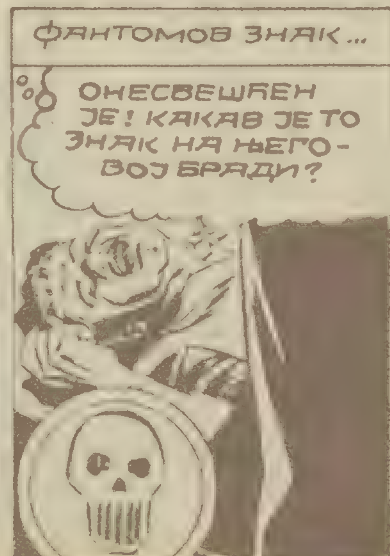
ГЛУПОСТИ! ВАС ДВАНАЕСТОРИЦА НЕ МОЖЕТЕ ДА ЈЕ НАЂЕТЕ У ТАКО МАЛОЈ КУЋИ!

ЗА НЕКОЛИКО МИНУТА ХОЋУ ДА ВАС СВЕ ВИДИМ ОВДЕ С ТОРБОМ!
РАЗУМЕМ, ГЕНЕРАЛЕ!

УЧИНИЋЕМО СВЕ... УХ... ГЛБ!
ШТА ЈЕ ТО? МАЈОРЕ, ЧУЈЕТЕ ЛИ МЕ?

НЕЧУВЕНО! ПУКОВНИЧЕ, ИДИТЕ, ВИДИТЕ ШТА СЕ ТО ДОГАЂА!
ДА, ГЕНЕРАЛЕ!

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА СЕ ОВО ЗАВРШИ!

МАЈОРЕ!

ФАНТОМОВ ЗНАК...
ОНЕСВЕШЋЕН ЈЕ! КАКАВ ЈЕ ТО ЗНАК НА ЊЕГОВОЈ БРАДИ?

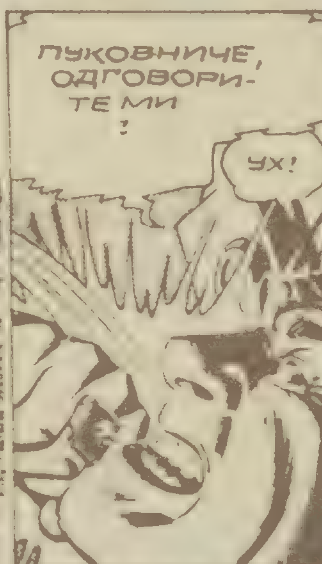
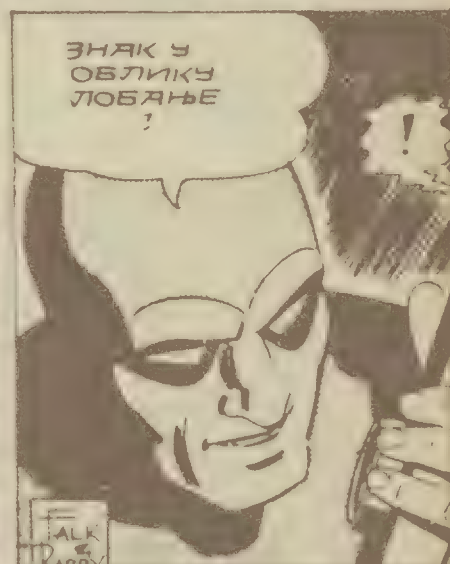

!

!!

!!!

ГЕНЕРАЛЕ, СВИ СУ У ДУБОКОЈ НЕСВЕСТИ!
ШТА ?

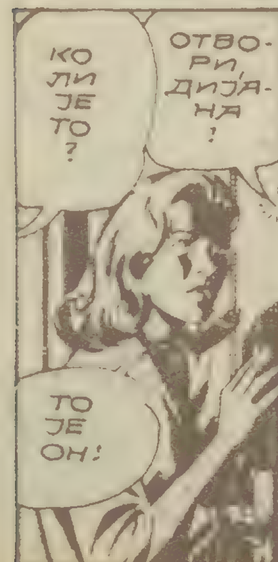
И СВИ ИМАЈУ НЕКИ ЗНАК НА БРАДИ ?

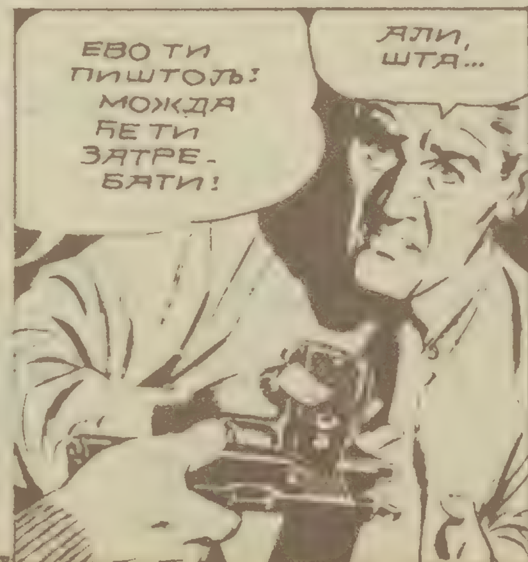
КАКАВ ЗНАК ?
У ОБЛИКУ... АХ !

ПУКОВНИЧЕ, ОДГОВОРИТЕ МИ ?
УХ!

ЗНАК У ОБЛИКУ ЛОБАЊЕ !
!

ЗБОГОМ, ГЕНЕРАЛЕ
(КЛИК!)
ПУКОВНИЧЕ!
ТО НИЈЕ БИО ПУКОВНИК!

ФРАНЦ, ЈОШ СМО ОСТАЛИ САМО ТИ И ЈА! УЋИ ЋЕМО И МИ У КУЋУ!
!

!
!!

ВИДИМ ЛИ ЈА ТО ДОБРО?
САСВИМ, ГЕНЕРАЛЕ!

КО ЛИ ЈЕ ТО ?
ОТВОРИ, ДИЈАНА !
ТО ЈЕ ОН!

ЊИХ ДВЕ НЕК' ОСТАНУ ОВДЕ, А ТИ, ДЕЈВ, ПОКУШАЈ ДА ПОЗОВЕШ ПОЛИЦИЈУ !

ЕВО ТИ ПИШТОЉ! МОЖДА ЋЕ ТИ ЗАТРЕБАТИ!
АЛИ, ШТА...

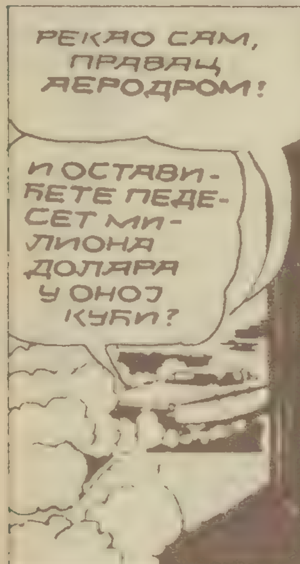
...ШТА СЕ ДОГОДИЛО СВИМ ТИМ ЉУДИМА ?

ДИЈАНА, ОСТАЋЕШ ТУ!
НЕ, УЈКА ДЕЈВ, ИДЕМ С ТОБОМ!

!
!

КАКО МУ ЈЕ СВЕ ОВО ПОШЛО ЗА РУКОМ?

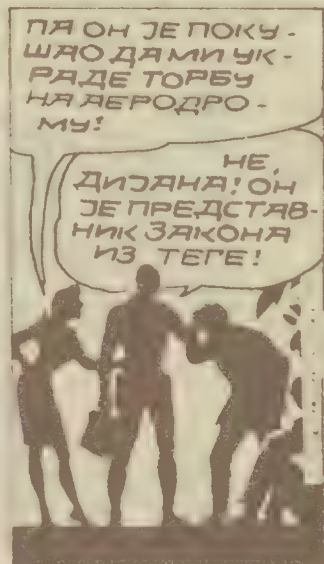

ОДВЕЗИ МЕ НА ОНАЈ АЕРОДРОМ ШТО ПРЕ!
ЗАР БЕЗ ТОРБЕ?

РЕКАО САМ, ПРАВАЦ АЕРОДРОМ!
И ОСТАВИЋЕТЕ ПЕДЕСЕТ МИЛИОНА ДОЛАРА У ОНОЈ КУЋИ?

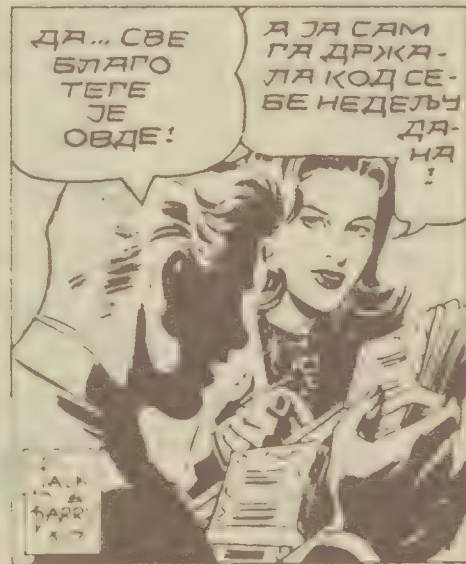

НЕ БИХ СЕ ВРАТИО НИ ЗА СТО ПЕДЕСЕТ МИЛИОНА! ТАМО СЕ НЕШТО ЧУДНО ДОГАЂА!

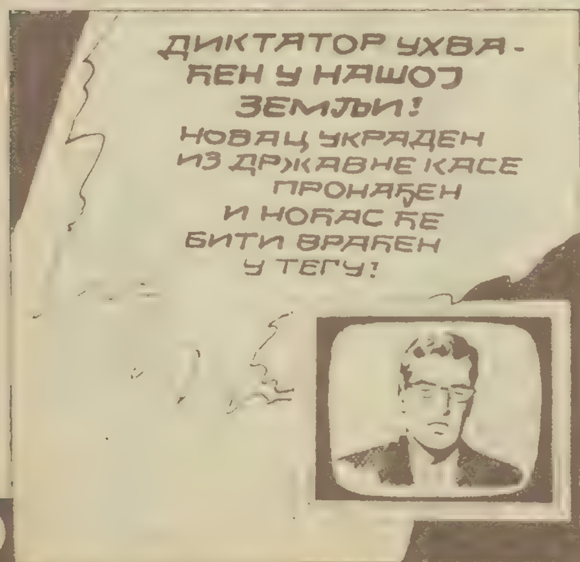

НИЈЕ НИ ПОТРЕБНО ДА СЕ ВРАТИТЕ! ТОРБА ЈЕ ОВДЕ, ГЕНЕРАЛЕ!
?!
?!

БУДИТЕ МИРНИ, АКО НЕ ЖЕЛИТЕ ДА УПОТРЕБИМ ОРУЖЈЕ!

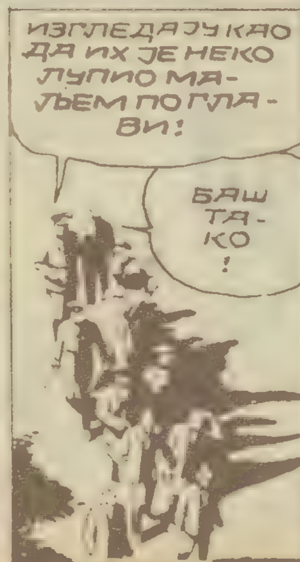

ПА ОН ЈЕ ПОКУШАО ДА МИ УКРАДЕ ТОРБУ НА АЕРОДРОМУ!
НЕ, ДИЈАНА! ОН ЈЕ ПРЕДСТАВНИК ЗАКОНА ИЗ ТЕГЕ!

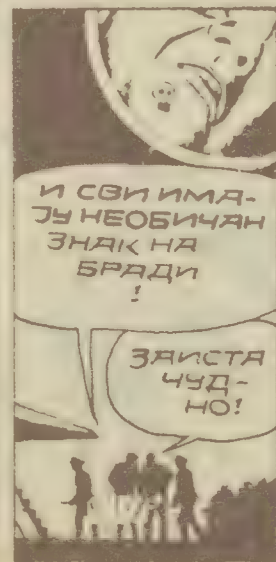

ЗАШТО МИ ТО НИСТЕ ОДМАХ РЕКЛИ?
МИСЛИО САМ ДА РАДИТЕ ЗА ГЕНЕРАЛА!

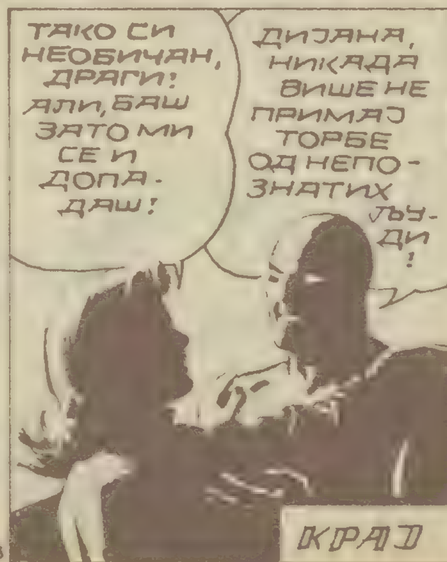

ДА... СВЕ БЛАГО ТЕГЕ ЈЕ ОВДЕ!
А ЈА САМ ГА ДРЖАЛА КОД СЕБЕ НЕДЕЉУ ДАНА!

ДИКТАТОР УХВАЋЕН У НАШОЈ ЗЕМЉИ!
НОВАЦ УКРАДЕН ИЗ ДРЖАВНЕ КАСЕ ПРОНАЂЕН И НОЋАС ЋЕ БИТИ ВРАЋЕН У ТЕГУ!

ИЗГЛЕДАЈУ КАО ДА ИХ ЈЕ НЕКО ЛУПИО МАЉЕМ ПО ГЛАВИ!
БАШ ТАКО!

И СВИ ИМАЈУ НЕОБИЧАН ЗНАК НА БРАДИ!
ЗАИСТА ЧУДНО!

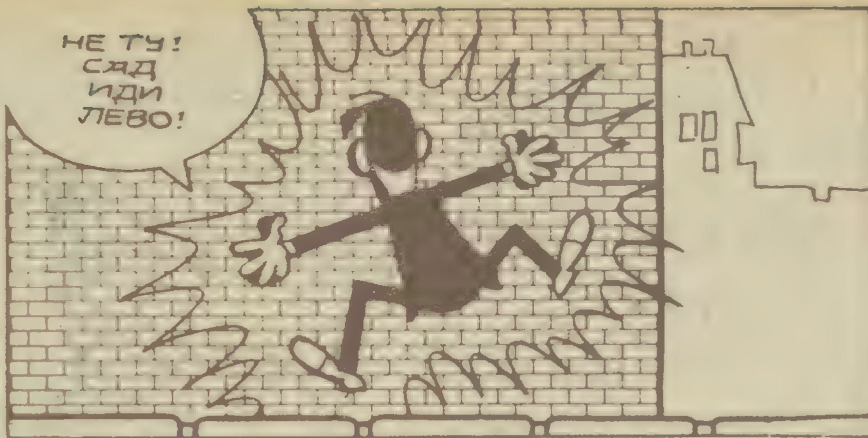

ТАКО СИ НЕОБИЧАН, ДРАГИ! АЛИ, БАШ ЗАТО МИ СЕ И ДОПАДАШ!
ДИЈАНА, НИКАДА ВИШЕ НЕ ПРИМАЈ ТОРБЕ ОД НЕПОЗНАТИХ ЉУДИ!
КРАЈ

ТАЈНИ АГЕНТ ШЕПРТЉИЋ:

ПРОБЛЕМИ НА ПОСЛУ

ГДЕ БАШ САД ДА ЗВОНИ!
ЗВРР!
СВАКИ ДАН СЕ ПОНАВЉА ИСТО!
КО ЛИ ЈЕ ТАЈ ЛУ...
ГЛБ!
А ТО СТЕ ВИ, ШЕФЕ!
ДОЛАЗИМ ОДМАХ!
ТРЕБА ДА ОБАВИШ ЈЕДАН ВАЖАН ЗАДАТАК, ШЕПРТЉИЋУ!
У РЕДУ, ШЕФЕ!
НА СРЕЋУ, САМО САМ ПОПРАВЉАО СЛАВИНУ!
ДА САМ СЕ ТУШИРАО, НЕ БИХ МОГАО ОДМАХ ДА КРЕНЕМ!
КАКАВ ЛИ ЈЕ ТО ВАЖАН ЗАДАТАК?
ИЋИ ЋУ НА СУПЕР-ТАЈНИ УЛАЗ 617!
ОВДЕ ШЕПРТЉИЋ! ЧЕКА МЕ ШЕФ!
ДОБРО, ШЕПРТЉИЋУ! УЂИ!
ПОЂИ МАЛО ВИШЕ ЛЕВО!
А САД МАЛО ВИШЕ ДЕСНО!

ЈОШ МАЛО ДЕСНО, ЧОВЕЧЕ!

НЕ ТУ! САД ИДИ ЛЕВО!

УЛАЗ
ЗА ТЕБЕ ЈЕ ШЕПРТЉИЋУ НАЈБОЉЕ ДА КОРИСТИШ ПРАВИ УЛАЗ!

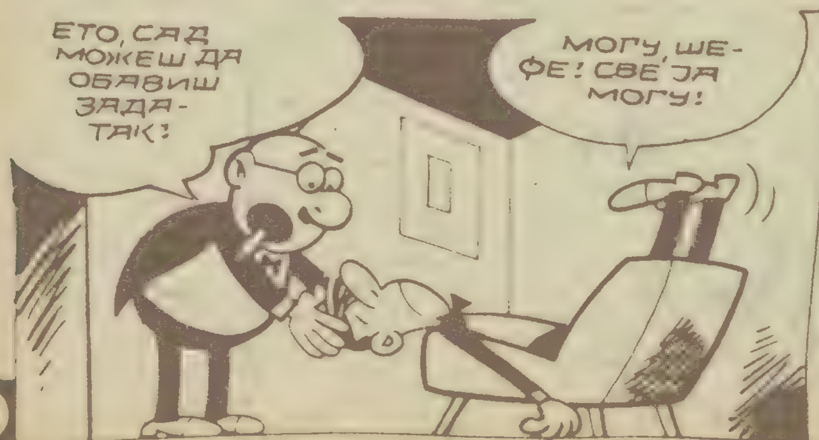

ОВДЕ, ШЕПРТЉИЋ, ШЕФЕ!
УЂИ!

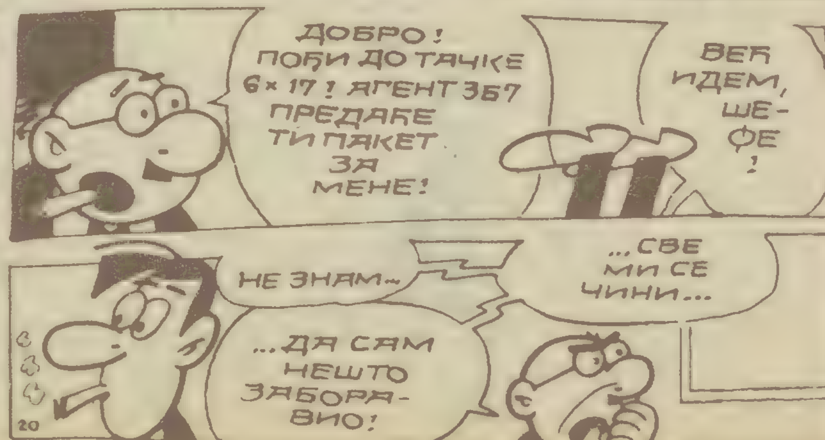

БУУУМ!

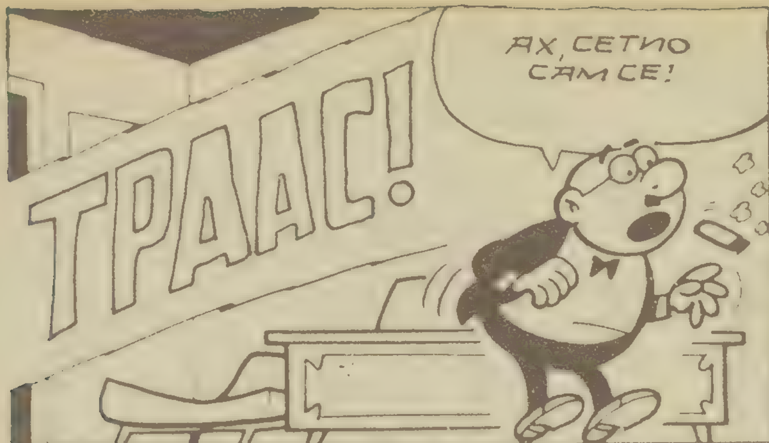

ОХ, ИЗВИНИ, ШЕПРТЉИЋУ!

ОПЕТ САМ ЗАБОРАВИО...

...ДА ПОДИГНЕМ СТАКЛЕНУ ЗАШТИТНУ ПРЕГРАДУ!
ТРААС!

ЕТО, САД МОЖЕШ ДА ОБАВИШ ЗАДАТАК!
МОГУ, ШЕФЕ! СВЕ ЈА МОГУ!

ДОБРО! ПОЂИ ДО ТАЧКЕ 6×17! АГЕНТ 357 ПРЕДАЋЕ ТИ ПАКЕТ ЗА МЕНЕ!
ВЕЋ ИДЕМ, ШЕФЕ!
НЕ ЗНАМ...
...СВЕ МИ СЕ ЧИНИ...
...ДА САМ НЕШТО ЗАБОРАВИО!

ТРААС!
АХ, СЕТИО САМ СЕ!

ОПЕТ НИСАМ ПОДИГАО СТАКЛЕ-НУ ПРЕГРАДУ!

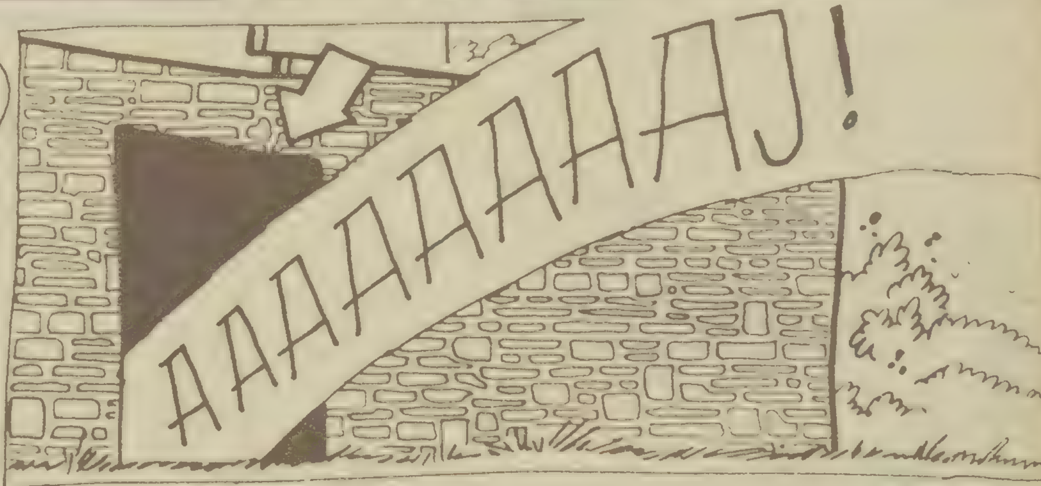

ИЗГЛЕДА ДА ДАНАС НИЈЕ МОЈ СРЕЋАН ДАН!

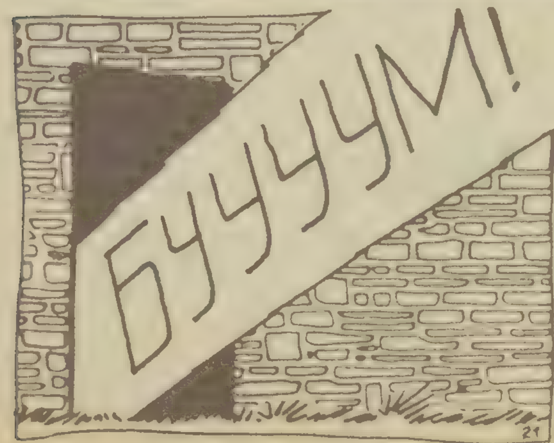

МЕСТО ЗА ТАЈНЕ САСТАНКЕ N° 6x17
ЗАБРАЊЕНО ПАРКИРАЊЕ
ОВДЕ ТРЕБА ДА СЕ НАЂЕМ С АГЕНТОМ 357!

УЛАЗ ЗА ОНЕ КОЈИ НИСУ АГЕНТИ
ТАЈНИ УЛАЗ ЗА АГЕНТЕ
?

НА КОЈИ УЛАЗ ДА УЂЕМ?
НЕЋУ ДА СЕ ПРЕЂЕМ КАО ПРОШЛИ ПУТ!
САД ЋУ ДА УПОТРЕБИМ УЛАЗ КОЈИ НИЈЕ ЗА АГЕНТЕ!

ТАКО ЈЕ! КАД СЕ САМО СЕТИМ КАКО САМ УПАО...

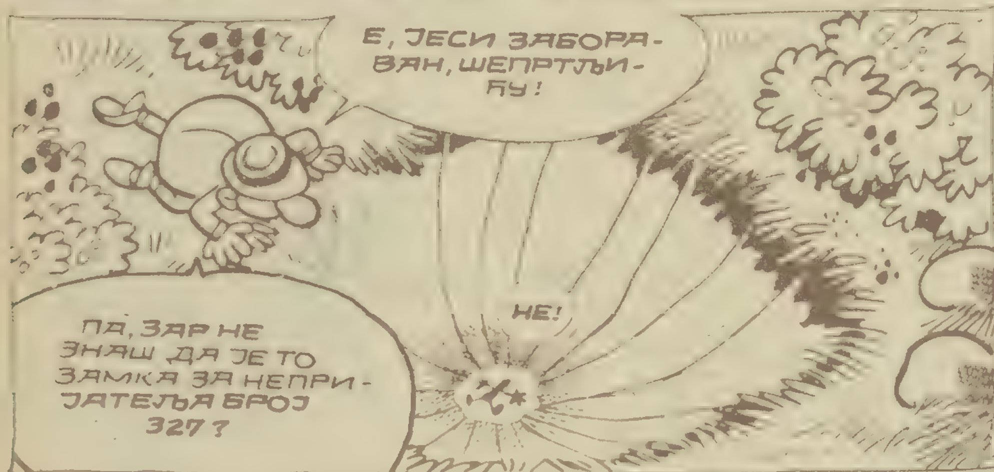

АААААААЈ!

БУУУУМ!

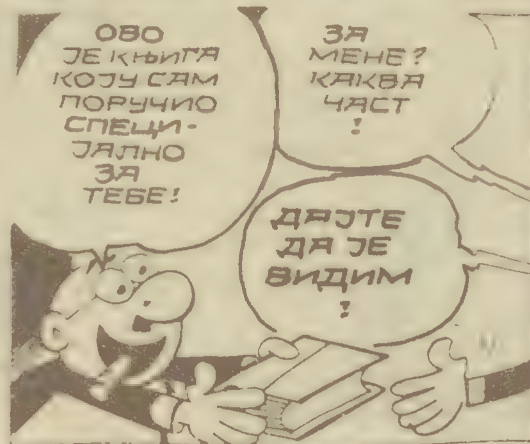
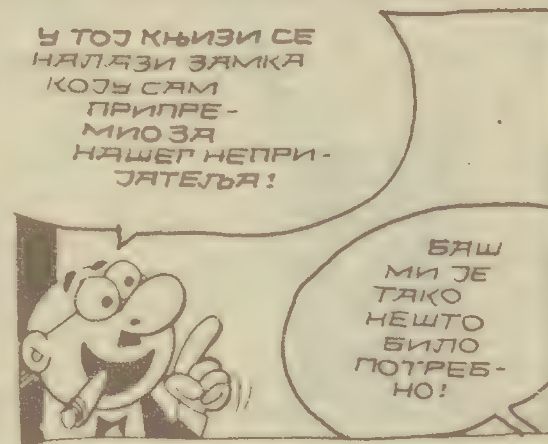

ПА ЗАР СИ ЗАБОРАВИО, ШЕПРТЉИЋУ, ДА ЈЕ ОВАЈ УЛАЗ САМО ЗАМКА ЗА ШПИЈУНЕ!

ОВО ЈЕ ПАКЕТ КОЈИ ТРЕБА ДА ОДНЕСЕШ ШЕФУ!
ДАЈ МИ ГА! УХ, СВЕ МЕ БОЛИ!

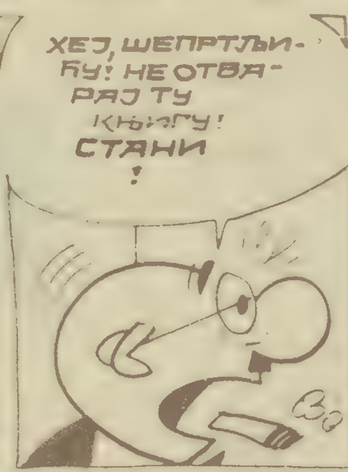
ИДЕМ БРЗО ДА ГА ОДНЕСЕМ! ЋАО!
ХЕЈ, СТАНИ! НЕ ИДИ ТАМО!

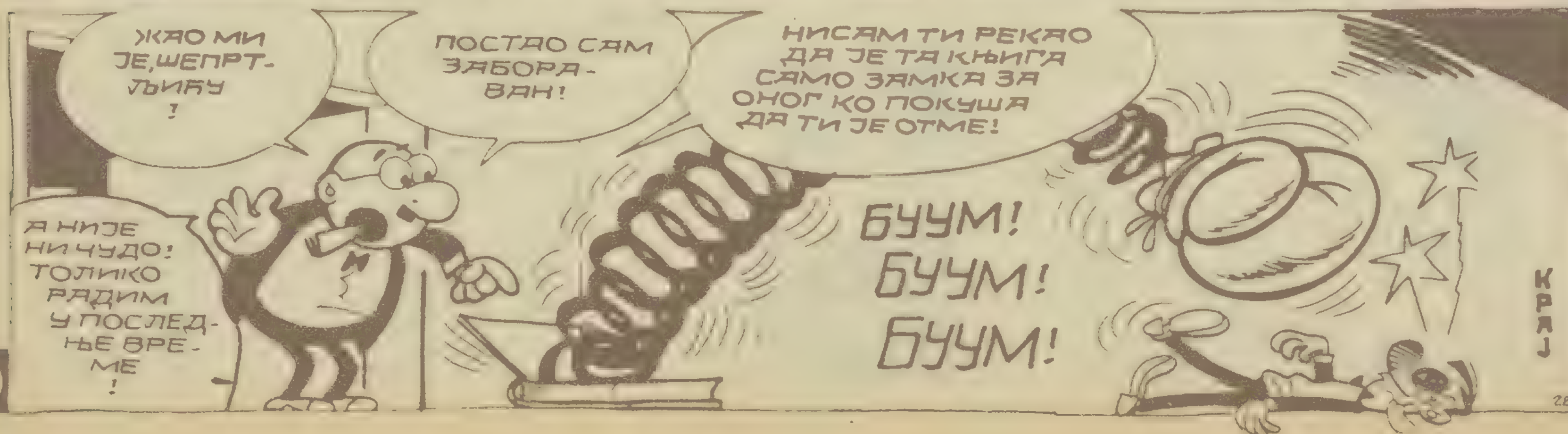
ТРАААС!

Е, ЈЕСИ ЗАБОРАВАН, ШЕПРТЉИЋУ!
ПА, ЗАР НЕ ЗНАШ ДА ЈЕ ТО ЗАМКА ЗА НЕПРИЈАТЕЉА БРОЈ 327?
НЕ!

САВ САМ СЕ ПОЛОМИО!
НЕ ОСЕЋАМ НИ ЈЕДАН ДЕО...
СВОГ ТЕЛА!
НЕ! ЈА ОВО НЕЋУ ПРЕЖИВЕТИ!

ЗДРАВО... ШЕФЕ... ЕВО... ПАКЕТА... ОВО... МЕ... УМАЛО... НИЈЕ... НИЈЕ... КОШТАЛО... ЖИВОТА!
ЗНАО САМ ДА МОГУ ДА РАЧУНАМ НА ТЕБЕ!

ОВО ЈЕ КЊИГА КОЈУ САМ ПОРУЧИО СПЕЦИЈАЛНО ЗА ТЕБЕ!
ЗА МЕНЕ? КАКВА ЧАСТ!
ДАЈТЕ ДА ЈЕ ВИДИМ!

У ТОЈ КЊИЗИ СЕ НАЛАЗИ ЗАМКА КОЈУ САМ ПРИПРЕМИО ЗА НАШЕГ НЕПРИЈАТЕЉА!
БАШ МИ ЈЕ ТАКО НЕШТО БИЛО ПОТРЕБНО!

ХВАЛА ВАМ! ИДЕМ КУЋИ ДА ЈЕ ПРОЧИТАМ!
НЕМА НА ЧЕМУ!

ХЕЈ, ШЕПРТЉИЋУ! НЕ ОТВАРАЈ ТУ КЊИГУ! СТАНИ!

БУУУМ!
КАСНО ЈЕ!

ЖАО МИ ЈЕ, ШЕПРТЉИЋУ!
ПОСТАО САМ ЗАБОРАВАН!
НИСАМ ТИ РЕКАО ДА ЈЕ ТА КЊИГА САМО ЗАМКА ЗА ОНОГ КО ПОКУША ДА ТИ ЈЕ ОТМЕ!
А НИЈЕ НИ ЧУДО! ТОЛИКО РАДИМ У ПОСЛЕДЊЕ ВРЕМЕ!
БУУМ! БУУМ! БУУМ!
КРАЈ

У КРУГУ ПОРОДИЦЕ:

ГАЗДА У КУЋИ

МИШКООО! ДОНЕСИ МИ КАНТУ УГЉА!

ЕВО ТИ!

МОГ'О БИ ДА ОЧИСТИШ ЧУНКОВЕ!

И ТО МИ ЈЕ НЕКИ ЖИВОТ!

А САД ИДИ У КУПОВИНУ! НЕ МОГУ СВЕ САМА!

ИМАМ УТИСАК ДА САМО ЈА РАДИМ У ТОЈ КУЋИ!

ПРОДАВ

ТАТА, КО ЈЕ БИО АБРАХАМ ЛИНКОЛН?

НЕКО КО НИЈЕ ДИРИНЧИО К'О ЈА!

ШТА СИ СЕ УВУКАО У КУЋУ И НИКУД НЕ ИЗЛАЗИШ! ИДИ, ПРОШЕТАЈ МАЛО!

ДА ПОЂЕМ И ЈА? ПРИЧАЋУ ТИ КАКО САМ РАТОВАО У...

МИЛОСТ! МИЛОСТ!

ЈАДНИК!

МИШКО! МОРАШ БИТИ ОДЛУЧАН! ВРАТИ СЕ КУЋИ И ПОКАЖИ ИМ КО СИ!

ГРР! САД ЋЕ ОНИ ВИДЕТИ!

ХЕЈ! ВРАТИО САМ СЕ!

КАКВА ЈЕ ОВО КУТИЈА ОВДЕ?

ЋУТИТЕ, А?

ОДГОВАРАЈТЕ КАД ВАС ПИТАМ!

АЛИ МИШКО...

ШТА СИ ТО УЧИНИО!

НИШТА! ХОЋУ САМО ДА ЗНАТЕ КО ЈЕ ГАЗДА У КУЋИ!

ЈАДНИ ШЕФ! САКРИО СЕ У КУТИЈУ ДА БИ ИЗНЕНАДИО МОГ МИШКА!

ДА МИ СЕ ВИШЕ НИЈЕ ПОЈАВИО НА ОЧИ!

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ШЕФ МНОГО БЕСАН!

МАМА! ТАТА СЕ СВЕ ВИШЕ И ВИШЕ СМАЊУЈЕ!

МОЈ ШЕФ!

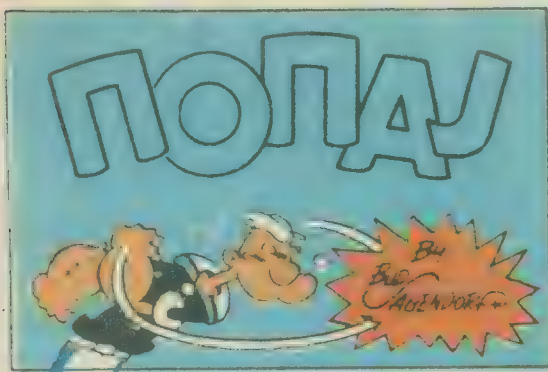

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **ЧЕЛИЧНИ ГУСАР**

ПОПАЈ

ЧУЈ, МАЛЕЦКИ... ТРАЖИМ ЈЕДНОГ ДЕЛИЈУ... ГЛАВНОГ МОРНАРА У ОВОЈ ЛУЦИ!
НЕ МОРАШ ВИШЕ ДА ГА ТРАЖИШ... НАШ'О СИ ГА!

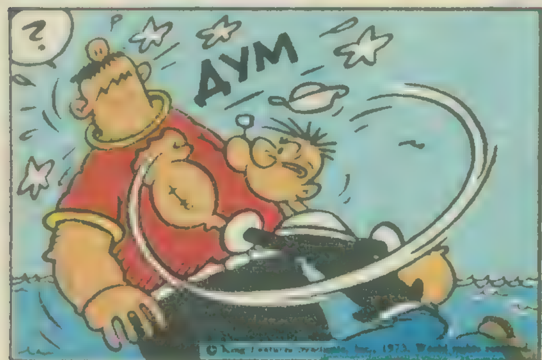

НИСИ МЕ ДОБРО РАЗУМЕО... ТАЈ МОМАК СЕ ЗОВЕ МОРНАР ПОПАЈ!
ТАЧНО СИ МУ ЗАПАМТИО ИМЕ!

ТИ СИ МОРНАР ПОПАЈ?
ТАКО МЕ СВИ ЗОВУ!
?

ХА! ХА! СЛУШ'О САМ ПО СВИМ ЛУКАМА СВЕТА ДА ТАЈ ПОПАЈ МОЖЕ ДА СРЕДИ СВАКОГ ЖИВОГ!

А ТИ СИ БЕДАН, УСУКАНИ ЖГОЉАВКО... НЕ МОЖЕШ ТИ БИТИ СТРАШНИ ПОПАЈ!

ЗАТО ПРЕСТАНИ ДА СЕ ЛАЖНО ПРЕДСТАВЉАШ ИНАЧЕ ЋЕ ТЕ ПРАВИ ПОПАЈ, АКО ДОЗНА, ЗГРОМИТИ!
!

?
ДУМ

ЋИЈУ-ЋИ!

БАШ МИ ЈЕ МИЛО ШТО СМО СЕ УПОЗНАЛИ, ГОС'Н ПОПАЈ!
?! АХА!

КРАЉЕВИЋ МАРКО И ДРУЖИНА

ХЕЈ, ПОБРАТИМЕ, ДОЂИ ДА ВИДИШ! РЕЉА КРИЛАТИЦА ПОКУШАВА ДА ЛЕТИ!

ПОЖУРИ! ТАЈ ДОГАЂАЈ НЕ СМЕМО ПРОПУСТИТИ!

СВИ ВИДИМО ДА ПТИЦЕ ЛЕТЕ! А ДА ЛИ СМО СЕ ИКАД ЗАПИТАЛИ ЗАШТО ЛЕТЕ?
СТВАРНО, ЗАШТО ЛЕТЕ?

ЛЕТЕ ЗАТО ШТО ИМАЈУ ПЕРЈЕ!
КАКАВ ОШТРОУМАН ЗАКЉУЧАК!
КАКВА ПАМЕТ!

И ЈА ЋУ ДАНАС ПОЛЕТЕТИ! И ЈА ИМАМ ПЕРЈЕ!
ЧИЈЕГ ЛИ СИ ТО ПЕВЦА ОЧЕРУП'О?

ТРЕБА САМО УЗЕТИ ЗАЛЕТ, ЗАМАХАТИ РУКАМА... ОВАЈ, КРИЛИМА!

И УСКОРО ЋУ БИТИ МЕЂУ ПТИЦАМА!

НИШТА МЕ НЕ МОЖЕ ЗАУСТАВИТИ! ОВО ЋЕ БИТИ ВЕЛИКИ КОРАК У НАУЦИ!

КОРАК ЈЕ СТВАРНО БИО ВЕЛИК, САМО ИЗГЛЕДА У ПОГРЕШНОМ ПРАВЦУ!

ВЕЛИКИ ОБРАЧУНИ

МЕГДАН НАД ПРОВАЛИЈОМ

У салонским препричавањима дуели су изгледали веома романтично. Али у стварности страх пред блиском смрћу претварао је дотле храбре грађане у обичне кукавице.

Два човека стајала су лицем у лице, удаљени један од другог око двадесет метара. Први је на себи имао свилену кошуљу, раскопчану до паса, и уске панталоне по моди тог времена. Његов противник био је наг. У рукама су им се тресли пиштољи. Обојица су дрхтали од студеног јесењег јутра 1806. године на морској обали Брајтона.

За неколико тренутака је дан од њих требало је да погине јер двобој пиштољима је у то доба најпопуларнији начин „часног сређивања неспоразума међу џентлменима". А њихова одећа, неприкладна за позну јесен, била је и те како у вези са веровањем да ране од ватреног оружја постају још опасније ако оловна кугла утера у рану и комадиће тканине. Међутим, у овом двобоју такве мере опрезности биле су непотребне: кад су опалила оба противника, секунданти су могли да утврде да су обојица промашили и тако се, на обострано задовољство, овај дуел завршио нерешено. Част је спасена, а нико није ни рањен.

НА СИЈАМСКИМ СЛОНОВИМА

Двобоје помиње још Хомер у својој „Илијади": Ахил и Хектор; Менелај и Парис. О двобојима говори и Библија. Обрачун између малог Давида и дива Голијата био је такође двобој.

И мада су двобоји од давнина били чест начин решавања спорова, било је владара који су их забрањивали, као Манлије Торкват, римски конзул из III века. Забрану је, међутим, први прекршио његов син, иначе легионар. Отац га је похвалио за јунаштво јер је победио у двобоју, и истовремено осудио на смрт због лошег испуњавања грађанских дужности.

Неколико двобоја, међутим, често се спомињу по својој необичности, по храбрости једног или обојице дуелиста, или по исказаној племенитости и мирољубивости. Тако су два сина сијамског краља Интараџа поделили 1424. године мегдан и то на — слоновима.

Требало је да се двобојем одлучи ко ће од браће наследити огромну очеву имовину. Али, пошто су обојица били врсни и срчани, јунаци погинули су у овом необичном двобоју и један и други.

Изгубити равнотежу значило је изгубити и борбу и живот.

И док су многи схватали двобој као витештво и прилику да се испољи храброст и снага, Кинези су сматрали да је двобој исто тако и проблем душевне равнотеже. Зато су они мегдан често делили на уза ном деблу изнад провалије. Ту су концентрација и душевна равнотежа били одлучујући, па су се борци супротстављали један другом често и обичним штаповима. Изгубити равнотежу значило је изгубити и борбу и живот.

НЕНАДМАШНИ КИТ КАРСОН

Године 1826, на годишњем скупу трапера у месту Порт Нелсон у Хадсоновом заливу, кавгаџија Мат Метсон малтретирао је читав логор. Од њега су зазирали сви ловци, а супротставио му се једино млади Кит Карсон, касније чувени истраживач и легендарни граничар. У двобоју Мат се борио пиштољем а Карсон луком и стрелама. Прва стрела скинула је Мату с главе крзнену капу, друга му избила пиштољ из руке а трећу је Карсон, уместо да убије противника, сломио и дао му за успомену. Прича се да је њу Метсон до краја живота носио око врата и више није дирао мирне људе.

Године 1837. у двобоју је погинуо славни руски песник Пушкин. Четири године касније иста судбина задесила је и другог песничког великана — Љермонтова.

На двобој се осврће и Душанов законик: он је дозвољен, али се забрањује било каква помоћ са стране. **А у доба Анрија IV, од 1589. до 1607. године, у Француској је у двобојима погинуло 4000 људи!**

Да би сачувао јединство у војсци, Петар Велики је 1716. забранио двобоје који су били најраширенији међу официрима. У Италији и Француској двобој је званично забрањен у XVI веку, а у Енглеској тек 1819. године. У Будимпешти је 1908. године одржан чак и међународни конгрес против двобоја, али до њих је долазило и касније, нарочито у Немачкој. Ту су се двобоји раширили највише међу студентима, по чему је и чувени немачки канцелар Ото фон Бизмарк био у младости познат као неустрашив.

СМЕШНИ ПИШТОЉИ

Крајем XVIII века пиштољ је заменио мач као оружје за двобој. Правила су у почетку била крвава и немилосрдна. Све је почињало тако што је утврђена страна слала свог представника — секунданта — тражећи извињење. Уколико би оно изостало, секундант је имао овлашћење да у име свог пријатеља изазове противника на двобој. Оружје би бирао изазвани, а секунданти би се договорили о времену, месту, броју метака и удаљености.

У популарним романима тог времена двобоји су изгледали веома романтично, али у стварности су били сасвим другачији; неспретни и без довољно достојанства. Већина дуелиста била је нервозна, дрхтали су од страха и у пиштоље се нису много разумевали. О оружју и двобојима, Чарлс Шене Тренч пише у својој „Историји стрељаштва": „Немарно или незналачки набијен пиштољ, рђаво подешен кремен, лоше постављена团 каписла често су били узроци да у двобоју оружје затаји и човек погине само због тога што је пиштољ слагао". **У рукама стручњака, међутим, пиштољ је био веома опасно оружје и онај ко први опали могао је бити сигуран да му противник неће узвратити куглом јер је већ мртав. Зато су се пушкари годинама трудили да направе пиштољ тако сигуран и прецизан да га власник може да употреби више пута — под условом да остане жив.**

Ускоро је пиштољ за двобој постао тако савршен да је чак и у рукама неспретњаковића био смртно опасан. Због свега овог двобоји полако изумиру. Питање увреде части решавају се другим, мирнијим и безопаснијим путем. Али пре него што су дуели сасвим нестали, измишљени су најсмешнији пиштољи за двобој: уместо да буду прецизни, прављени су намерно тако да погађају неколико корака далеко од мете па су били опаснији за секунданте него за дуелисте. После оваквих лакрдија, двобоји сасвим нестају. О њима је остала само прича...

И. Л.

ЗАХВАЛАН

Лоренс Оливије, познати енглески глумац, седео је једном приликом као гледалац у позоришту. Пред сам почетак представе у његову ложу уђе један човек у јахаћем оделу и чизмама. Кад га виде глумац се дигне, поклони се и захвали.

— На чему ми захваљујете? — изненађено га упита овај.

— Захвалан сам вам што нисте довели и свог коња!

ДА НЕ ЗАБОРАВИ

Свестан своје гордости, Александар Македонски је решио да се обуздава.

Зато је наредио свом слузи да га сваког јутра буди следећим речима:

— Устани, краљу, и сети се да си — човек.

РАДОВАН МИЉАНИЋ, студент, Приштина

БРКАТИ СЕ КИКО МАШИ...

Средином 16. вијека досели се Милисав Чевљанин у Бањане крај Никшића. Био је сиромашан и невоља га натјера те поче да служи у некаквог бана Русенэ који је према предању имао велико богатство и управљао Бањанима. Кажу да је Милисав био веома наочит човјек и у њега се загледа банова кћерка, љепотица. Из те љубави роди се мушко дијете и дадоше му име Миљан.

Миљан је имао неколико синова и његови потомци по њему се прозваше Миљанићи. Данас братство Миљанића броји око 1000 мушких глава и једно је од најмногобројнијих у Црној Гори. Иако се сваким даном увећавало, презиме се није мијењало, само је сваки огранак добио свој назив. Тако смо ми „Иковићи", по Ику, оца мога прадједе Јована.

Јован је био најстарији од браће, домаћин у кући и необично цијењен у братству, па и шире. Скоро никад ништа није радио. Јахао је у Бањанима чувеног коња Брњаша, носио скупа одијела која је набављао код најпознатијих терзија из Рисна. У напону снаге, било му је око 45 година, изненада умрије. Враћао се са друштвом из посјете неким пријатељима. На мјесту Заљуће у нашем селу Дубочкама, одјаше Брњаша да се одмори под неким јасеном:

— Нешто сам се изморио — рече друштву — па се морам мало наслонити (лећи). — Заспа и не пробуди се више. У братству Миљанићима оста ријеч: „Умрије лако к'о Јован Иков.

У Јована оста пуна кућа, три сина. Најстарији Стеван, Ђоко и мој дјед Крсто кога су сви звали Кико.

Данас Кико има 82 године. Он је необично плаховит и љут човјек. Није знао ни волио обрађивати земљу, па се посветио сточарству, углавном овцама. Зими је са својим стадом пребивао у нашем селу Дубочкама а љети их је истјеривао на катун, на обронке Његуша. Чувајући стадо носио је неку стару аустријску пушку од које није увијек имао џебане.

— Кад је она код мене некако сам много сигурнији — говрио је мој дјед. Сушног љета 1952. године у недостатку воде овце су се појиле на „снијежници" (јама са снијегом). Та велика снијежница била је не само привилегија Миљанића већ и великог братства Канкараша из суседне Голије.

Канкараши ваузели снијежницу и не дају никоме прићи. Видјевши да неће напојити своје овце, мој дјед Кико плану и скиде ону празну зарђалу пушчерину:

— Ја ћу данас први напојити 'ође. Видим ја да 'оћете да ми узмете оно што су ми дједови на пушку добили. Е, нећете, задавам ви божју тврду вјеру док 'оће крв не леже.

Видјевши да са Киком нема шале Канкараши се удаљише и пустише му појило. Прочу се то одмах по селу Дубочка, а и не каква млађарија накити пјесму:

„Бркати се Кико маши,
побјегоше Канкараши".

Кикови потомци, мој отац Јоле и стриц Драго, данас живе у Никшићу. Покушали су да и дједа Кика прилагоде граду, али је он остао вјеран селу Дубочкама:

— Ког ћу ђавола у Никшић да пома'нитам од оне граје.

(Хонорар: 150 динара)

ДУШАН СТЕВАНОВИЋ, Алексинац

ЗБОГ ИКОНЕ

Тек што је напунио пет година а Јоргаћ, мог чукундеду, посла отац у цркву „да служи Богу". Али, поповима у то време беше лакше да деца служе по цркви него да их уче читању и писању. Тако су „питомци" чували стоку, хранили је, музли, чистили цркву и само би се покаткад латили књиге.

... Био је спаран августовски дан, несносна жега, нема воде ни за пиће а оближње чесме пресушиле. Главни попа позва Јоргаћа и рече му да узме тестију и донесе воду с најближег извора — а тај је био удаљен од цркве пуних седам километара!

— Похитај, дете — повика он за Јоргаћем. — Немој да се вода угреје.

Онако малешан, Јоргаћ дохвати тестију и потрча ка извору. Журио је што је више могао и чим је наточио воду, заиста похита назад. На несрећу, пред самим улазом у цркву, саплете се Јоргаћ и падне заједно с тестијом. Тестија се сломи, а он онако сав прашњав изађе пред попу.

— Ја паднуо ! — изусти малаксало.

— Ма где је вода, дете, умрећу од жеђи — расрди се попа.

Јоргаћ уплашено баци поглед иза себе на разбијену тестију и бару около ње. Кад то спази, попа скочи, ухвати га за врат и почне дрмусати. Дете се измигољу из његовог загрљаја, улете у цркву, али зато прими неколико снажних удараца по лицу. Ко зна шта би даље било да попа у том тренутку не угледа на зиду икону Св. Стевена. Он остави дерана и клече:

— Опрости, светитељу, — поче што је могао блажим гласом. — Нисам желео да будем тако груб. Никог више нећу такнути! Ево, мантије ми.

Јоргаћ искористи тренутак и побеже из цркве.

Кад дође кући, родитељи га упиташе шта то беше те је он тако модар у лицу. Дечак, сав срећан што побеже, рече:

— Хвала Св. Стевици, спаситељу моме. Да не беше њега, попа би ме уопокојио.

Од тада па до краја живота, кад год би се из које невоље избавио, мој чукундеда Јоргаћ захваљивао је Св. Степану. То је било пресудно да Јоргаћев син Милентије промени презиме Коцић у Стевановић.

(Хонорар: 150 динара)

ДРАГАН МИЉУШ, ученик, Иланџа

ЛЕД ЛЕДЕНИ

Док је био момак, мој прадеда Божа волео је да се коцка у новац, па је тако добио надимак Божа „Фунта". Да би га некако одвојила од те навике, мајка реши да га ожени. Узме ствар у своје руке, потражи му удавачу и нађе у суседном селу. Девојка је била имућна и имала два брата.

Убрзо је уговорена свадба и дан венчања.

Божа спреми таљиге, упрегне коње и упути се с мајком у суседно село, дан пре венчања, да доведе девојку.

Кад се касно у ноћ завршило прело и сви се разишли кућама, Божина мајка је, по обичају овог краја, легла са будућом снахом. Чим су први петлови закукурикали, будућа свекрва је устала и прикрала се кревету свог сина:

— Нипошто је не узимај за жену! Ноге су јој хладне као лед!

Ускоро се раздани. Сви се пробудише. Свадбари се спремише за венчање, одоше у цркву и пробудише попа. Убрзо се и младенци нађоше у цркви пред олтаром. Божина мајка за све то време страховала је како ће се све ово свршити. И таман кад је поп пошао да младенцима ставља прстење, Божа одједном ухвати мајку за руку, ускочи у таљиге па побеже. За њим потрчаше браћа невестина, чврсто решена да убију Божу због увреде. У тој лудој јурњави, међутим, њима отпадне точак са кола и тако они, на Божину срећу, не могаху да наставе потеру.

Божа се оженио неком мање имућном девојком, али се не зна јесу ли и њој проверавали температуру ногу.

(Хонорар: 100 динара)

ШАЦА УБАВИЋ

Мишкова трачка

МАЛО КАСНИЈЕ КАД СУ СЕ МИШКОВИ РОДИТЕЉИ ВРАТИЛИ ИЗ ГРАДА...

ТРЕНЕР ЈЕ ПЛАКАО

Узалуд је Еленик покушавао да пронађе Симићеву слабу тачку.

ЈЕДНА ФИЛМСКА КАМЕРА ДРХТАЛА ЈЕ У МОРУ ГЛЕДАЛАЦА ДОК СЕ БРАНИСЛАВ СИМИЋ НА ОЛИМПИЈАДИ У ТОКИЈУ БОРИО С ЕЛЕНИКОМ.

Две деценије рвања остале су иза Бранислава Симића. Донеле су му много подвига и много трофеја, између осталих и две олимпијске медаље. Рвању је остао веран заувек. Чак и када се повукао са струњаче.

Тмурни су били наши олимпијски дани у Токију 1964. године, као оловно јапанско небо из кога је стално пљуштала киша. Највеће наде Југословени су полагали у фудбалере и кошаркаше, а они су ређали неуспехе. То је, наравно, оставило трага на расположење у нашем табору: сви су били пометени и потиштени.

Да би утешио друге, Симић је почео да прича о својим недаћама. А у том погледу имао је заиста богато искуство.

Два пута је пре тога ишао на олимпијске игре и увек пролазио трагично. У Мелбурну 1956. сломио је ребро. Тако су све наде пропале, иако је имао добре изгледе. У Риму 1960. настрадао је на тренингу и то у дуелу са својим најбољим пријатељем, Стеваном Хорватом: пао је тако незгодно да је повредио раме. Уместо у борилиште, отишао је на лечење.

Ово му је био трећи поход на олимпијске кругове.

— Утешићу вас. Освојићу златну — рекао је тужном скупу Југословена. Сви смо га запрепашћено погледали.

У ЧЕЛИЧНОМ ЗАГРЉАЈУ

Имао је већ четири победе из четири меча. И то две тушем. Остао му је само још један, завршни. Био је на првом месту испред свих такмичара у средњој категорији, али је морао да се састане са најопаснијим супарником — совјетским репрезентативцем Елеником.

— Само да издржи тај меч! Бринем јер је Бранко готово потрошио све резерве снаге — страховао је у тренуцима искрености чак и тренер Љубомир Ивановић.

— **Не брините за мене. Кад ми понестане снаге, ја позивам вољу у помоћ!** — уверавао га је Бранислав Симић.

И тако је почео тај меч између двојице асова у коме се решавало све: победа је совјетском рвачу доносила злато, а Југословену је за тријумф био довољан и нерешен исход.

У великој спортској палати у самом центру Токија владала је изузетна атмосфера. Јапанци су одвајкада заљубљени у рвање. Њихова народна борба „сумо" и представља један облик овог спорта. Сва места била су заузета, сви су без даха пратили сваки покрет на струњачи.

Симић и Еленик су улетели у гвоздени загрљај као да никад из њега неће изаћи. Обојици се лице грчило од напора, јер ниједан није смео да попусти.

У грчко-римском стилу дозвољени су само захвати изнад паса, а забрањено је свако саплитање и подметање ногу. Према томе, нема могућности ни за какве трикове, али зато снага и вештина долазе до пуног изражаја.

Еленик се мучио тражећи Симићеву слабу тачку. Требало је некако да га избаци из равнотеже и да га доведе у положај из кога евентуално може да рачуна на освајање поена. Победу тушем није могао да очекује јер је противник био сувише искусан и опробан борац да би дозволио такав преокрет.

ЗЛАТО ЈЕ НАШЕ

Ударио је мајстор на мајстора. Нико не сме ни да попусти, ни да устукне. На сваки захват, одговара противзахватом. Напад за нападом. А мишићи просто пуцају.

Троши се снага, али се троше и нерви.

Тренер Љубомир Ивановић није остао уз струњачу. Повукао ме је за руку још чим смо ушли у дворану:

— Хајдемо горе, на трибине! Посматраћемо са висине.

Погледао сам га изненађено.

— Нису Бранку потребни моји савети за време борбе. Зна он сасвим добро шта треба да ради. Сем тога, морам да снимим овај меч. Зато и носим филмску камеру.

Минути су протицали као године. Видело се да је свежији од Југослoвена. Симић се грчевито извлачио из себе последње атоме снаге.

Дрхтала је једна филмска камера у мору гледалаца. Одјекнуо би понекад Ивановићев громки глас:

— **Хајде, Бранко! Још мало! Издржи до краја!**

А Бранко није могао чак ни поглед да скрене на ову страну. Остао му је прикован за противника с којим се ухватио укоштац.

Кад је судија дао знак да је меч завршен — знали смо да је Симић успео. Сузе су оросиле камеру: Љубомир Ивановић је од среће заплакао.

Доле, на струњачи, Бранко је високо подигао руке, желећи да поздрави свог учитеља, тренера и пријатеља. Био је то највећи тренутак заједничке среће.

Меч се завршио нерешено и донео југословенском рвању прву и једину златну олимпијску медаљу у Токију.

Четири године доцније у Мексику Бранислав Симић је освојио и другу медаљу, овог пута бронзану. После тога ће се опростити од рвања, али се неће и растати. Сада је директор основне школе у Зрењанину и тренер рвачког клуба Пролетер.

Ст. Протић

МОЗАИК

СИГУРНА ЗАШТИТА

Енглез Бари Хоуз не брине за свој аутомобил: може да га остави било где, чак и са кључевима, јер је сигуран да га ниједан „позајмљивач" не може узети. Јер, ко би се усудио да дирне кола око чијег је волана обмотан — жив питон.

Хоуз није дресер животиња, он једноставно воли животиње а питона је добио од неког пријатеља. Веома брзо утврдио је да џиновска змија највише воли да дрема омотавши се око волана. Чим Хоуз, пошто се паркира, изиђе из кола, питон „заузме" управљач и не миче се све док се његов господар не врати.

ГРОБ АЛЕКСАНДРА МАКЕДОНСКОГ

Пољски археолози кренуће ове године у Египат да потраже гроб чувеног војсковође Александра Македонског. Ископавања ће вршити у близини древне египатске престонице — Мемфиса. Пољски научници су, наиме, прикупили многе податке који сведоче да се гроб Александра Македонског налази баш тамо.

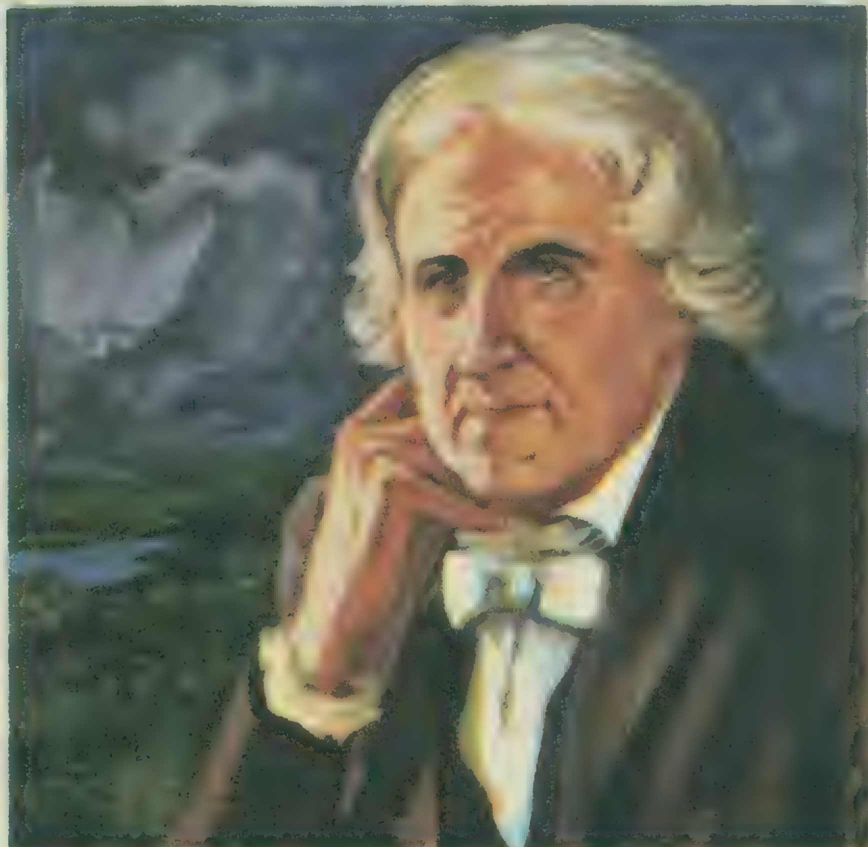
АСФАЛТ ПОД ЗЕМЉОМ

Наводњавање пустиња веома је сложен, често и немогућ посао јер кроз песак вода брзо отиче у дубину. Јапански научници покушали су да реше тај проблем. Наиме, они су конструисали и већ испитују машину која може да поставља асфалтну траку широку 3 метра али не по површини тла, већ на један метар испод земље. Слој подземног асфалта задржава воду и на тај начин пустиња се може претворити у — башту.

БРАЗИЛИЈА МЕТРО

1

ЦРВЕНО ЖИЛАВО ДРВО БРАЗИЛ — Бразил је највећа земља Јужне Америке: заузима површину од 8.511.965 квадратних километара што је преко тридесет пута веће од површине на којој се простире, на пример, Велика Британија! Састоји се од 20 савезних држава, 1 федералног округа и 5 федералних покрајина и имао око 84 милиона становника. У Бразилу, једном од највећих произвођача банана, кафе, какаа, шећера и дувана у свету, расте необично тврдо и жилаво дрво **бразил** по којем је Бразил и добио име.

2

ПОРТУГАЛСКИ ПОСЕД — Бразил је 1500. године открио Шпанац Винсенте Пинсон, али га је исте године запосео Португалац Педро Калвел и назвао Острвом правога крста прогласивши га португалским поседом. Тек 1822. Бразил се ослободио португалске власти. Те године постао је царевина на челу са бившим гувернером принцом Педром. Када је 1889. Бразил проглашен Републиком, већ увелико се размишљало о идеји Хосе Бонифасија (на слици) да се седиште владе премести из Рио де Жанеира дубоко у унутрашњост земље.

3

1100 КМ ОД РИО ДЕ ЖАНЕИРА — Прошло је више од једног века пре него што је замисао Хосе Бонифасија почела да се остварује. После дугих размишљања и разматрања разних предлога одлучено је да се нови град подигне на централном планинском платоу у срцу прашуме, на удаљености од 1100 километара од Рио де Жанеира. Камен темељац будућег главног града положен је 1922. године, тачно на дан прославе стогодишњице стицања независности.

4

КОРБИЗЈЕОВ УЧЕНИК — Радови на подизању новог главног града Бразила отпочели су тек после пуних 35 година. Његово име ће бити Бразилија а градиће га, поред осталих, Оскар Нимајер, као један од тројице главних архитеката. Он је тражио „неограничену слободу у пространом обликовању града“ и залагао се да се „не упадне у уобичајени банални начин грађења“.

ПОЛА У ПРАШУМИ

5 **ГРАД КАО АВИОН** — Израда плана града поверена је архитекти Лучу Кости који је направио пројекат града у облику авиона! Главни булевар Бразилије пет пута је шири од чувене авеније Шанзелизе у Паризу: дугачак је око 10 километара а широк 350 метара! Крила ове необичне „летелице" чине велики, супермодерни стамбени блокови повезани зеленим површинама. Бразилија и у том погледу спада у градове — рекорде: на сваког њеног становника долази по 22 квадратна метра зелених површина.

6 **НИШТА СЛУЧАЈНО!** — У Бразилији ништа није препуштено случају. Да би се избегла пренасељеност централног дела града, екипа архитеката под руководством Израела Пинеира направила је пројекат за изградњу 7 „градића сателита" који окружују Бразилију. Због веома суве климе која влада у том делу Бразила урбанисти су водом реке Паране попунили све оближње увале. Тако је формиран водени појас који се у дужини од 80 километара савија у полукруг око града.

7 **ТРГ ТРИЈУ СНАГА** — Центар Бразилије чини Трг тријy снага назван тако јер се на њему налази палата Планалто, седиште владе, затим грађевина чији спљоштен изглед подсећа на љуску у којој је смештен Дом посланика и најзад, палата Врховног федералног суда. Да би бар донекле ублажио пусти изглед широких улица, на којима доминирају бетон, челик и стакло, гувернер Бразилије Елмо Серехо је наручио 150.000 стабала да би се засадила дуж главних булевара.

8 **ПОМПЕЈА ОКРЕНУТА НАОПАЧКЕ**— О Бразилији постоје многа опречна мишљења: неки је називају **Помпејом окренутом наопачке,** други **цртаћом таблом** у којој нико не жели да живи, трећи **пакленим градом**. Међутим, постоје многи који ово ремек-дело савремене архитектуре сматрају градом будућности, правим рајем. У прилог овом мишљењу иде и податак да данас у Бразилији, проглашеној главним градом Бразила 21. априла 1960. године, живи већ око 300.000 становника.

ГЛОРИЈА ГЕЈНОР

Глорија Гејнор, данас једна од најпопуларнијих певачица, још не може да схвати свој брзи и велики успех, те због тога веома често каже: »Нисам се надала метеорском успеху. До сада се у мом животу углавном дешавало све постепено. Зато и данас не величам себе, трудим се да останем иста као и пре јер сам свесна да кад-тад слава мора да прође и да ћу ја остати она иста Глорија заљубљена у музику«. У свему овоме има много истине. Нису то само скромне изјаве за штампу, већ одраз карактера праве уметнице која је дуги низ година певала тек да би се прехранила. Наступала је у многим групама и успех је дошао случајно. Тамнопута Глорија долази из Америке у Европу и одлучује да се настани у Италији и ту окуша срећу. Када је за продуцентску кућу MGM снимила композиције FOUR TOPSA »Reach, Out, I'll Be There« нико није веровао да ће та песма, некада веома популарна и одлично интерпретирана, у Глоријином извођењу доживети поновни успех. Ипак то се догодило и прошлог лета — песма је била готово на свим радио-програмима. Тако је Глорија, певачица изузетно пријатног гласа која поседује изванредан распон и боју, после много година животарења у свету музике најзад себи прокрчила пут. Следећа њена композиција »Do it Yourself«, снимљена крајем прошле године, постиже такође велике успехе.

Ратко Остојић

Млади певач **Ратко Остојић** из дана у дан стиче све већу популарност. Пријатног гласа и још пријатније спољашности он свуда изазива живо интересовање, јер су мелодије које пева одраз његове младости и животног оптимизма. Рођен пре 24 године у Тузли, он већ 15 година живи у Панчеву. Од малих ногу био је заљубљеник песме те није ни чудо што се по завршетку осмогодишње уписао у средњу музичку школу коју је са успехом завршио. Музиком је професионално почео да се бави још 1971. године када потписује свој први уговор са Југословенском естрадом. Две године касније излази му и прва сингл-плоча са насловном композицијом **„Твоје руке"**. Од осталих песама које је са успехом интерпретирао поменућемо хитове **„Мина"**, и **„Пријатељ мој"**. Сада припрема нову сингл-плочу на којој ће се наћи две веома добре композиције: **„Ноћас ниси сама"** и **„Волео сам једном"**. Мада претрпан позивима за гостовања, Ратко не мисли да је у музици све постигао и кад год уграби слободно време одлази на часове соло певања код познатог педагога професора **Ангелине Дрндарски**. Као и многи млади људи тако и Ратко има свог идола, а то је **Мишо Ковач** за кога сматра да је најбољи домаћи певач. Међу страним певачима нема узора мада у слободним часовима најрадије слуша музику групе **»Gladis Night and Pips«**.

ГОСТОВАЊА У ОВОЈ ГОДИНИ

У току протекле године млади из већих градова наше земље имали су прилику да виде и чују неколико познатих светских певача и група. Како смо обавештени, изгледа да ће следећа година бити још богатија, бар по поп-звездама које ће код нас гостовати. Међу првима у нашој земљи треба да гостује група »Procol Harum«, затим у целом свету позната »Roxy Music« предвођена Brianom Feryem, па Suzy Quatro са својом групом, Bad Company, Steve Harley, Cat Stevens и група Sweet. Сва ова гостовања планирана су за прво тромесечје ове године. Организатори гостовања кажу да можемо очекивати још нека изненађења која ће обрадовати све поклонике поп-музике у Југославији.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

АКО ТО ЖЕЛИШ, УЧИНИ ТО САМ

(If You Want It, Do It Yourself)

Музика и текст: James Bolden и Jack Robinson
Изводи: Gloria Gaynor

Many years ago my ded said sonny
Lady luck may never come your way
if it's love you want or only money
This is what my daddy used to say
Well if you want it, oh
Go out and get it, oh
You gotta do it yourself
You gotta do it yourself
Waitin' round for someone
Who can help you
Someone who can help you find
Your way
If you think there's no one you
Can turn on
There's someone just a looking
Glass away
Well if you want it, oh...
Wishin' and a hopin' for your fortune
Prayin' that you'll see your lucky day
If you're looking for some
Inspiration
This is what my daddy liked to say
Well if you want it oh...

ОПАТИЈА 76

Овогодишњи фестивал забавне музике **ОПАТИЈА 76**, за разлику од претходних, trajaће само два дана: **20. и 21. фебруара.** Прве вечери биће изведена **21 композиција** од којих **14** улазе у **финале.** Фестивалски одбор је прихватио идеју да се после прве вечери у дворани организује јавна трибина на којој ће учествовати музички стручњаци, новинари, извођачи и — публика. На тај начин пружила би се прилика свим учесницима фестивала да после одлуке жирија одмах јавно кажу шта мисле о фестивалу и домаћој забавној музици. Биће то први пут у историји југословенске забавне музике да се јавно говори о одлукама жирија и приспелим песмама. Победничка композиција ће, као што је познато, репрезентовати нашу забавну музику **на Евровизијском фестивалу** који ће се одржати **у Холандији 3. априла ове године.**

Берза плоча

Мијењао бих албуме група: Deep Purple — »Machine Head«, »Who do We Think We Are«, »In rock«, »Made in Japan«, »Burn« i »Stormbringer« за албуме група Nektar и Yes. Такође мењам »Physical Graffiti« и »Originals of...« Led Zeppelin за албуме »Pink Floyd«.

Владо Костовић
Маршала Тита 12/II
71000 Сарајево

СТРАНА

НОВЕ ПЛОЧЕ ПРОДУКЦИЈЕ ПГП

ERIC CLAPTON WAS HERE — ERIC CLAPTON

Једно од бољих остварења Клептона плоча »E. C. WAS HERE« садржи шест нумера од којих треба, пре свих, поменути композицију „Да ли си икад волео жену". Плоча је снимљена наживо и даје праву слику вредности Ерика Клептона.

THE WHO BY NUMBERS — IRUPA WHO

Нови албум групе HU (Who) обрадоваће све оне дискофиле који памте групу још из времена Битлса и Ролингстоунса. Већ више од једне деценије група не силази са врха листа популарности, а нај новијим остварењем, ЛП-плочом »THE WHO BY NUMBERS" Pit Tauzend и другови доказали су да су још међу најбољима.

DIAMONDS AND RUST — JOAN BAEX

Албум носи назив по композицији »DIAMONDS AND RUST« написано још новембра 1974. године. На плочи се налазе још десет композиција.

ХИТ ПАРАДА БРОЈ 3

Најпопуларније композиције изведене на ХИТ ПАРАДИ продукције грамофонских плоча РТВ прошле јесени нашле су се и на великој плочи. Пре свих треба издвојити композицију „Остала си увијек иста" Мише Ковача и „Ове ноћи једна жена" у интерпретацији Златка Пејаковића. Као солисти појављују се још и Лео Мартин, Бисера Велетанлић, Боба Стефановић, Душко Локин и други.

ТОП ЛИСТЕ

ФРАНЦУСКА

1. LE FRANCE — Michel Sardou
2. SO LONG, BEAUTY — Michel Polnareff
3. QUEL, TEMPERAMENT DE FEU — Sheila
4. THIS MELODY — Julien Clarc
5. JE T'AIME TU VOIS — Daniel Guichard
6. LES VACANCES AU BORD DE LA MER — Michel Jonasz
7. LA TERRE PRIMISE — Johnny Hallyday
8. DU COTE DE CHEZ SWANN — Dave
9. ROMANTIQUE AVEC TOI — Alain Delorme
10. JE NE SAIS FAIRE QUE L'AMOUR — Eddy Mtchell

БЕЛГИЈА

1. DOLANNES MELODIE — Jean Claude Borelly
2. CHARLIE BROWN — Two man sound
3. ROMANTIQUE AVEC TOI — Alain Delorme
4. ROMANELLA — Gianni Nazzaro
5. TOUS LES ENFANTS CHANTENT AVEC MOI — Mireille Mathieu
6. GENERATION — Anarchic System
7. KISS ME, KISS YOUR BABY — Brotherhood of Man
8. TORNERO — I Santo California
9. MAGIC — Patrick Juvet
10. PETITE FILLE DU SOLEIL — Christophe

ДОМАЋА ТОП-ЛИСТА синглови

1. ОВЕ НОЋИ ЈЕДНА ЖЕНА... — Златко Пејаковић ПГП РТБ
2. ОСТАЛА СИ УВИЈЕК ИСТА — Мишо Ковач SUZY
3. НЕ ГЛЕДАЈ МЕ ТАКО И НЕ ЉУБИ ВИШЕ — Бијело дугме ЈУГОТОН
4. КРОКОДИЛСКА ЉУБАВ — Про арте SUZY
5. КАД ЈЕДНОМ ОТКРИЈЕМ ЧОВЈЕКА У СЕБИ — Дадо Топић ПГП РТБ
6. ЉУТИТ ЋЕ СЕ МОЈА МАЈКА — Љупка Димитровска ЈУГОТОН
7. ЗАБОРАВИ АКО МОЖЕШ — Тереза Кесовија ЈУГОТОН
8. ЛЕПТИРИЦА — Дарко Домијан ЈУГОТОН
9. ШТО СИ, НАНО, УДАЛА МЕ РАНО — Неда Украден РТВ ЉУБЉАНА
10. DIXIE BAND — С времена на време РТВ ЉУБЉАНА

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1. GIVE A LITTLE LOVE — Bay City Rollers
2. ACTION — Sweet
3. HUSTLE — Van Mc Coy
4. DELILA'S POWER — Tina Turner
5. SAILING — Rod Stewart
6. PALOMA BLANCA — Georg Baker Selection
7. HONEY — Bobby Goldsboro
8. SAMBA PA TI — Santana
9. GOOD LOVIN GONE BAD — Bad Company
10. S. O. S. — Abba

КОЛИКО ПОЗНАЈЕТЕ СВОЈЕ ЉУБИМЦЕ?

У ове зимске дане кад имате мало више времена, покушајте да кроз нашу игру проверите своју моћ запажања и познавања личности које сте безброј пута видели на фотографијама и чули с плоча. На шест фотографија налазе се познати певачи чији је лик донекле измењен наочарима. Да ли знате ко су они:

1) је познати француски поп-певач који се на концертима увек појављује са наочарима, али са белим оквирима. На нашој слици оквири су тамни.

2) је певачица која је постала позната после тријумфа на песми Евровизије. У нашој земљи је гостовала два пута.

3) је већ деценију идол младих. Певач је популарне енглеске поп-групе.

4) је француска певачица која је позната љубитељима шансоне у нашој земљи. Супруга је веома популарног певача.

5) је гитариста некада веома популарног квартета. После распада групе постиже велике успехе. Један је од организатора чувеног концерта за помоћ народу Бангладеша одржаног пре четири и по године.

6) је по професији глумац и главни јунак једне популарне ТВ серије. Представио се и као певач. Снимио је само једну плочу која је постигла невероватан успех.

ОДГОВОРИ:

1. Мишел Полнареф, 2. Вики Леандрос, 3. Мик Џегер, 4. Силви Вартан, 5. Џорџ Харисон, 6. Тели Савалас

ПОП ВЕСТИ

Један од најцењенијих гитариста данашњице, певач и композитор Ерик Клептон, после двогодишње паузе издао је два албума: »There's One In Every Crowd« и »E. C. Was Here". Оба албума су карактеристична по једноставним блуз нумерама али без темперамента који је некад одликовао овог певача.

После сингла који је недавно издат под називом »Black on White« (Step on It), Steve Harley са својом групом »Cocney Rebl« припрема и ЛП плочу.

Глумица и певачица Барбра Стрејсенд представила се новом ЛП плочом »Lazy Afternoon« за коју је већину нумера написао познати амерички композитор Руперт Холмес.

Дует Карпентерс је отказао све турнеје које су биле уговорене. Разлог је психичка исцрпљеност Карена Карпентера.

НАЛЕПНИЦЕ
ЗА ШКОЛСКЕ СВЕСКЕ
ЗА НОВО ПОЛУГОДИШТЕ НОВЕ - НАЛЕПНИЦЕ. ИЗРЕЖИТЕ СВАКУ НАЛЕПНИЦУ ПО ЦРТИЦАМА, НАПИШИТЕ СВОЈЕ ИМЕ И РАЗРЕД, ПА ЗАЛЕПИТЕ НА СВЕСКУ.
ОВУ НАЛЕПНИЦУ ЗАЛЕПИТЕ НА СВЕСКУ ИЗ ПРЕДМЕТА КОЈИ НАЈВИШЕ ВОЛИТЕ.

ПОЛАРНИ ГУСАР

На једном делу антарктичке обале морски леопарди поједу за четири месеца око петнаест хиљада пингвина!

Марта 1959. године млади амерички зоолог Род Смит дошао је у станицу Вилкис на Антарктику да проучава живот пингвина. Научници који су ту живели већ неколико година показали су му места на којима је пингвина било у великом броју. Смит је до њих долазио саоницама које је вукла запрега паса. Уз то, сам је морао да се брине о храни за своје псе па је свакодневно трагао за туљанима чијим су се месом пси претежно хранили.

Буди опрезан! — опоменуо га је вођа научне екипе. — **Нарочито се чувај леопарда-фоке када прелазиш преко напуклих санти, јер та животиња не разликује човека од пингвина којима се храни. Искочиће из воде и шчепати те за ногу! Запамти да многе ствари о леопарду-фоки још нису до краја разјашњене и зато се не уздај много у знање из књига!**

ПОТЕРА НА ЛЕДУ

Смит је послушао савет и пуних пет година провео на Антарктику без иједне незгоде. Проучавајући пингвине, доста је сазнао и о животу леопарда-фоке. Али новембра 1964. године, последњег месеца свог избивања у научној станици Вилкис, умало није платио главом опуштеност која га је тих дана захватила.

Са метеорологом Џозефом Смит је једног дана пошао у потрагу за неколико лепих примерака пингвина које је желео да улови и поклони зоолошком врту у америчком граду Милвокију.

На једној великој санти угледали су групу од око стотину пингвина. До њих су могли да дођу једино ако прескоче пукотину у санти широку око шездесетак сантиметара.

Први је узео залет Џозеф и успео да прескочи пукотину. Исто је учинио и млади Смит. Али, још док су му ноге биле у ваздуху, из воде се винуо леопард-фока широко отворених чељусти. Промашио је Смитову ногу за само три-четири сантиметра!

Џозеф и Смит су се дали у бекство јер су знали да ће морски леопард искочити на санту и кренути на њих. То се и догодило. Животиња се, одупирући се на задње и предње пераје, кретала доста брзо, али су научници били хитрији. После неколико десетина метара, поларни гусар, како на зивају леопарда-фоку, одустао је од гоњења и гегајући се вратио у воду.

За свега неколико сантиметара леопард фока је промашио Смитову ногу.

СВАКО НА СВОМ ПОСЕДУ

Чим је стигао у Милвоки, Смит је објавио чланак у којем је изнео податак да на површини од само 100 квадратних метара леопарди-фоке дневно поједу око 19 пингвина а од краја октобра до јануара на делу обале Антарктика који се назива Кап Кроазје око 15000!

Род Смит је, поред осталог, забележио и ово:

„Пингвини нису једина храна леопарда-фоке. Поларни гусар напада све мање животиње које долазе до обале мора или падну у воду, али је у његовој исхрани пингвин права посластица! Леопард-фока га лови у води и на леду и у стању је да учини све само да би га се дочепао. Једном је један морски леопард, загњуривши се у воду, главом пробио ледену кору дебелу око осам сантиметара само да би изненада зграбио пингвина који је стајао на том месту.

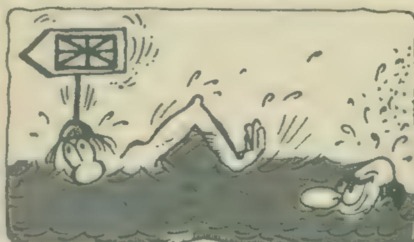
Сваки леопард-фока има своју територију на којој лови пингвине. Један морски леопард, по правилу, не залази на посед другог!"

Леопард-фока припада групи водених сисара перајара, познатој под називом туљани или фоке. Подела ове мале групе животиња задаје научницима извесне тешкоће. Очигледно је да постоје два главна типа сисара перајара и да оба можда имају посебно порекло. Први тип би се могао назвати — морски лавови, иако тај тип обухвата и длакаве туљане са ушима и снажне моржеве. Под овај тип потпадају и леопарди-фоке. Други тип обухвата све остале туљане, укључујући и морске слонове. Поларни гусар, леопард-фока живи у морима од периферије Антарктичког континента северно у свим правцима до јужних обала Јужне Америке, Аустралије и Новог Зеланда. Сретали су га и поред Маријанских острва, јужно од Рта добре наде. Достиже дужину од око један и по метар и има најдуже и најјаче вилице од свих туљана. Предњи зуби су му дуги и оштри, а има и дуге, танке очњаке и секутиће, док су му кутњаци у облику трозупца.

Кожа морског леопарда обично је мрке боје са тамномрким пегама и већим бројем светлијих пега. Понекад су хватани примерци чије су боје и шаре биле веома сличне леопарду, то јест на основној жутој боји крзна налазе се упадљиве црне пеге, по гдегде са белим тачкама у центру.

За разлику од фока које се у октобру редовно селе у топле пределе океанских острва уз Калифорнију, леопарди-фоке се не удаљавају много од свог боравишта. Они се понекад окупљају у огромном броју и тада, у друштву, могу да превале дуг пут. На отвореном мору хране се и отпацима баченим са бродова китоловаца.

ВАШАР СА 7 КОНТИНЕНАТА

ДОЈАДИЛО МУ ТУЂЕ ХВАЛИСАЊЕ

Џон Ериксон, двадесетогодишњи студент у Чикагу, успео је августа месеца прошле године да за 39 часова преплива Ламанш у оба правца и тако потуче рекорд свог оца коме је за тај подухват 1965. године било потребно 39 часова и 3 минута.

— Досадило ми је — објашњавао је касније Ериксон — да десет година слушам тату како се хвали својим подвигом. Верујем да ће следећих десет година ситуација бити промењена: сад ће он слушати мене како се хвалим!

НЕК САД ОНИ ЦЕДЕ...

Пре извесног времена у енглеском граду Олтрунему умро је седамдесет шестогодишњи Еди Хорли, трговац угљем. Неколико дана касније двојица месних порезника примила су по пакетић у којем се налазила половина лимуна са цедуљицом тестаментом, преминулог Хорлија: „А одсад цедите ово!"

ЗАТВОР СА ТРИ ЗВЕЗДИЦЕ

У Њујорку је ових дана отворен нови затвор који би се по удобности могао мерити са најбољим хотелом. Наиме, у овој згради са 12 спратова свака ћелија има уређаје за климатизацију, таписон на поду и што је најважније, на прозорима нема уобичајених затворских решетака.

— Нема затвора из којег се не може побећи — рекао је приликом отварања директор новог затвора — али сумњам да ће одавде било ко то и да покуша".

г. ш.

1 САЛТО НА ЗАТЕГНУТОЈ ЖИЦИ

У АРЕНАМА СТАРОГ РИМА — Не зна се тачно када је и где настао први циркус. Највероватнија је претпоставка да су старе римске арене биле и први циркуси. Најчувенији је у древном Риму био Циркус Максимус, огромна камена грађевина која је могла да прими око двеста хиљада гледалаца! У аренама-борилиштима богати Римљани могли су да посматрају међусобне обрачуне гладијатора или борбе гладијатора-осуђеника са крволочним дивљим зверима. На песку арене увек је било мртвих и циркуси у то време нису били нимало весели.

2 ИГРА КОЊА НА БОЈИШТУ — У староримским аренама појављивали су се и укротитељи звери и дресери с увежбаним животињама. Једном су чак дресиране животиње одлучиле исход важне битке. Наиме, у рату између два града, Сибариса и Гротона, коњица Сибарићана имала је коње који су били обучени да играју уз музику. Сазнавши ово војници Гротона су на поприште битке довели музиканте. У одсудном тренутку ови су засвирали а непријатељски коњи уместо да јуришају — заиграли су. Коњица Сибарићана лако је побеђена, Гротон је славио победу.

3 ЖОНГЛЕРИ УМЕСТО ГЛАДИЈАТОРА — Доласком хришћанства, последњи римски императори забранили су крваве забаве у аренама и оне су ускоро опустеле. Тек сада се јавља циркус, онај прави! Последња представа у Циркусу Максимусу одржана је 549. године кад је сва некад велелепна грађевина већ била у рушевинама. Од тада путујући жонглери и акробати, играчи и мимичари иду од града до града и на трговима забављају народ. Међутим, франачки владар Карло Велики забранио је да се појављују на његовом двору — да не би траћио време на забаву!

4 ЛОМАЧА ЗА ДРЕСЕРА — У раном средњем веку опет се појављују забављачи који воде дресиране животиње, најчешће коње. Забележено је да је извесни енглески дресер Бенкс тако добро обучио свог коња да је свуда на вашарима изазивао одушевљење гледалаца. Његов коњ умео је да игра, клечи и клања се по господаревој заповести. Дознавши за ово шпанска инквизиција оптужила је Бенкса да је продао душу ђаволу, па је заједно са својим коњем спаљен на ломачи.

5 НЕНАДМАШНИ АЛИЈА — И поред разних забрана црквених власти на вашарима је било све више забављача и лакрдијаша. Италијански хроничари оставили су податке о чувеним играчима на жици из 1574. године, посебно о Турчину Алији који је, одевен у сјајну кадифу и с турбаном на глави, играо на затегнутој жици, изводећи чак и салто! У његовој лутајућој трупи налазио се и неки Агулицио који је разапео жицу преко реке Арно у Фиренци и тако прешао с једне обале на другу! Породица Медичи понудила је овом акробати баснословно богатство да остане у Фиренци, али Агулицио је више волео своју игру и лутање светом него благо и Фиренцу.

6 ИЗБЕГАО СМРТ — У 18. веку, на вашару у француском граду Сен Жермену, појавио се Италијан Пјетро Грималди, изванредан скакач. Позван на гозбу у част турског амбасадора, Грималди је тако снажно скочио да је ударио главом о кристални свећњак на високој таваници. Свећњак се разбио, а стакло посекло амбасадора по глави. Тешком муком високи гост је пристао да поштеди Грималдија смртне казне.

7 **МАЈСТОРИЈЕ РАТНОГ ВЕТЕРАНА** — Први савремени циркус основао је 1768. године Енглез Филип Естли, резервни коњички капетан и ветеран седмогодишњег рата. Две године касније Естли је саградио стални циркус код Вестминстерског моста у Лондону. То је била дрвена грђевина, која с позорницом у средини, на којој су жонглери, вештаци на жици и први кловнови изводили своје тачке, док су около јахали акробати на дресираним коњима. Сам Естли био је највештији као јахач и свака његова представа била је право уживање за публику.

8 **ГЛУМЦИ ПРОТИВ КЛОВНОВА** — У исто време кад и стални циркуси, на великим вашарима у Француској појављују се и забављачке трупе — путујућа позоришта — састављена најчешће од неколико акробата и комичара. Професионални француски глумци, међутим, побунили су се против њих. На вашарским приредбама од тада су могле да се изводе само тачке без говора — комади са пантомимом. То је имало и добру страну јер су гегови и пантомима комичара и кловнова били и разумљиви за свакога, без обзира из које је земље. Године 1806. Наполеон је забранио да се овакве трупе називају позориштима па се за путујуће забављачке групе све више употребљава реч „циркус".

9 **НАПОЛЕОН И ПАНТОМИМА** — Године 1783. већ чувени Филип Естли преселио се из Лондона у Париз и ту изградио „Енглески амфитеатар Естли". Његове циркуске представе и овде окупљају бројне гледаоце. Међутим, кад је 1789. године избила француска револуција, Естли се забринуо за свој опстанак, па је свој циркус продао Италијану Антонију Франконију. Нови власник већ чувеног циркуса обогатио је програм и увео нове тачке: спектакуларне сцене из ратова, дуге поворке дресираних животиња, смеле акробације на дотад невиђеним справама, увежбане циркуске звезде. Када је Наполеон дошао на власт, Франконијев циркус почео је да велича његове битке и победе и те тачке постале су ускоро централне у програму. Тако је Наполеон „освојио" и циркус.

10 **НОВИНАРСКА ШАТРА** — Ускоро циркус добија кров над главом, познату циркуску шатру, веома погодну за скиталачки начин живота акробата и кловнова. У почетку је то обичан шатор подупрт само једном мотком на средини, да би га тек много касније усавршио амерички трговац, новинар и бизнисмен П. Т. Барнум. Његов чувени циркус „Ринглинг-Барнум енд Бејли" на врхунцу славе наступао је испод огромног шатора који је могао да прими око 15 хиљада људи! Било је то златно доба циркуса кад су гледаоце увесељавали бројни акробати, кловнови, укротитељи дивљих звери, дресиране животиње, патуљци, Индијанци, чувени каубоји!

НАСТАВИЋЕ СЕ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ФИЛИС МАРФИ

БРЗО, БР

БАРНИ ЈЕ УТВРДИО ДА НИКАД НИЈЕ БИО СРЕЋНИЈИ. УСПЕВАО ЈЕ ДА УШТЕДИ ОГРОМНО ВРЕМЕ И ТО ГА ЈЕ ИСПУЊАВАЛО ЗАДОВОЉСТВОМ.

Барни је био симпатичан тип. Још и сада понекад осетим да ми недостаје, а верујем да га ни деца нису сасвим заборавила. Ми слећи на прошлост, увиђам да се Барнију журило још од првог дана кад смо се упознали. Таквог га памтим: вечито је некуд хитао.

Пре него што сам дошла к себи, већ смо били венчани. Брзо је прошао медени месец, купили смо кућу, добили дете. „Нема времена за губљење", говорио је Барни у свакој прилици. „Минут који прође не враћа се више". Сваки тренутак слободног времена испуњавао је нечим: прао је кола, сређивао књиге у библиотеци, правио забелешке. Увек би нешто нашао чиме би се бавио.

Само четири часа

Ја сам покушавала да се угледам на њега, али с малим успехом. Нисам била од те врсте људи. Губила сам толико времена тражећи начин да уштедим време да на крају не бих ништа постигла.

Једном је Барни прочитао неку књигу у којој се тврдило да је време проведено у спавању изгубљено време и препоручивани методи како да се оно сведе на минимум. Није потребно да кажем да се одушевио тиме. Као прво, решио је да спава највише четири часа, и одмах је почео да то увежбава. Нисам му одобравала, али морала сам да се дивим његовој упорности. За доручком би му се склапале очи, али он би само затресао главом и терао даље.

Важне речи

— Јеси ли уморан, Барни? — питала сам га, а он се љутио: откуд ми само та идеја? Он се осећа боље но икад.

И ја сам, мимо своје воље, увежбавала да прескачем време за спавање. Наиме, Барни је ноћу, да би одагнао сан, измишљао свакојаке послове: слушао озбиљну музику са грамофонских плоча, куцкао нешто према упутствима из књиге „Уради сам", лепио тапете мада су старе још биле добре, а то, наравно, ни мени није давало да спавам. Тада бих читала неку књигу или гледала телевизију.

После извесног времена почела сам да осећам последице таквог начина живота. Барни ме је одвео лекару, који је рекао да ми је потребан сан. Надала сам се да ће то утицати и на њега, али он је нашао друго решење: акустички је изоловао моју собу, тако да сам

могла да спавам упркос буци коју је он правио.

На крају је стварно успео: спавао је само четири часа, а ујутро више није био сањив. Међутим, изгледао је тмуран и имао је укочен поглед.

Једно вече је дошао кући машући неком књижицом. „Шта ли ће сад бити?" помислила сам. Он се без речи попео у своју собу и закључао се. Тек ујутро ми је рекао шта је то. Књижица је у ствари била пропагандна брошура за курс брзог читања.

Никад нисам видела Барнија тако узбуђеног.

— Замисли — говорио ми је. — Моћи ћу да прочитам шест дневних листова за само пола часа.

Ја сам била забринута због трошкова. Досад смо куповали један лист, па ни то није било баш јевтино. И шта ће му шест листова? Али, кад би Барни нешто утувио себи у главу није га вредело одвраћати. Уписао се на курс и од тада је сваке вечери ишао на предавања.

Да је то било све не бих се жалила, али он је по целу ноћ увежбавао брзо читање, а ујутро, пре него што би кренуо на посао, гутао је оних шест листова. Једне вечери је измислио нешто ново и био је веома поносан на то. Читајући неку џепну књигу, отцепљивао је листове уместо да их окреће. Чак је израчунао колико се тиме добија у брзини.

— Па, како иде? — упитала сам га једног јутра за време доручка, који је трајао тачно пет минута.

наука

ЛИЧНИ ГРОМОБРАН

Астрофизичари сумњају да је Јупитер, највећа планета у Сунчевом систему, непрекидно изложен страшним олујама. Подаци добијени недавно помоћу америчке сонде Пионир 11 потврдили су ове сумње. У ствари, на Јупитеровом небу муње севају таквом учестаношћу и таквом жестином какву ми не можемо ни да замислимо. Изнад сваког квадратног километра ове планете севне просечно отприлике по једна муња у минуту. Астронаути који буду успели да се спусте на Јупитер мораће, да би могли да изврше задатак са успехом, да носе личне громобране.

СТВАРНОСТ ПРЕВАЗИШЛА МАШТУ

Недавно су стручњаци једне америчке фирме специјализоване за производњу оптичких и телевизијских инструмената конструисали електронску камеру помоћу које може, само уз светлост звезда, да се препозна лик удаљен три километра, а људска фигура чак и са даљине од 11 километара.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

ЖЕ

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

— Шта »како иде“?

— Па, брзо читање. Зар заиста успеваш да прочиташ сваку реч?

Морам признати да сам му помало завидела на томе. Ја веома споро читам: чак се често враћам на реченицу коју сам већ прочитала.

Тада ми је Барни објаснио да не чита баш све речи, већ само оне важне.

— Али, како онда знаш шта си прочитао?

Одговорио ми је да већина људи троши више речи него што је потребно. Приликом брзог читања аутоматски се прескачу све те сувишне речи.

Ускоро сам увидела да се Барни придржава тог принципа не само у читању већ и у говору. Он никад није био много причљив, али сада је свој говор свео на најнеопходније речи. Кад би хтео да ми пожели лаку ноћ изговарао је нешто као „н'ћ“, а деци би само махнуо руком.

Једне суботе су нам дошли пријатељи у посету. Барни их је љубазно дочекао, али је све време био некако расејан и изговарао је тек понеку реч. Ја сам се трудила колико сам могла да то надокнадим, причала више него што је мој обичај и шапатом давала гостима до знања да је Барни у последње време много уморан.

Шеф се жали

Кад су отишли, рекла сам Барнију, док ми је помагао да доведем кућу у ред, да је Тим Харт много ослабио. Тим је био један од наших најбољих пријатеља.

— Кад видела? — упитао је Барни. Очигледно, хтео је, на свој начин, да пита кад сам видела Тима.

— Вечерас — рекла сам, гледајући га запрепашћено. — Зар не знаш да је и Тим био овде?

Он је нешто мрмљао, као да није веровао у моје речи, а онда је покупио своје ствари, отишао у собу и закључао се.

Била сам веома забринута. Тада још нисам знала да Барни има проблема на послу, а кад сам то сазнала било је већ касно, јер више нисмо успевали да разумемо једно друго. Претпостављам да је он мене разумевао, али ја никако нисам схватала шта је он хтео да каже са оних неколико речи које би изговорио у току дана.

Његов шеф ми је рекао шта се догађа. Био је веома забринут и саветовао ми је да Барнија одведем лекару, или још боље психијатру. Не, он уопште није сумњао у Барнијево поштење и савесност, али како да тумачи катастрофалне грешке у рачунским књигама?

— Барни прескаче читаве колоне цифара — жалио ми се. — Наравно, на крају добија апсурдне резултате.

Рекла сам да ћу учинити све што је могуће, али нисам обећала да ћу Барнија одвести психијатру. Барни би ми се насмејао кад бих му рекла да је болестан. Одговорио би да никад у животу није био здравији и — срећнији. Све време је трчао по кући мрмљајући нешто неразумљиво. Очигледно, успевао је да уштеди огромно времена и то га је испуњавало задовољством.

Једног петка

Ништа нисам могла учинити сем да чекам крај. А крај је, као и све друго што се тицало Барнија, брзо дошао.

Становали смо у једној новој четврти, са стотинама потпуно једнаких зграда. Сећам се како смо се у почетку шалили да ћемо једном ући у туђу кућу мислећи да је наша. У ствари, никад нам се то није догодило. Међутим, после њих недеља сам приметила да је Барни све више оклевао пре него што најзад приђе нашим вратима. Долазио је улицом готово трчећи, гледајући бројеве на кућама. Једном или двапут мимоишао је нашу кућу, и онда се вратио. За сваки случај, одлучила сам да будем на прозору у време кад се он враћа с посла.

Једног петка после подне догодило се оно чега сам се бојала. Била сам на прозору и видела сам Барнија како долази трчећи, можда нешто брже него обично. Гоњена неким мучним предосећањем, потрчала сам према вратима и отворила их широм.

— Барни! — викнула сам. — Барни!

Али, он се није зауставио. Није се чак ни окренуо. Наставио је да трчи, више не гледајући ни бројеве.

Барни је прескочио нашу кућу и нашу улицу, а можда и читаву нашу четврт. Трчала сам и дозивала га док сам имала даха, а онда сам стала.

Гледала сам за њим док се није изгубио из вида. Питала сам се шта да кажем деци и суседима. И његовом шефу.

Никад га више нисам видела, нити су га видели његови пријатељи. Прескочио нас је све. Осећала сам се помало увређеном, јер је то значило да ме није сматрао важном. Међутим, сад сам већ почела да се мирим с тим.

Понекад, ипак, осетим да ми недостаје и размишљам шта ли му се догодило и где је сад. Смешно, зар не?

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Човек се прима према оделу које носи а испраћа према духу који је показао

(Руска пословица)

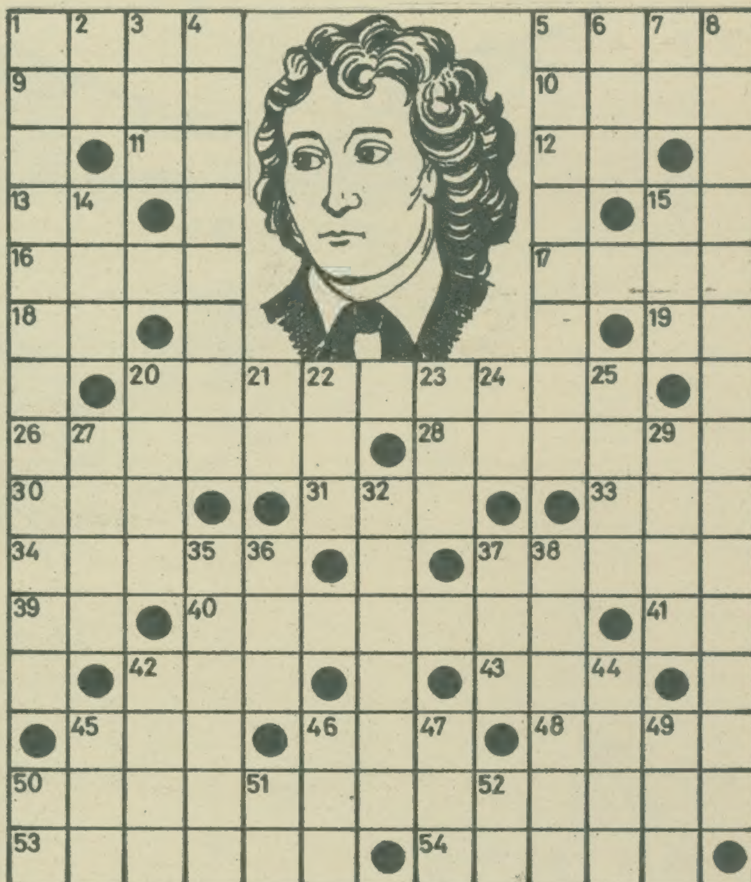
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Избављење, 5) глас, шум, 9) оптицај новца, 10) стабло, 11) ауто-ознака за Сарајево, 12) гребен, 13) јуначки спев, 15) француски филмски глумац и певач (Монтан), 16) такмичење у брзини, 17) слатки, јестиви плодови, 18) негација, 19) притока Дунава у Аустрији, 20) одељење фабрике у коме се кали гвожђе, 26) окретна игра, 28) врста обуће (мн.), 30) Ужичанин, 31) затвор (турц.), 33) лечилиште у Пиринејима, 34) није високо, 37) цветни прах, 39) иницијали нашег књижевника („Сељачка буна“), 40) хоботница, 41) ознака на аутомобилима из Панчева, 42) народно коло, 43) једноцифрен број, 45) зоље, 46) правац протицања, 48) народно женско име, 50) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НАЈВЕЋЕГ СЛОВЕНАЧКОГ ПЕСНИКА (види слику!), 53) транспортно средство, 54) оштећење, квар.

УСПРАВНО:

1) НАЈПОЗНАТИЈЕ ДЕЛО ПЕСНИКА ПОД 50 ВОДОРАВНО, 2) хемијски знак за олово, 3) уметност (лат.), 4) старатељ, 5) РОДОЉУБИВА ПЕСМА ПЕСНИКА ПОД 50 ВОДОРАВНО, 6) башта, 7) самогласник и сугласник, 8) који се придржава уобичајених правила, 14) раније, 15) ходати, кретати се, 20) плод житарице, 21) ауто-ознака за Лесковац, 22) римска богиња срџбе, 23) орган чула мириса, 24) скраћеница за: издавачко предузеће, 25) летопис, 27) врста четинара, 29) кровни покривач, 32) вештачки канал, 35) роман Добрице Ћосића, 36) орган чула вида, 37) патос, 38) сувише, преко мере, 42) једноцифрен број, 44) сабласт, 45) скраћеница за: омладинска радна акција, 46) боја лица, 47) лом неред, 49) превлака на Малаки, 50) скраћеница за фудбалски клуб, 51) хемијски знак за кобалт, 52) ознака на аутомобилима за Египат

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) БАКОЊА ФРА БРНЕ, 12) олован, 13) услов, 14) Далас, 15) УСКОК, с, 17) Рут, 18) Анди, 19) камп, 21) он, п, 23) дар, с, 24) ЗЕ, 25) рата, 26) твор, а, 28) Ип, 29) мли, 30) ДК, а, р, 32) ас, 34) Ирц, 36) АЛ, к, 38) Јама, 40) СИМО МАТАВУЉ, н, 46) По, 47) полином, 48) Ла, 49) Упа, 51) ривал, 52) лап, 53) ситна, а, 54) грађа, 55) три, 56) летва, 57) кас.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,000 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ВЕЛИКИ ДИЗНИЈЕВ РЕЧНИК

Децо, Дизни је опет са нама!

ВЕЛИКИ WALT DISNEY РЕЧНИК

породица иде на одмор

такси

Ова нова књига из богатог Дизнијевог стваралаштва намењена је најмлађима. Помоћу ове књиге деца кроз игру и разоноду уче и упознају нове ситуације на улици, у пошти, на станици, у ресторану, у циркусу, на аеродрому и космодрому, на мору и на селу, у кући. Лако ће схватити појам величине, боје, звука, мере, игре и играчке.

Речник је штампан на: српскохрватском, хрватскосрпском, словеначком, руском и енглеском језику.

Формат књиге је 30 x 20 см, 121 страна у боји. Књига је богато технички опремљена, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама у боји.

Цена књиге је 100.— динара.

Читаоци Политикиног забавника уживају посебан попуст, тако да књигу добијају за 80.— динара.

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА могу подићи књигу сваког радног дана до 15 часова у предузећу „ВУК КАРАЏИЋ", Краљевића Марка 9.

Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ", Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу „ВЕЛИКИ ДИЗНИЈЕВ РЕЧНИК" на: 1. српскохрватском, 2. хрватскосрпском, 3. словеначком, 4. руском, 5. енглеском.

(Непотребно прецртати)

ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 80.— динара (плаћање поштару приликом пријема књига).

Име и презиме ______________________

Поштански број и место ______________________

Адреса стана ______________________

Потпис купца

____

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ИНТЕРНАЦИОНАЛА

Желио бих да знам ко је написао Интернационалу.

Крешимир Азиновић,
Коњиц

Интернационала је химна међународног пролетаријата. Речи „Интернационале" написао је француски комунар и песник Ежен Потје (Eugene Pottier) свега неколико недеља након слома Париске комуне, 1871. године. Песму је посветио комунару Лефрансезу и објављена је

у Потјеовој збирци песама 1877. Го дину дана касније, на овај текст музику је написао француски тесар Пјер Дежете (Pierre Degeyter). Први пут је изведена 23. августа 1888. у Лију (северна Француска). Као револуционарна песма „Интернационала" је стицала све већу популарност међу радницима. Тако је у децембру 1899. године постала химна француских социјалиста, да би је нешто касније прихватили сви радници света као своју химну.

БРАЋА МАЖУРАНИЋИ

Занима ме ко су били Антун, Матија и Владимир Мажуранић и да ли су они род пјеснику Ивану Мажуранићу.

Селма Зубовић,
Сарајево

Браћа Антун, Иван и Матија Мажуранић и Иванов син Владимир оставили су дубок траг не само у хрватској књижевности и култури већ и у целокупном духовном развоју наших народа. Док је Иван познат као један од највећих песника наших народа и хрватски бан, његов брат Антун (Нови Винодолски, 1805 — Загреб, 1888) био је филолог, средњошколски професор, уредник знаменитог Гајевог часописа „Даница", приређивач за штампу дела старих хрватских писаца и један од оснивача Матице

илирске. Трећи, најмлађи брат Матија (Нови Винодолски, 1817 — Фелдхоф, код Граца, 1881) оставио је иза себе познат путопис „Поглед у Босну", један од најбоље писаних прозних текстова из времена илиризма. Неке податке из овог књижевног дела црпео је Иван за свој чувени спев „Смрт Смаил-аге Ченгића". Иванов син Владимир (Карловац, 1845 — Загреб, 1928) био је правни историчар, песник, драмски писац, члан Југославенске академије и њен председник, почасни члан Чешке и Пољске академије наука и Учене друштва у Лвову.

ВЕЋИ ОД СВИХ

Хтјела бих да знам који је највећи град на свијету и неке појединости о њему.

Драгица Мишковић,
Титоград

Њујорк је град са највећим бројем становника који живе на површини од 3500 квадратних километара. **У ужем градском подручју живи осам милиона и сто хиљада становника а на ширем четрнаест милиона и седамсто хиљада.**

У овој светској метрополи уздиже се преко 50.000 зграда виших од десет спратова, изграђено је 5000 километара тротоара за пешаке, улицама се креће 3,5 милиона аутомобила. У Њујорку се дневно попије 4 милиона литара млека,

свака 2 минута на свет дође новорођенче а сваких 5 минута обави се венчање. Сваких десет секунди слети авион, свака 2 минута приспе један воз...

После Њујорка, највећи градови су **Токио са 11 милиона,** затим **Лос Анђелес са преко 10 милиона становника.**

РАЗМЕНА

Имам велику колекцију поштанских марака, сличица са кутија шибица, мноштво разгледница, албуме свих врста, велики број сличица и стрипова. Све бих то мијењао за албум „Приче са Дивљег запада", „Краљ петролеја", вестерн фигурице „Чаробна врећица" и све истините приче о Дивљем западу из Забавника и осталих часописа. Мијењам по договору. **Војо Попржан, П. Прерадовића 3, 50210 Цавтат.**

МОНА ЛИЗА У МАГЛИ

Чуо сам за сликарски израз „сфумато" па ме занима шта то значи.

Зоран Пантић,
Љиг

Кад је око 1503. године славни Леонардо да Винчи насликао до данас непревазиђен портрет, чувену и тајанствену Мона Лизу, већ тада су се познаваоци сликарства изненадили чудесно танким, прозирним велом који лако закриљује и Ђокондино лице и сеновит пејзаж иза ње. Та танана измаглица која се више наслућује него што се види

и тај начин сликања меким, замагљеним тоновима, с расплинутим обрисима, назива се **сфумато.** Сама реч је италијанског порекла и значи „замагљен". Овај начин сликања био је нарочито омиљен у доба ренесансе, а највише у време и после великог Леонарда, од кога су овај начин сликања попримили његови ученици и следбеници. Сфуматом се служио Корећо, а касније П. П. Прудон, Тарнер, Коро, пејзажисти у XIX веку и други.

WALT DISNEY
МИКИ

МИНИ! ИДЕМО!

ЈА САМ СПРЕМ-НА! САМО, НЕ МО-ГУ ДА ОДЛУ-ЧИМ...

... КОЈИ МИ РЕКЕТ БОЉЕ ИДЕ УЗ ОВУ ХАЉИНУ!

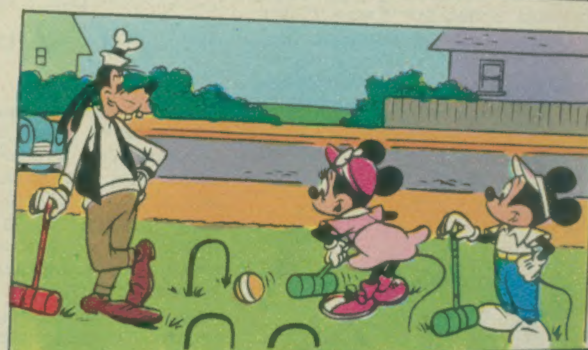

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА СТИГНЕМО НА ТЕ-НИСКО ИГРАЛИ-ШТЕ!
И ЈА!

ТЕНИС ЈЕ ДАНАС У МОДИ, ШИЉО... А НЕ КРИ-КЕТ!
Distributed by King Features Syndicate.

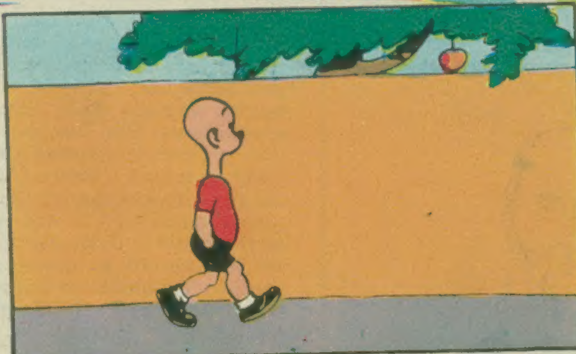

АУУ! КОЛИКО ЊИХ ЧЕКА НА РЕД!
ГРАДСКИ ПАРК

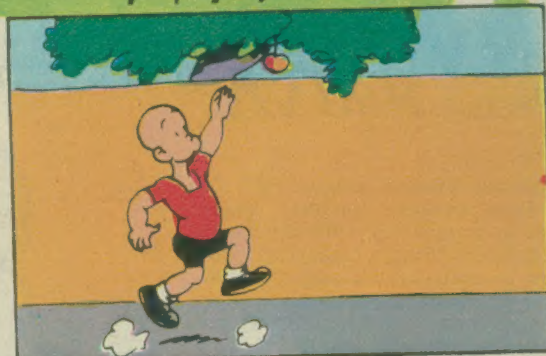

И ШКОЛСКО ИГРАЛИШТЕ ЈЕ ПРЕПУНО!
ХОРАЦИЈЕ ДРЖИ ЈЕДНО ИГРАЛИШТЕ!

Copyright © 1975
Walt Disney Productions
World Rights Reserved
БАШ СМО БАКСУЗИ! САД ЈЕ НАШ'О ДА УРЕЂУЈЕ ТЕРЕН!

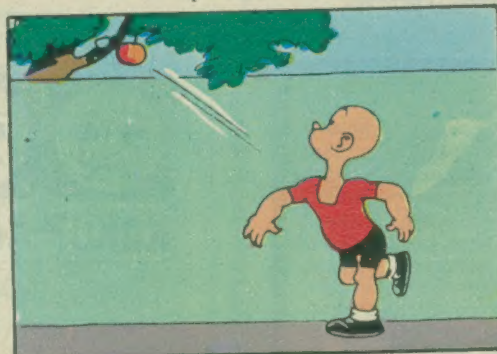

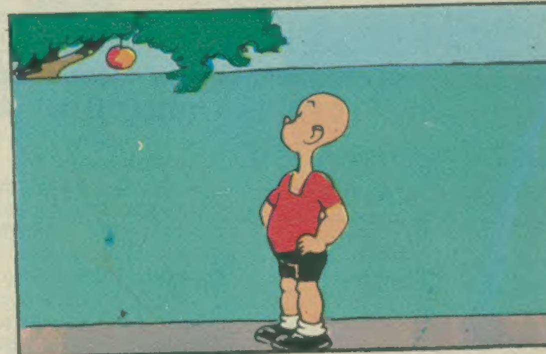

Мали
МИЋА

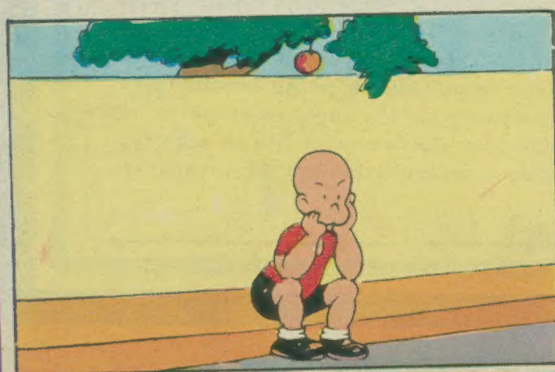

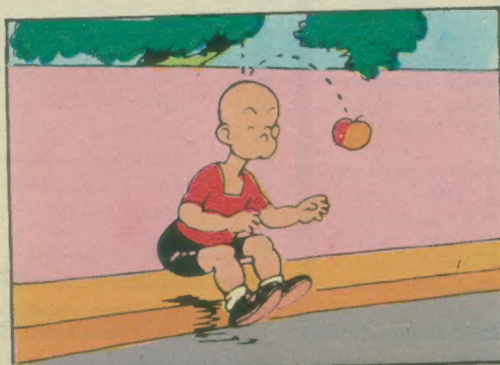

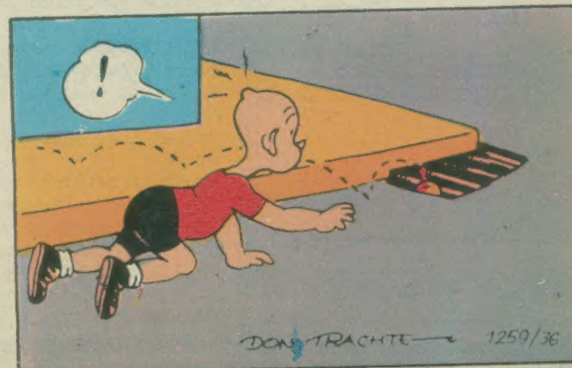

!
DON TRACHTE
1259/36